

చందమామ

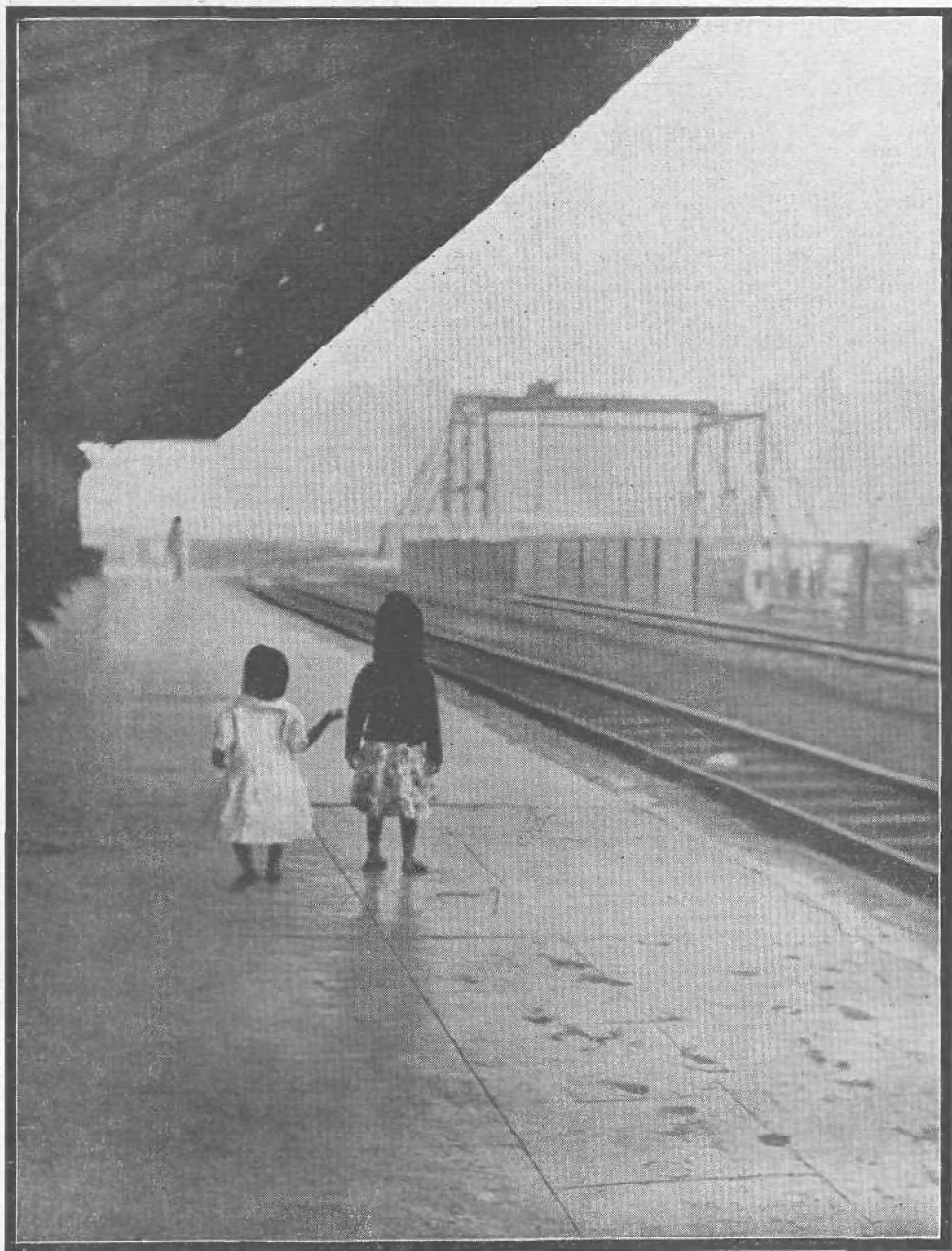
చిత్తల కథల మాసపత్రిక

1st July '57

50
PAYE PAISE

8

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

సా గి తే ప్ర యా నం

పంపినవారు :
పి. కామాచార్యులు - రేమల్లి

అందముగ మన్నే ఒక అందమైన చీర!

మీరు బిన్నీవారి అసలైన సిల్క్ జార్జెట్ చీర కట్టుకుంటే ఎంతో అందముగ కనపడతారు. అది అసలైన సిల్క్ లో నేయబడినది కనుక దాని మెత్తదనము మరియు సహజమైన తళతళ చాల కాలము ఉండును.

బిన్నీవారి అసలైన సిల్క్ జార్జెట్ చీరలను ఎన్నో సార్లు యింటివద్ద ఉతుకుతున్నా అవి ఒంటి మీద అందముగ నిలిచేలా ఉంటాయి. వాటి మనోహరమైన రంగులు పోవు.

అందముగ చాల కాలము మన్నే బిన్నీవారి సిల్క్ జార్జెట్ చీరలను కొనండి!

బిన్నీవారి యితర సిల్క్ చీరలు మెత్తని సిల్క్ చీరలు: పుష్ప డిజైనువంటి ఈ మెత్తని సిల్క్ చీరలు బంగారు అంచు మరియు సరిక్రొత్త డిజైనులతో తళతళలాడే రంగులతో దొరకుతున్నాయి. వీనిని యింటివద్ద ఉతుకుకోవచ్చును.

క్రేప్ సిల్క్ చీరలు: ఈ కొత్త అందమైన, స్వచ్ఛమైన సిల్క్ చీర సేరా సందకరమైనది. అందమైన బంగారు అంచులు.

అసలైన బిన్నీవారి చీరలన్నిటిమీద బంగారు రంగులో యీ ముద్ర వేయబడియున్నది

బెంగుళూరు ఫురెన్, కాటన్ అండ్ సిర్క్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్
మ్యానేజింగ్ ఏజెంట్లు:
బిన్నీ అండ్ కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్

BY- 3120 a (R)

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

తాను తవ్విన గొయ్యి (జా.క.)	3	మిత్రభేదం (గేయకథ) ...	41
వేటగాడి వేట	... 7	అదర్శదంపతులు ...	44
ముగ్గురు మాంత్రికులు - 7	9	రూపధరుడు - 1	... 49
గర్భశత్రువులు	... 18	గుడ్డిన్యాయం	... 57
ప్రతిక్రియ	... 26	పాపవిమోచనం	... 62
నావికుడు సిండ్ బాద్	... 33	సస్తనజంతువులు	... 68

ఇవిగాక చిత్రకథ, ఫోటో శీర్షికల పోటీ, వార్తలు - విశేషాలు,
మొదలైన మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.

చందమామ (అన్ని భాషలలో)

విడి కాపీ **50** సయా పైసాలు. (8 అణాలు)

సాలు చందా రు **6** లు.

THE CHOICE *Pencils*

AJANTHA

BLACK LEAD

EMBESEE

BLACK LEAD

IMPERIAL

COPYING

ACCOUNTANT

COLOUR

CHECKING

COLOUR

SPECTRUM

12, COLOURS

Manufactured by
**THE MADRAS PENCIL
FACTORY**

**3, STRINGER STREET,
MADRAS.**

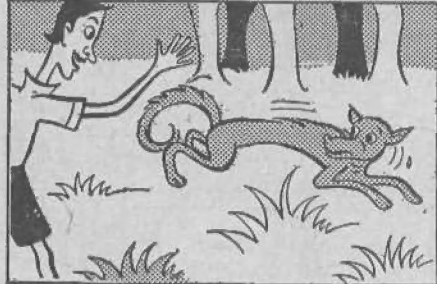

ధైర్యశాలి
రాము

దంబాల
రంగా

నేనొకనాడు అడవిలోకి చాలాఎక్కువ
దూరం, వెళ్లాను.....

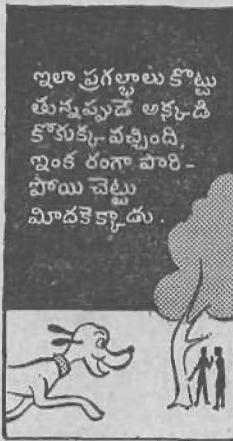
అక్కడ నేనుకొన్ని నక్కను చూశాను....
నేను ఇంకా చెయ్యెట్లానో లేదో, అది
చుంచులా గపారిపోయింది.

తరువాత అక్కడికొ
భయంకరమైన సింహం
వచ్చింది!

కాని, నేనేమాత్రము భయ పడలేదు సుమూ
సరిగా దానికళ్ళల్లోకి తీవ్రంగా చూశాను,
ఆ సింహం అసలు అక్కడికి రానలేదు
అనిపించేలాగ మాయమైపోయింది!

ఇలా ప్రగల్భాలు కొట్టు
తున్నప్పుడే అక్కడి
కొంకు వచ్చింది,
ఇంక రంగా పారి -
పోయి చెట్టు
మీదకెక్కాడు.

భయ
పడకు
రంగా.
ఇది
మోతయే.
నాకుక్క.

నేనే మీ భయ
పడలేదు. నిజ
స్వదను నేనెంత
మాత్రము భయ
పడలేదు.

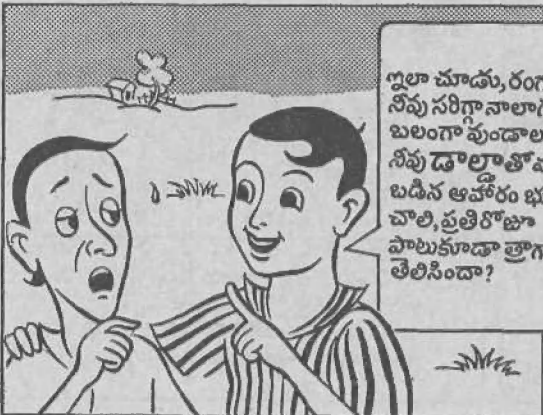
అలాగేనే,
నీవు నిజస్వ
దవు కూడాను,
కదూ? ఇంతెం
దుకు, నీలాంటి
బలహీనుడైన
పిరికివాడో
ఒక్క గన్నెనా
చంపలేడు!

అలా అనుకుంటున్నావా?
అయితే నాతో పరుగుపందె
మునకురా ప్రతిమాటూ
నిన్ను ఓడించేస్తాను.

ఎంతో దూరం పరుగెత్త నేలేదు, అప్పుడే
రంగా ఒగురుస్తున్నాడు.

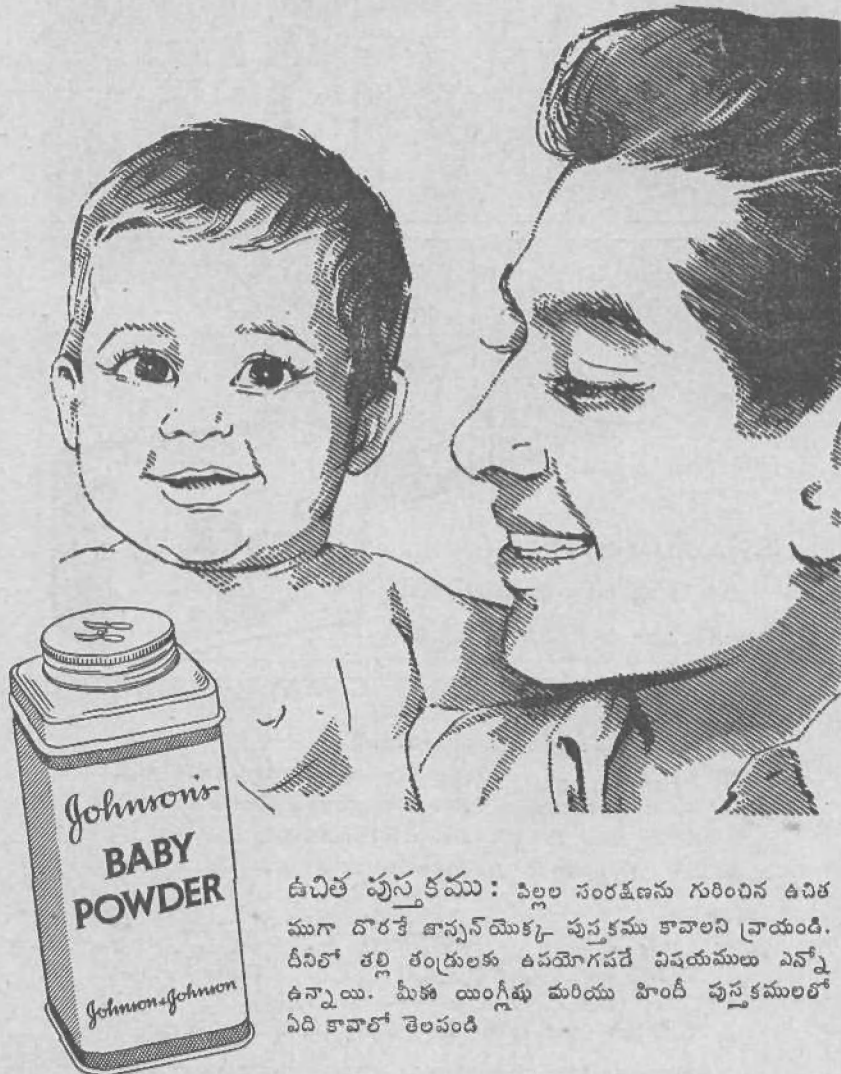

ఇలా చూడు, రంగా.
నీవు సరిగ్గా నాలాగ
బలంగా వుండాలంటే,
నీవు డాల్డాతో వండ
బడిన ఆహారం భుజిం
చాలి, ప్రతిరోజూ
పొటకూడా త్రాగాలి,
తెలిసిందా?

పిల్లలు పుష్టిగా పెరుగుటకు
కొవలసినట్టి విటమిన్లు ఏ
మరియు డి, డాల్డాతో చేర్చ
బడియున్నవి. అవి హానిపండ్ల
ను ఎముకలను దృఢముగా సో.
డునట్లు చేయనుకూడ
ఎక్కువ పుష్టికరకు మీ
ఆహారములన్నిటినీ
డాల్డా వనస్పతి
తో వండుడు.
మరుడాల్డా
దబ్బాను కొనెముం.
దు బానిసాద మిర్చూర
చెట్టుకొనం చూడుడు.

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్ సొగసైన పాపాయిలకు ఒక సొగసైన పాడరు

ఉచిత పుస్తకము : పిల్లల సంరక్షణను గురించిన ఉచిత ముగా దొరకే జాన్సన్ యొక్క పుస్తకము కావాలని వ్రాయండి. దీనిలో తల్లి శంఢులకు ఉపయోగపడే విషయములు ఎన్నో ఉన్నాయి. మీకు యింగ్లిషు మరియు హిందీ పుస్తకములలో ఏది కావాలో తెలపండి

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్, పి.ఓ. బాక్స్ 1976, డిపార్ట్ మెంట్ 40-ఇ బొంబాయి

జమున ఇలా చెప్పుచున్నది
 “దాని తెలుపు లక్ష్మీ టాయ్‌లెట్ సబ్బు
 శుద్ధమైనది అని ధృవపరచుచున్నది!”

అంద్రదేశంలో జన్మించిన జమున అమోఘమైన
 పాటకురాణ, మరియూ అనేక భాషలు మాట్లాడుతుంది.
 1952లో ఒక తెలుగు చలన చిత్రమందలి ఆమె నటనా కౌశల్యం, క్వరలో ఆమెను
 స్మరనార్థం నటిగా స్థిరపరచినది — “నా వృత్తియందు చాల సహకరించునట్లు నా చర్మ
 మును ఎంతో మృదువుగాను యోగనవంకముగాను ఉంచుచున్నందుకు శుద్ధమైన, తెల్లని,
 పరిమళమగు లక్ష్మీ టాయ్‌లెట్ సబ్బుకు అభివందనలు” అని ఆమె చెప్పుచున్నది.

లక్ష్మీ టాయ్‌లెట్ సబ్బు

సి నీ మా తా ర ల కు సౌం ద ర్య ము ని చ్చు స బ్బు

శరీరమంతటి సౌందర్యము కొరకు — బొడుపైన పెద్దపైజాను వాడుకు

LT8. 529-50 TL

రిజిస్టర్డ్ నం : 119923

డైమండ్ సుగంధవక్ర పొడి

ఉపయోగించువారికి గమనిక

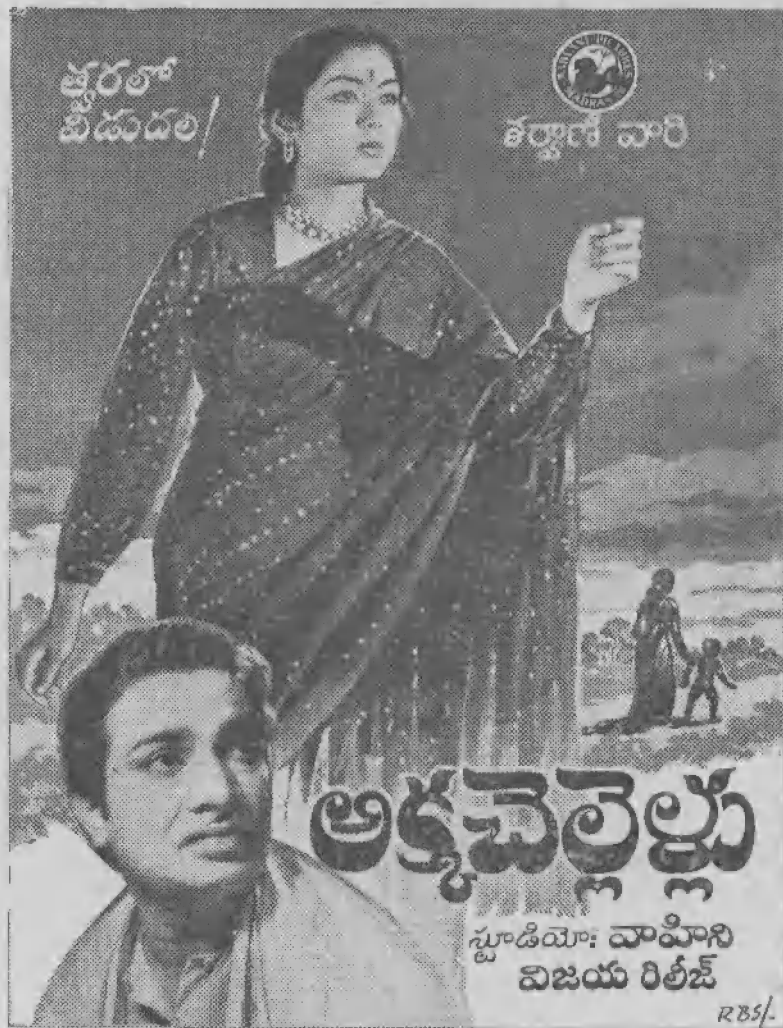
మా 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్ర పొడి అతి రుచికరమైనది, అన్ని విధాలా మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినదిన్నీ. మీరు ఈసారి వక్ర పొడి కొనేటప్పుడు—“మాకు 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్ర పొడి కావాలి. అదే ఇవ్వండి. ఇతరములు వీవీ వద్దు” అని కచ్చితంగా చెప్పి, ఆడగండి.

ది డి. పి. అండ్ కంపెని,

కౌల్ బజార్ - బళ్ళారి - 1.

_____ : సెల్ ఫోన్లు : _____

చీరాల - గుంటూరు - కర్నూలు - ఆదోని - హుబ్లి.

—: డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

ఆంధ్ర & సీడెడ్: విజయ పిక్చర్స్
నైజాం & మైసూరు: ది కర్ణాటక ఫిలిమ్స్ లిమిటెడ్

రవి టాయ్లెట్స్ ను వాడండి

రవి గ్లీసరిన్ సోపు:

మీ అందమును వర్చస్సును కాపాడును.

రవి వెజిటబుల్ హేరాయిల్:

మీ కేశములను విరివిగా పెంపొందించును.

రవి స్నో:

మీ ముఖవిలాసమును అభివృద్ధి చేయును.

సోల్ ఏజెంట్లు :

దీ న్యూ స్టార్ & కంపెనీ,

తండ్రియార్పేట :: మద్రాసు-21

మీ బిడ్డ...

1, 3 సంవత్సరముల మధ్య, కాబాహారులైన మగ బిడ్డలలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మాలెక్యులవల్ల తేలుచున్నది.

తరుచుగ అజీర్ణ వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బరము, చికాకు పడుట, కోపము, ఆకలి మందగించుట మొదలైన గుణములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు లక్షణములు.

చికాంలో జమ్మికాదిని వలె చేయండి.

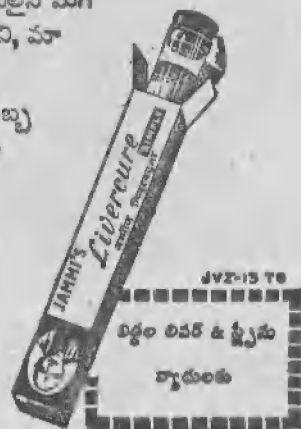
జమ్మిన్

లివర్ క్యూర్

జమ్మి వెంటెరమణయ్య & సన్స్

జమ్మి నిల్వగృహం, పైలాఫార్, మద్రాసు-4.

ప్రంబం: విజయవాడ, తాళంకూరు పేట, గుత్తూరుపేట, విజయనగరము పేట, కుదిగంటిపాళె

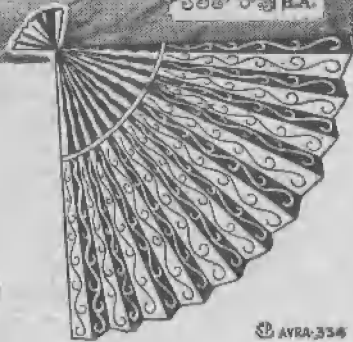

అధిక సౌందర్యం కోరకు...

రెమీ స్నో
పౌడరు

AVRA-354

ఆరోగ్యమునందు ప్రీతిగలవారు ఎల్లప్పుడూ లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయుదురు

ఆరోగ్యము కొరకు అది అదుట ఆవశ్యక ప్రాయస్సరి — అయితే అది అందు
గాని లేక పనియందుగాని మనము ఎల్లప్పుడూ మురికిగా నగుదుము. మురికిలోవ్యాధి
కారకములగు క్రిములున్నవి. వాటివల్ల మన ఆరోగ్యమునకు విడతెగని ప్రమాద
మున్నది. లైఫ్ బాయ్ సబ్బు మురికిలోని క్రిములను కడిగివేసి మిమ్ములను రక్షించును.
లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో స్నానము చేయుటవల్ల మీరు మరల హాయిగా నుందురు.
అలసట మటుమాయమగును. లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో
ప్రతిరోజూ స్నానము చేయుడు — మురికిలోని
క్రిముల బారి నుండి మీ ఆరోగ్యమును
కాపాడుకొనుడు.

L. 265-50 TL

శాస్త్రం ద్వారా తలవెట్టి మౌనమై
 కడు విశిల్ప చిరునవ్వుల బామ
 బెణుగులను కడ వృత్తులను ఇతర
 కంఠాల నవ్వలను వాడవచ్చు
 జలము దగ్గులను
 ప్రత్యేకించి మంచిది!!

၂၀၁၃
၂၀၁၄
၂၀၁၅

உருவம் உருவம்

ထိုသို့
အား
ရရှိ
အောင်
ပြု
လုပ်
ရန်
အား
ရရှိ
အောင်
ပြု
လုပ်
ရန်

గాయములు, నరుకులు, తీట్ల, గజ్జి, తామర, కాట్ల, కుట్ల, పేలుడు, మొదలమీద చర్మవ్యాధులన్నిటికి అమోఘముగ గుణమిచ్చును.

POORNA PENS

INSPIRE THOUGH!

K. R. Industries

POORNA INDUSTRIES GANDHINAGAR VIJAYAWADA-2

చందాదారులకు మనవి

పైనెల చందమామలు యీనెల చివరి వారంలో పోస్తు ఆపుతవి. సకాలంలో అందనివారు, వారి పోస్టాఫీసులో ఫిర్యాదు చేస్తూ, పై నెల పదోతేదీ లోగా మాకు తెలియపర్చ గోరుతాము. ఆ పైబడి వచ్చు కంప్లెయింట్లు, గతనెలలో చేర లేద నే కంప్లెయింట్లు గమనించబడవు.

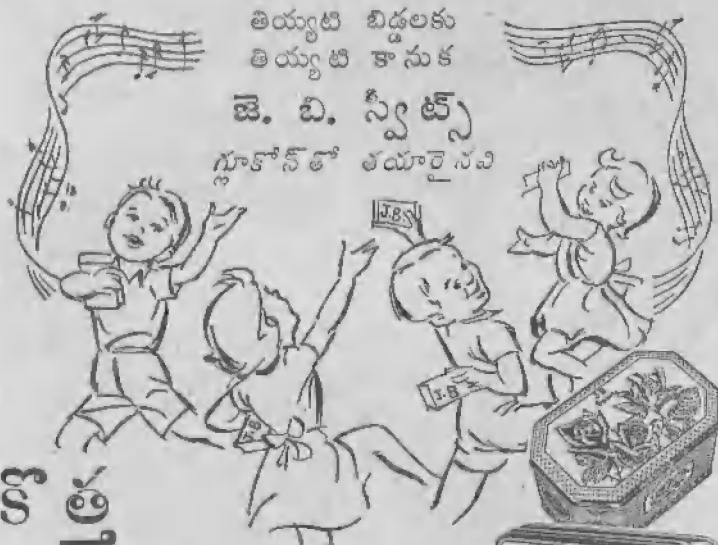
మేనేజరు

తల్లారా! జ్ఞాపకముంచు కొనుడు 'ఇన్ ఫన్ టోన్'ను మీ బిడ్డల ఆరోగ్యమును కాపాడు పట్టిది.

PSHC.26

IMPORTANT TO PARENTS

INFANTONE
GRAPE WATER

కృత

బిస్కూటు-అనేక ఆకృతులలో అందంగా ముద్రించి
బహుమతులుగా ఇవ్వటానికి అర్హమైనవి.

అందరకూ మంచివి
అందరకూ ప్రിയమైనవి

J. B. MANGHARAM & CO.,
Gwalior, India

Makers of famous biscuits

జె. బి. మంఘరామ్ అండ్ కో.,
గ్వాలియర్, ఇండియా

ప్రసిద్ధిగాంచిన బిస్కూటు నిర్మాతలు

జూలై 4 తేదీన
శత దినోత్సవము

పజయ వారి
మాయా బజార్

కె.వి.రెడ్డి B.Sc.(HONS) • సర్కారు... నాగిరెడ్డి చక్రపాణి

చందమామ

సంచాలకుడు : ' చక్ర పాణి '

“చందమామ”కు పదేళ్లు నిండాయి. పదకొండో ఏడు ప్రారంభమయింది. ఈ పదేళ్ల కాలంలోనూ “చందమామ” దేశంలోని అనేక ప్రజల అదరాభిమానాలను అపారంగా సంపాదించుకున్నది.

1947 జూలైలో “చందమామ” తెలుగు, తమిళ భాషలలో మొట్టమొదటగా అవతరించింది. తరువాత ఈ పత్రిక ఇతర భాషలలోకూడా వెలువడసాగింది. కన్నడ, హిందీ, మళయాళ, మరాఠీ, గుజరాతీ, ఇంగ్లీషు, ఒరియా, సింధీ భాషలలో కొత్త “చందమామ”లు, ఒకదానివెంట ఒకటి ఉదయించి, ఆనంద కిరణాలను దేశమంతటా పరిచాయి.

దేశం అన్ని ప్రాంతాలనుంచీ, అన్నివర్గాల ప్రజల నుంచి “చందమామ”కు అంతులేని ప్రోత్సాహం లభించింది. ఇందుకుగాను మేము దేశప్రజలకు ఎంతో రుణపడి ఉన్నాము. ఈ ప్రోత్సాహం ఇకముందు కూడా “చందమామ”కు లభిస్తూ ఉంటుందని ఆశ.

సంపుటి 21

జూలై 1957

సంచిక 1

అట్టమీది బొమ్మ

కీచకుడికి మాట ఇచ్చిన ప్రకారం రాణి సుధేష్ట ద్రౌపదిని పిలిచి, "సైరంధ్రీ, నాకు చాలా దాహంగా ఉంది. నువ్వు మా తమ్ముడి ఇంటికి వెళ్లి కాస్త మద్యం పట్టుకురా!" అన్నది.

"మీ తమ్ముడు నన్ను విపరీతంగా మోహించి ఉన్నాడు. నేను ఆయన ఇంటికి వెళ్లను, మరెవరినైనా పంపరాదా?" అన్నది ద్రౌపది.

"నేను పంపానంటే మా తమ్ముడు నిన్నేమీ చేయడు. వెంటనే వెళ్లిరా!" అని సుధేష్ట ద్రౌపదిని నిర్బంధించింది. విధిలేక ద్రౌపది ఒక బంగారు పాత్ర తీసుకుని కీచకుడి ఇంటికి వెళ్లింది. ద్రౌపదిని చూడగానే కీచకుడు తన కోరిక నెరవేరిందనుకుని, ఆమె చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. వెంటనే ద్రౌపది అతని పట్టు విడిపించుకుని బయటికి పరిగెత్తింది. కీచకుడు ఆమెవెంట పడ్డాడు.

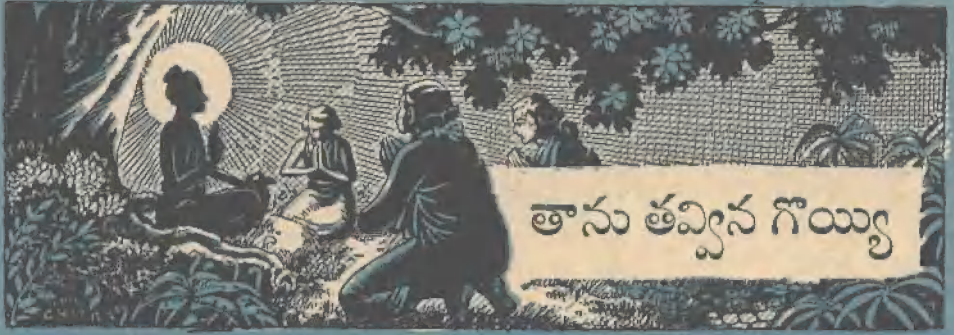
ద్రౌపది నేరుగా విరాటరాజు కొలువుకు వెళ్లింది. కాని కీచకుడు రాజ సభనుకూడా పాటించక ద్రౌపదిని జుట్టు పట్టుకుని పడదేశాడు. ఇది చూసి సభలో ఒక్కరుకూడా, ఇదేమిటని కీచకుణ్ణి వారించలేకపోయారు.

ఒక్క భీముడుమటుకు రోషంతో పరవశుడైపోయి, పళ్ళు పటపట కొరుకుతూ, సమీపంలో ఉన్న పెద్ద చెట్టును పెరకబోయాడు. సమయానికి ధర్మరాజు, "ఏచ్చివాడా, ఆ పచ్చిచెట్టు నీకు పంటచెరుకుగా పనికిరాదు. దాని నెందుకు పెరుకుతావు?" అని భీముణ్ణి నివారించాడు.

కీచకుడు తనను ఇలా అవమానిస్తుంటే, తన భర్తలుసయితం చూస్తూ ఊరుకోవటం చూసి మండిపోతూ, ద్రౌపది విరాటరాజుతో, "నా భర్తలు మహా శక్తిమంతులైకూడా ఏమీ చెయ్యలేనప్పుడు, రాజువైన నీవుకూడా ఈ దుర్మార్గుణ్ణి మందలించక ఊరుకున్నావేమిటి?" అని అడిగింది.

విరాటరాజుకు కీచకుణ్ణి శాసించే ధైర్యం లేదు. "నీకూ అతనికి మధ్య చాటుగా ఏమి సంబంధమో నాకేం తెలుసు?" అన్నాడాయన.

ధర్మరాజు పరిస్థితి విషమిస్తుందని భయపడి ద్రౌపదిని కోపంగా, "ఓసీ, నీకి రాజసభలో ఏమి పని? నీకు పరాభవం జరిగితే, సమయం కనిపెట్టి నీ భర్తలు దానికి ప్రతిక్రియ చేయరా?" అని మందలించాడు. ద్రౌపది లేచి కోపంతోనూ దుఃఖంతోనూ కన్నీరు కార్చుతూ అంతఃపురానికి వెళ్లిపోయింది.

తాను తప్పిన గొయ్యి

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో ఆయనవద్ద పింగళుడనే పురోహితుడొకడుండే వాడు ఆయన శరీరచ్ఛాయ పింగళవర్ణం, ఆయన తల బట్టతల, నేరు బోసినారు.

బోధిసత్వుడు తక్కారీయుడనే యువకుడుగా పింగళుడికి శిష్యుడై విద్యాభ్యాసం చేస్తూ ఉంటున్నాడు.

రాజపురోహితుడైన పింగళుడికి ఒక బావమరిది ఉన్నాడు. ఆయనకూడా పింగళవర్ణమూ, బట్టతలూ, బోసినారూ కలవాడు. కాని ఆ ఇద్దరికీ బద్ధవైరం. తన బావమరిదిని ఎలాగైనా నాశనం చేతామనే దుర్బుద్ధితో పింగళుడు చాలా యత్నాలు చేశాడు గాని అవేవీ ఫలించ లేదు.

పట్టచివరకు పింగళుడు తన బావమరిదిని చంపెయ్యటానికి ఒక యుక్తి పన్నాడు. ఆయన రాజుగారివద్దకు వెళ్లి, "మహా

ప్రభూ, మన కాశీనగరం భారతదేశాని కంటటికి అత్యుత్తమ నగరం. తాము దేశంలోని రాజులందరిలోకి చాలా గొప్పవారు. అలాటప్పుడు మన కోటలోనే నిర్మాణలోపం ఉండటం శోచనీయం. మన దక్షిణద్వారం నిర్మించటంలో తప్పన్నది. అది మనకు ఎంతో అశుభం. మనకు దానివల్ల దేశంలో ఎంతో అపఖ్యాతికూడానూ. ఆ దోషాన్ని వెంటనే నవరణ చెయ్యాలని, నా మనవి!" అని చెప్పాడు.

"అందుకుగాను మనం ఏం చేయాలి?" అని రాజుగారు పింగళుణ్ణి అడిగాడు.

"ఆ ద్వారాన్ని ముందు పడగొట్టాలి. తరవాత, శుభప్రదమైన కలపతెచ్చి మరొక ద్వారం తయారు చేయించాలి. అప్పుడు నగర దేవతలకు బలులు జరిపించి, శుభముచూర్తాన కొత్తద్వారాన్ని నిలబెట్టాలి," అన్నాడు పింగళుడు.

రాజుగారు నమ్మతించాడు. ఆయన అజ్ఞతో పింగళుడు దక్షిణద్వారాన్ని వడగొట్టించాడు. దాని స్థానంలో ఏర్పరచడానికి గాను కొత్త ద్వారం త్వరగానే తయారయిందికూడా.

పింగళుడు రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, "మహారాజా, కొత్త ద్వారం తయారయింది. అది నిలబెట్టడానికి రేపు దివ్యమైన ముహూర్తం ఉన్నది. బలి జరిపి ద్వారం నిలబెట్టడానికి తమ అనుమతి ఇవ్వండి!" అన్నాడు వినయంగా.

"బలి ఇవ్వడానికి ఏమేమి ఏర్పాట్లు జరగాలి?" అని రాజుగారు అడిగాడు.

"పింగళవర్ణమూ, బట్టతలూ, బోసినేరూ గల ఒక బ్రాహ్మణ్ణి బలి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది, మహారాజా! ఈ ద్వారాన్ని సంరక్షించే మహాశక్తులను అలాటి బ్రాహ్మడి రక్తమాంసాలతో ముందుగా తృప్తిపరచాలి. ఆ తరువాత ఆ బ్రాహ్మణ్ణి అక్కడే పాతి పెట్టి, పాతినచోట కొత్తద్వారం నిలబెట్టాలి," అన్నాడు పింగళుడు.

"సరే, అలాంటి బ్రాహ్మడికోసం వెతికి తెప్పించి, ద్వారం పెట్టించు!" అన్నాడు రాజుగారు.

తనకు ప్రబలశక్తువైన తన బావమరి దిని హతమార్చడానికి రాజుగారి అనుమతి దొరికిందిగదా అని పింగళుడికి పరమానందం కలిగింది.

ఈ ఆనందంలో ఆయన ఇంటికి వెళ్లి తన భార్యతో, "ఇదుగో, రేపటితో నీ అన్నకు ఆయువు మూడింది! వాణ్ణి కొత్తద్వారానికి బలి ఇవ్వబోతున్నాను, చూసుకో!" అని నిర్భయంగా ప్రగల్భాలు పలికాడు.

"మా అన్ననే ఎందుకు బలి ఇవ్వాలి? దానికి రాజుగారు ఎలా ఒప్పుకున్నారు?" అని పింగళుడి భార్య అడిగింది.

"ఫలానివాణ్ణి బలి యిస్తానని నేను రాజుగారితో చెప్పానా ఏమిటి? పింగళుడు

వర్ణమూ, బోసినేరూ కల బ్రాహ్మడు బలికి కావాలన్నాను, రాజుగారు సరేనన్నారు ! రేపు నేను బయలుదేరి వెళ్ళి మీ అన్నను చూపించి, వాడు బలికి పనికివస్తాడంటాను. ఎవరు కాదంటారు ?" అన్నాడు పింగళుడు.

పింగళుడి భార్య తన భర్తతో ఇంకేమీ అనక, తన అన్నకు రహస్యంగా జరిగిన విషయమంతా కబురుచేసి, ఈ గండం తప్పకోవాలంటే తెల్లవారేలోపుగా ఊరుదాటి వెళ్ళిపోమ్మని సలహా ఇచ్చింది.

తనను చంపటానికి పింగళుడు చేసిన ప్రయత్నమంతా తెలియగానే ఆయన బావ మరిది, తనలాగే పింగళవర్ణమూ, బోసినేరూ బట్టతలా ఉండేవారిని మరి ఒకరిద్దరిని కూడా కలుపుకుని, ఆ రాత్రే నగరం విడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాడు తెల్లవారుతూనే పింగళుడు రాజు గారి వద్దకు వెళ్ళి, "మహారాజా, బలికి కావలసినటువంటి మనిషి ఫలాని చోట ఉంటాడు, వాణ్ణి యిక్కడికి పిలిపించండి !" అని చెప్పాడు.

వెంటనే రాజుగారు తన భటులను పంపాడు. వారు పింగళుడు చెప్పిన చోటికి వెళ్ళి, అక్కడఉండే మనిషి ఆక్రితంరాత్రే దేశం విడిచి వెళ్ళిపోయినట్టు తెలుసుకుని

ఆ విషయం రాజుగారికి నివేదించటానికి తిరిగి వచ్చారు.

భటులు చెప్పిన సంగతి వినగానే రాజు గారు, "అరేరే, ఇప్పుడేం చేసేటట్టు ? అలాటి లక్షణాలు గల బ్రాహ్మణ్ణి ఎలా గైనా సంపాదించి తీరాలి !" అన్నాడు.

దానికి మంత్రులు, "ఇదేమంత పెద్ద సమస్య, మహారాజా ? మన పురోహితుడిలో అవసరమైన లక్షణాలన్నీ ఉన్నాయిగద ! ఆయననే బలి ఇప్పించండి !" అని రాజుకు సలహా ఇచ్చారు.

"అలాగే చేయవచ్చుగాని, నాకు పురోహితుడు లేకుండాపోతే ఎలా ? అందుకు

తగినవాడు మరెవడైనా ఉన్నాడా? ఆ సంగతి ముందు ఆలోచించండి,” అని రాజు మంత్రులను అడిగాడు.

“మన పురోహితుడివద్ద తక్కారియు ఉన్నాడనే శిష్యుడున్నాడు. అతను గురువుకన్న కూడా తెలివైనవాడని పేరుబడ్డాడు. అతన్ని తమరు పురోహితుడుగా పెట్టుకోవచ్చు,” అని మంత్రులు చెప్పారు.

వెంటనే రాజుగారు తక్కారియుణ్ణి పిలిపించి, “నిన్ను ఇకనుంచి నా పురోహితుణ్ణిగా నియమిస్తున్నాను. నువ్వు ఈ పింగళుణ్ణి శాస్త్రోక్తంగా బలియిచ్చి, పాతి పెట్టించి, ఆయన మీదగా ద్వారం పెట్టించు!” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

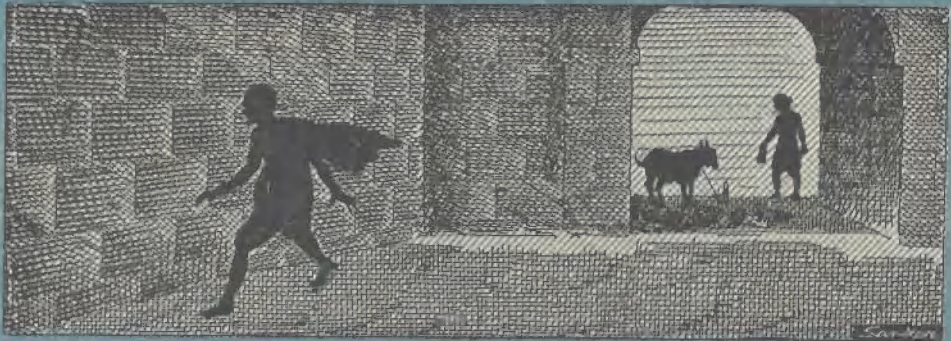
తక్కారియుడు దక్షిణద్వారం వద్దకు బయలుదేరి వెళ్లాడు. పింగళుణ్ణి యజ్ఞపశువులాగా అలంకరించి చేతులూ కాళ్ళూ బంధించి కొత్తద్వారంవద్దకు చేరవేశారు. బలి జరిపే నిమిత్తమై, ద్వారం ఏర్పాటు

కావలసినచోట, ఒక లోతైన గొయ్యి తవ్వి ఉన్నది. ఆ గోతిలోకి గురుశిష్యు లిద్దరూ ప్రవేశించారు.

పింగళుడు వలవలా ఏడుస్తూ, “ఒరే, శిష్యా! ఇంకొకరికోసం తవ్వి న గోతిలో నేనే ప్రవేశించానుగదరా!” అన్నాడు.

“స్వామీ, అధికప్రసంగికి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అపద తప్పదు. మీరేమీ విచారించకండి. నేను రాజుగారివద్దకు వెళ్ళి, సరి అయిన ముహూర్తం అర్ధరాత్రిదాకా లేదని చెబుతాను. ఆ తరువాత ఏదో ఒక ఉపాయం చేసి మీ ప్రాణాలు కాపాడతాను!” అన్నాడు తక్కారియుడు.

అతను ఆ ప్రకారమే బలికి ముహూర్తం అర్ధరాత్రికి మార్పించాడు. ఆ రాత్రి చీకటిలో అతను పింగళుణ్ణి పారిపామ్మని, ఒక చచ్చిన మేకను తెచ్చి గోతిలో పూడ్చి వేసి, తెల్లవారేలోగా అక్కడ కొత్తద్వారం ప్రతిష్ఠ చేయించాడు.

వేటగాడి వేట

కుందేలు తోడేలును తుదముట్టించిందన్న వార్త విన్నప్పటినుంచి నక్కకు కుందేలు పేరు వింటేనే కాళ్ళు చల్లబడసాగాయి. ఇక జన్మలో తాను కుందేలుమీద చెయ్యి చేసుకోగూడదని నక్క నిశ్చయించుకున్నది.

అందుచేత కుందేలు ఎక్కడన్నా కని పిస్తే నక్క ఒక చిరునవ్వు నవ్వి, "కులా సాయేగదా?" అని పలకరించి, తనదానిన తాను పోతూ ఉండేది.

త్వరలోనే నక్కకూ, కుందేలుకూ మళ్ళీ పాత స్నేహం ఏర్పడింది. ఒకరింటికి ఒకరు వెళ్లటమూ, కాస్సేపు కూచుని లోకాభిరామాయణం మాట్లాడుకోవటమూ జరుగుతూ వచ్చింది.

ఒకనాటి సాయంకాలం నక్క కుందేలు ఇంటికి వెళ్లి కాసేపు ఆ కబుర్లూ, ఈ కబుర్లూ చెప్పి, "రేపు ఉదయమే బయలు దేరి వెళ్లి సాయంకాలండాకా అడవిలో

వేటాడదా మనుకుంటున్నాను. సరదాగా వస్తావా ఏమిటి?" అని కుందేలు నడిగింది.

"అబ్బో, నాకు బోలెడన్ని వసులు! నాకు తీరదులే! నువ్వు వెళ్లి వేటాడిరా! నాకు పనికివచ్చే దేమన్నా ఉంటే ఇద్దరువు గాని!" అన్నది కుందేలు.

మర్నాడు నక్క తెల్లవారకముందే లేచి గోతం ఒకటి భుజాన వేసుకుని వేటకు బయలుదేరింది. సాయంకాలండాకా వేటాడగా దానికి కొన్ని అడివిబాతులూ, ఇతర పక్షులూ దొరికాయి. వాటన్నిటినీ గోతంలో వేసుకుని, నక్క ఇంటిదారి పట్టింది.

ఈలోపల కుందేలు రోజల్లా ఇంట్లోనే గడిపి సాయంకాలం వేళకు నక్క తిరిగి వచ్చే దారిలో కాపు వేసింది. ఈలవేసి పాడుతూ నక్క వచ్చే అలికిడి విసపడగానే కుందేలు దారిపక్కన చచ్చిపోయినదాని లాగా పడుకున్నది.

నక్క త్వరలోనే అటుగా వచ్చి చచ్చి నట్టు పడిఉన్న కుందేలును చూసి అగి, "అబ్బో, పోతంత కుందేలు! ఈ మూటను ఇంట్లో పెట్టి మళ్ళీ వచ్చి తీసుకుపోతాను. కుందేలు మాంసం తిని ఎంతో కాల మయింది!" అని బిగ్గిరిగా అనుకుని, ముందుకు సాగింది.

నక్క పోగానే కుందేలులేచి, శరవేగంతో అడ్డదారిని పరిగెత్తి, నక్క వెళ్లేదారిలో ఇంకొకచోట చచ్చిపోయినట్టు పడుకున్నది. కొద్దిసేపట్లో నక్క అటుగా వచ్చింది. దారి పక్కన కుందేలు కనిపించింది.

నక్క దాన్ని చూడగానే మళ్ళీ అగి, "ఇంకో పోతంత కుందేలు! ఇవాళ అడివిలో కుందేళ్లన్నీ చస్తున్నట్టున్నాయి. వీటిని పోనివ్వగూడదు. ఈ మూట ఇక్కడే పెట్టి వెనక్కు పోయి ఆ కుందేలునుకూడా తెచ్చుకుంటాను!" అంటూ వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళిపోయింది.

నక్క వెళ్ళిపోగానే కుందేలు లేచి గోతం భుజాన వేసుకుని ఇంటికి పోయి, అందులో ఉన్న పక్షులనన్నిటినీ వదిలేసింది.

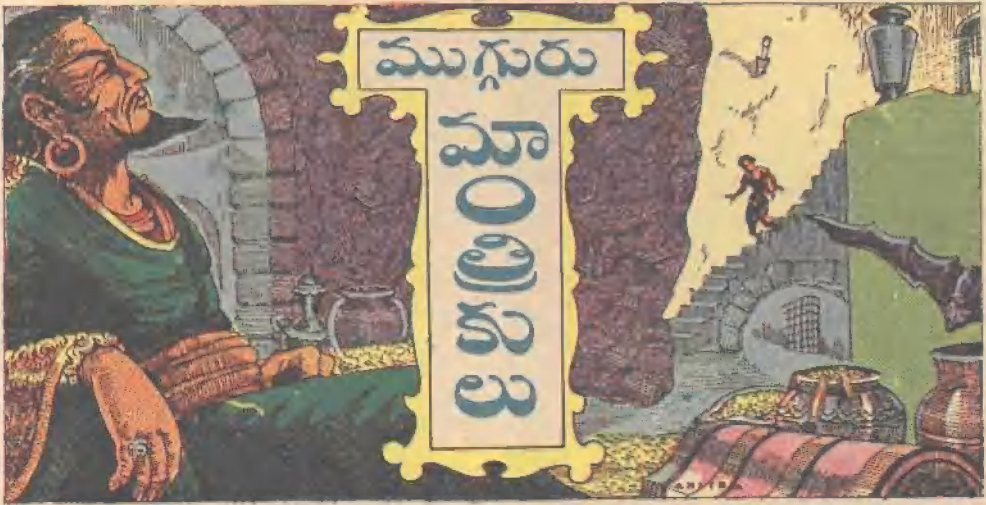
తాను మొదట చూసిన కుందేలు ఎంత వెతికినా నక్కకు కనిపించలేదు. నక్క తన గోతంకోసం వచ్చి చూసుకుంటే అదికూడా పోయింది. నక్క కాళ్ళిడ్చుకుంటూ కొంప చేరుకున్నది.

తరవాత కుందేలు నక్కను కలుసు కున్నప్పుడు, "ఏం, నక్కబావా? నువ్వు వేటకు వెళ్ళొచ్చావుగామాలూ, ఏం పట్టు కొచ్చావు? నాక్కూడా ఏదన్నా ఇస్తావను కున్నానే?" అన్నది.

నక్క మొహం చిట్టిస్తూ, "ఏమీ పట్టుకు రాకేం? ఇంత ఇంగితజ్ఞానం తెచ్చు కున్నాను!" అన్నది.

"ఓన్, ఇంతేనా? ఈ భాగ్యానికి వేటకు పోవాలా? నన్నడిగితే నేనే ఇద్దునే!" అన్నది కుందేలు.

7

[పింగళుడు పాడుదేవళంలోని, మొదటి ద్వారాన్ని దాటి రెండవ ద్వారం నమిపించి, ఆక్కడి పర్యవేక్షకుడికి తన ఎవరైందీ చెప్పి, ఆ ద్వారాన్నికూడా అధిగమించాడు. కాని ఆరవ ద్వారం దగ్గర మాయాపద్మపాడుడి రూపంలో వున్న రక్కసివల్ల అతడికి ప్రమాదం కలిగింది. అతడు దేవళంనుంచి గాలిలోకి విసరివేయబడ్డాడు. తరవాత—]

పద్మపాడుణ్ణి చూడగానే పింగళుడికి ప్రాణం లేచివచ్చినట్టయింది. అతడు తన కిక్ ప్రాణభయం లేదని గ్రహించాడు. అంతలో పద్మపాడుడు, పింగళుణ్ణి కింద పడకుండా చేతులతో ఆదుకుని, మెల్లగా భూమిమీద నిలబెట్టాడు.

“పింగళా, ఏం జరిగింది? ప్రమాదకరమైన దెబ్బలేమీ తగలలేదుగదా?” అంటూ పద్మపాడుడు అడుర్చగా ప్రశ్నించాడు.

“దెబ్బల మాట తరవాత చూద్దాం. ముందు ప్రాణాలతో బయటపడ్డాను. అంత

చాలు,” అని, పింగళుడు వెనుదిరిగి పాడు దేవళంకేసి చూశాడు. అతడు చూస్తూండగానే, అంతవరకూ ఒక్క నీటిచుక్కకూడా లేకుండా యింకిపోయిన నది, బుస్సు మంటూ ఒక్కసారి జలంతో పొంగసాగింది.

పద్మపాడుడు, పింగళుడి భుజంమీద చేయి వేసి, “పింగళా, యీసారికి మనం ఓడిపోయాం. మహామాయుడి శిష్యులు తిరిగి నదిని జలంతో నింపుతున్నారు. దేవాలయం కూడా అందులో మునిగిపోతుంది. అయినా, మనం కావాలనుకున్నాడు, తిరిగి నదీ

జలాన్ని యింకింపచేయగలం. ముందు, నీ అనుభవాల సంగతేమిటో చెప్పు?" అన్నాడు.

పింగళుడు, తను మొదటి ద్వారం దాటి, అరవ ద్వారాన్ని సమీపించేవరకూ జరిగిన సంఘటనలన్నీ పద్మపాదుడితో చెప్పాడు.

"ఆ అరవ ద్వారందగ్గర అంత తెలివి గల భూతం కావలి వుంటుందని నేననుకో లేదు. హఠాత్తుగా, మీ ఆకృతి అక్కడ కనిపించింది. 'ఆగు, ఆగు. నువ్వెవరివి?' అని నన్ను ప్రశ్నించిన కంఠస్వరంకూడా మీదే! నేను ఒక్క తృటికాలం సంక యించాను. యీలోపల హఠాత్తుగా కళ్ళు మిరుమిట్లు కొలిపే గద ఒకటి మెరిసింది.

నేను కళ్ళు మూసుకున్నాను. అంతే, నా విపుమీదా, తలమీదా దభీదభీమని దెబ్బలు పడసాగినై. ఎవరివో బలమైన చేతులు నన్ను వడిసిపట్టుకుని, ఆకాశంలోకి వివరివేసినై. కింద పడకుండా, మీరు నన్ను పట్టుకుని, కాపాడారు," అన్నాడు పింగళుడు.

"అలాగా!" అంటూ పద్మపాదుడు కళ్ళెర్రచేసి, నదీజలంలో మునిగిపోతున్న పాడుదేవళంకేసి ఓసారి చూశాడు. "పింగళా! మహామాయుడి శిష్యులు యింత నీచానికి ఒడికట్టుతారని నేననుకో లేదు. నీ గురువునైన, నా ఆకృతిలో మాత్రమే వాళ్ళు నిన్ను మోసపుచ్చగలిగారు. అంతకు ముందు వాళ్ళు నిన్ను భయ పెట్టేందుకు ప్రయోగించిన ప్రతి దుష్టశక్తిని నువ్వు జయించావు. అది నాకు చాలా ఆనందం కలిగిస్తున్నది!" అన్నాడు.

పద్మపాదుడి మాటలు, పింగళుడికి చాలా వుత్సాహం కలిగించినై. అతడు పాడుదేవళంకేసి చూచి, "ఇప్పుడు చేయ వలసిందేమిటి? దేవాలయం మళ్ళీ నదీ గర్భంలో మునిగి పోతున్నది!" అన్నాడు.

"ఈ రోజుకు యింక మనం చేయ గలిగిందేమీ లేదు. నేటినుంచి మూడు రోజుల తరవాత మళ్ళీ పర్యవీక్షణం ఒకటి

***** చందమామ *****

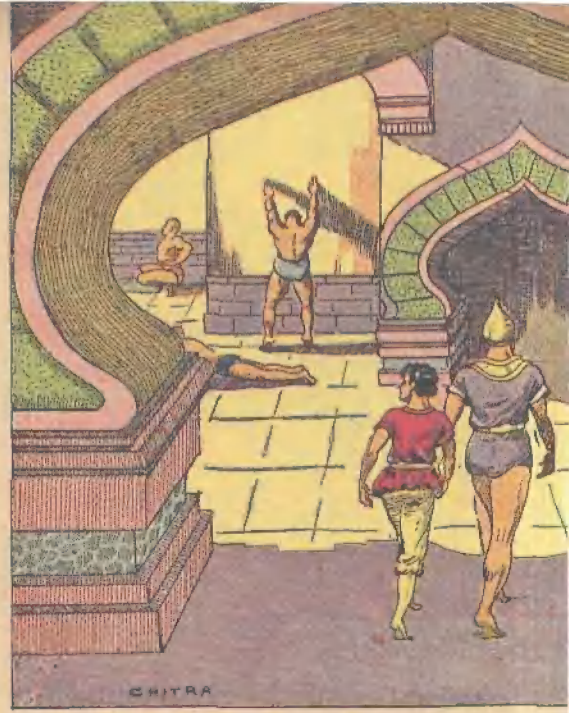

రానున్నది. అనాడు తిరిగి నీవు మహా
మాయుడి సమాధిలో ప్రవేశించవచ్చు.
అంతవరకూ మనం యిక్కడే వుండవలసి
వుంది. యీలోపల మనకు కాలక్షేపం జరి
గేందుకు..." అంటూ పద్మపాదుడు, చేత
నున్న గదను గాలిలో తిప్పి, ఏదో మంత్రం
పఠించాడు. మరుక్షణంలోనే, ఆ నిర్జన
ప్రదేశాన ఒక ఎత్తయిన సుందర భవనం
లేచి నిలబడింది.

అశ్చర్యంగా ఆ మాయాభవనంకేసి
చూస్తున్న పింగళుడి చేయి పట్టుకుని,
పద్మపాదుడు అతణ్ణి భవనంకేసి నడిపాడు.
వారిద్దరూ భవన ప్రాంగణాన్ని సమీపం
చేంతలో, తక్కువ ద్వారం తెరుచుకున్నది.
అజానుబాహులైన యిద్దరు కాలదేహులు
బయటికి వస్తూ పద్మపాదుడికి, పింగళుడికి
సమస్కరించారు.

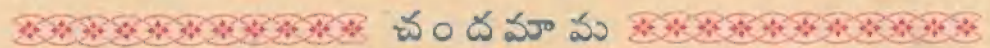
"పద్మ పాదా, ఏళ్లైవరు?" అన్నాడు
పింగళుడు అనుమానంగా.

"ఏళ్లు, మనకు యీ మూడు రోజులూ
వివేదం కలిగించేందుకు వచ్చిన మాయా
రక్కసులు. మనం యిక్కడ వురికే
గోళ్లు గిల్లుకుంటూ కూర్చోలేంగదా? యీ
పిశాచమల్లులకు, కుస్తీ, కర్ర కత్తియ్యడాలు
పెట్టి వినోదిద్దాం!" అన్నాడు పద్మపాదుడు.

పింగళుడూ, పద్మపాదుడూ భవనంలో
ప్రవేశించారు. వాళ్లిద్దరూ ఒక ద్వారంనుంచి,
ఒక పెద్ద గదిలోకి ప్రవేశిస్తూండగా, పింగ
ళుడికి అక్కడ అనేకమంపి మల్లులూ,
యోధులూ కసరత్తులు చేస్తూండటం కని
పించింది. అతడు వారికేసి చూస్తూ, "పద్మ
పాదా, ఏళ్ళందరూ కలిసి మనకేమైనా
హాని తలపెట్టరుగదా?" అన్నాడు.

"అలాంటి భయం నీకేమీ అవసరం
లేదు!" అంటూ పద్మపాదుడు ముందుకు
నడిచి, మొదట కనిపించిన కాలదేహులతో
మెల్లిగా ఏమో చెప్పాడు. వాళ్ళు వెంటనే
అక్కణ్ణించి హుటాహుటిగా వెళ్లిపోయారు.

నులనైనా సరే మనం కొంచెపరచటం మంచిదికాదు. వాళ్లను, యీ మూడు రోజులూ గంధర్వకాంతలుగానే సంభావిద్దాం!" అన్నాడు.

తరవాత పద్మపాదుడూ, పింగళుడూ భోజనాలు ముగించారు. అంతలో, కాలదేహులు యిద్దరూ కొందరు విశాచమల్లులనూ, యోధులనూ అక్కడికి తీసుకువచ్చారు. వాళ్లు వివిధ రూపాలు ధరిస్తూ కుస్తీ, కత్తియుద్ధాలు చేసి, పింగళుడికి, పద్మపాదుడికి వినోదం కలిగించారు.

ఈ విధంగా మూడు రోజులు గడిచిపోయినై. నాలుగవనాడు పద్మపాదుడు, ఆ మాయాభవనాన్ని, అందులో ఉన్న మాయారూపుల్ని, తన మంత్రబలించేత మాయంచేసి, యింతకు పూర్వం తను నడిదగ్గిర కూర్చుని, మంత్రం పఠించిన చోటుకు వెళ్లాడు.

పద్మపాదుడు యిప్పుడు నదీగర్భంలో మునిగిపోయివున్న పాడుదేవళంకేసి చేయి చూపుతూ, "పింగళా, నేను నదీజలాన్ని యింకింప చేస్తాను. యీసారి నువ్వు మహామాయుడి సమాధిలో ప్రవేశించేప్పుడు, తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను గురించి నేను మళ్లీ చెప్పనవసరంలేదు గదా?" అన్నాడు.

పద్మపాదుడూ, పింగళుడూ ఆ పెద్ద గదిలో ఉన్న పట్టుపరుపుల మెత్తలకు ఆనుకుని కూర్చున్నారు. కొద్దిసేపట్లో వారిదగ్గిరకు, బంగారు వల్శిరాల్లో వివిధ భోజనపదార్థాలు పెట్టుకుని ఆపురూప సౌందర్యవతులైన కొందరు స్త్రీలు వచ్చారు. పింగళుడు వారిని చూస్తూనే, "పద్మపాదా! వీళ్లు గంధర్వకాంతలా, లేక ఆ రూపాలు ధరించిన విశాచినులా?" అని ప్రశ్నించాడు.

పద్మపాదుడు, 'ఉమ్' అని పింగళుణ్ణి వారిస్తూ, "పింగళా, అంత పెద్దగా మాట్లాడకు. విశాచినులు ఏమైనా అనుకోగలవు. మనకు దాన్యం చేసేందుకు వచ్చిన విశాచి

"పద్మపాదా, అలాంటి అపనరం ఏమీ లేదు. లోగడ తిన్న దెబ్బల కణుతులు యింకా కరిగికూడా పోలేదు. నేను ఏం మరచి పోయినా, ఆ దెబ్బల బాధా, మీ రూపంలో నన్ను మోసగించిన, మహామాయుడి శిష్యుడి ముఖ కమళికలూ మాత్రం మరచను! యీసారి వాడి అంతు తేలుస్తాను," అన్నాడు పింగళుడు.

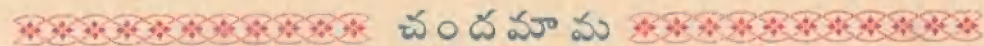
పద్మపాదుడు మంత్రం జపించి, కొద్ది సేపట్లోనే నదీజలాన్ని యింకింప జేశాడు. పింగళుడు, నిర్భయంగా పాడుదేవళపు మొదటి ద్వారాన్ని సమీపించి, బుసలు కొడుతున్న పాముపడగమీద చెయ్యివేశాడు. అది వెంటనే ప్రాణం వదిలి కింద పడి పోయింది. తక్షణం, తలుపుల వెనకనుంచి కర్ణకఠోరమైన ధ్వనితో ప్రశ్న వినబడింది.

"నా పేరు పింగళుడు! నేను అవంతి నగరపు జాలరిని!" అంటూ పింగళుడు ధైర్యంగా తలుపులను నెట్టాడు. తలుపులు తెరుచుకున్నవి, పర్వతాకారంలో ఉన్న నల్లనివాడు కత్తి యుళిపిస్తూ ముందుకు వచ్చాడు. అతడు, పింగళుణ్ణి మెడ చాచ మనటం, పింగళుడు మెడ చాచటం— పర్వతాకారుడు దభీమంటూ పడిపోవటం— అంతా పూర్వ వద్దతిగానే జరిగింది.

పింగళుడు, ఒక్కొక్క ద్వారాన్నే దాటి, చివరకు ఆరవ ద్వారాన్ని సమీపించేంతలో, ద్వారంపక్కనే, పింగళుడి తల్లి కళ్ల నీళ్లు కారుస్తూ, "నాయనా, ఎందుకు వచ్చిన శ్రమ. వెనుదిరిగి పో! ఆ పద్మపాదుడు నిన్ను హతమార్చాలని చూస్తున్నాడు," అన్నది దీనాతిదీనంగా.

పింగళుడు నివ్వెరపోయాడు. ఆ వెంటనే అతడికి గత అనుభవం గుర్తుకు వచ్చింది. లోగడ తనను పద్మపాదుడి రూపంలో మోసగించిన పికాచమే, యిప్పుడు తన తల్లిరూపం ధరించి మాయచేయ చూస్తున్నదని అతడు నిర్ణయించుకున్నాడు.

పింగళుడు పట్టుతెరలు తొలగించుకుని లోపలకు వెళ్లాడు. రత్నమాణిక్యాల కాంతిలో దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్న సింహాసనంమీద మహామాయుడు యోగ నిద్రలో వున్నట్టు కళ్లు మూసుకుని కూర్చుని వున్నాడు. పింగళుడికి, ఓ క్షణకాలం మహామాయుడు సజీవుడేమో అన్న అనుమానంకూడా కలిగింది. అతడు గాలి పిల్చుకునేందుకూడా వెరిచి, అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ మహామాయుణ్ణి సమీపించాడు. అతడి దృష్టి, మహామాయుడి కుడిచేతి వేళ్లమీదకు పోయింది. అక్కడ, కాంతికిరణాలను వెదజల్లుతున్న అతడి వేలి వుంగరం పింగళుణ్ణి ఆకర్షించింది.

పింగళుడు, నిర్భయంగా, మహామాయుడి కుడిచేతి వేలినుంచి వుంగరాన్ని పూడదీశాడు. ఇంక తనకు కావలసినవి రెండు పస్తువులు! వజ్రాలు తాపిన పిడిగల కత్తి, మహామాయుడి నడుముకు వేలాడకట్టబడి వుంది. పింగళుడు దాన్ని వరతో కూడా తీసుకుని తన నడుముకు బిగించుకున్నాడు. ఇక, కావలసింది; భూగోళం!

పింగళుడు, నలువైపులా కలయచూచాడు. అతడికి ఒక మూలగా మెట్లు కనిపించినై. ఆ మెట్లకు దిగువగా, ఒక

"దారితోలుగు. నువ్వెవ్వరో నాకు తెలుసు! నా తల్లిరూపం ధరించినా, నన్ను మోసగించలేవు!" అంటూ పింగళుడు ద్వారంపక్కన వున్న కత్తి నొకదానిని తీసుకుని ముందుకురికాడు. మాయారూపంలో వచ్చిన ఏశాచి కెవ్వన కేకవేసి, వెంటనే మాయమయింది.

పింగళుడు పెద్దగా సవ్వి, కత్తిని దూరంగా గిరివాటువేసి ద్వారం దాటాడు. ఎదురుగా పట్టుతెరలు గాలికి రెపరెపలాడుతూ కనిపించినై. నన్నని ఆ తెరల వెనకనుంచి కాంతులు వెదజల్లుతున్న ఉన్నతాసనం ఒకటి కనిపించింది.

ఎత్తయిన బల్లమీద గుండ్రని చంద్ర బింబంలా మెరుస్తూన్న భూగోళం కనిపించింది. పింగళుడు దాన్ని సమీపించి గోళం లోకి చూశాడు. అందులో, వివిధ దేశాలూ, వాటి సరిహద్దులూ, పనిపాట్లలో మునిగి వున్న ఆయా దేశ ప్రజలూ, అతడి దృష్టికి స్పష్టంగా కనిపించారు.

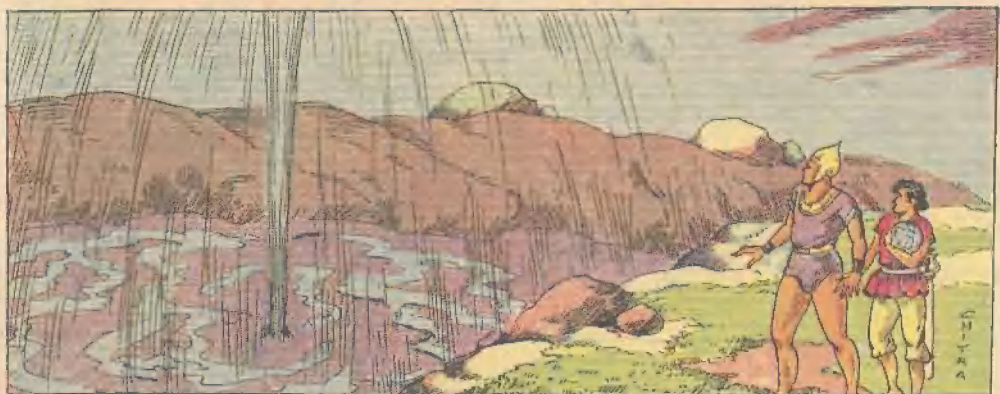
మహామాయుడి సమాధినుంచి తమ సంగ్రహించవలసిన మూడు పస్త్రువులూ పింగళుడికి లభించినై. అతడు భూగోళాన్ని భద్రంగా అందుకుని భుజంమీద పెట్టుకుని, అఖరిసారిగా మహామాయుడు కూర్చునివున్న సింహాసనానికేసి చూసి, బయటికి బయలుదేరాడు.

పింగళుడు, మహామాయుడి సమాధి గదినుంచి బయటికి నడిచేంతలో, ఎక్కడి నుంచో చెవులకు విందుచేసే చక్కని గానం వినబడింది. “భేష్, పింగళా! నీ ధైర్యసాహసాలూ, తెలివితేటలూ మా

అందరి మెప్పునూ పొందినై!” అన్న మృదువైన కంఠస్వరం, పింగళుడికి వినబడింది. ఆ కంఠస్వరం మహామాయుడి దేమో అనుకుని పింగళుడు వెనుదిరిగి చూశాడు. కాని, మహామాయుడిలో ఏమీ చలనం లేదు.

పింగళుడు అన్ని ద్వారాలూ దాటి బయటికి రాగానే, పద్మపాదుడు వుత్సాహంగా చప్పట్లు చరిచి, “పింగళా, మనం జయించాం! ఇక, యీ ప్రపంచంలో మన శక్తికి తిరుగులేదు,” అంటూ ముందుకు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. అదే సమయంలో, నదీగర్భంనుంచి అగ్నిపర్వతం బద్ధలయినట్టుగా పెద్ద ధ్వని వినబడింది. మరుక్షణం, తాటిచెట్టు ప్రమాణంలో నీటి ధార ఒకటి భూమిలోంచి లేచింది. పద్మపాదుడు, దానిని చూస్తూనే ఆదురుకుని, వెనక్కు ఒక గంతువేశాడు.

(ఇంకా వుంది)

నక్క—తాబేలు

ఒకనాడు ఒక నక్కకు ఎంత వెదికినా అహారం దొరకలేదు. అది కాలుకాలిన పిల్లిలాగా తిరుగుతుండగా దానికొకచోట ఒక వింత జంతువు మెల్లిగాపోతూ కనిపించింది. ఆ జంతువు తాబేలు. నక్క దానిమీద దూకి తోక పట్టుకుని, చంపి తిందామనే ఉద్దేశంతో దాని వీపుమీద గట్టిగా చరిచింది.

తాబేలు వీపుమీద డిప్పు చాలా గట్టిగా ఉండటంచేత నక్కకాలు నొప్పి పుట్టించేతప్ప తాబేలుకు ఈగ వాలినట్టుకూడా లేదు.

తాబేలు నక్కను గుర్తించి, “ఎందుకు నన్ను పట్టుకుని కొడు తున్నావు?” అని అడిగింది.

“నిన్ను చంపితివాలి. నీవీపు ఇంతగట్టిగా ఉందేమిటి?” అన్నది నక్క.

“నన్ను దెవుడు అట్లా పుట్టించాడు. నన్ను నీటిలో ముంచితేతప్ప చావను. నీ కదికూడా తెలిదా?” అన్నది తాబేలు.

వెంటనే నక్క తాబేలును తోక పట్టుకుని దగ్గరే ఉన్న నదిలో ముంచి, కొంచెంసేపయాక, “చచ్చిపోయావా?” అని అడిగింది.

“అయ్యో, అయ్యో! చచ్చిపోతున్నాను. నన్ను తోక పట్టుకుని పైకి లాగు. అ వేరును పట్టుకున్నావేమిటి?” అన్నది తాబేలు.

తాను పట్టుకున్నది ఏదో చెట్టువేరు కాబోలనుకుని నక్క తాబేలు తోకను వదిలి వేసింది. మరుక్షణం తాబేలు నదిలోకి ఈదుకుంటూ వెళ్లిపోయింది.

గర్భ శత్రువులు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టుపద్ధకు తిరిగివచ్చి, శవాన్ని దింపి భుజాన వేసుకుని, మౌనంగా మళ్ళీ శ్మశానంకేసి నడవసాగాడు.

అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీవు ఇంకొకరికోసం శ్రమపడటంలో అశ్చర్యం ఏమీ లేదని చెప్పవచ్చు. ఎందు చేతనంటే, పూర్వం మణిమంతుడనే వాడు తన గర్భశత్రువైన ప్రదీపుడి కోసం మూడు మాసాలపాటు అ హారాత్రులు శ్రమ పడ్డాడు. వారి కథను చెబుతాను, విను!" అంటూ ఈ కింది కథ చెప్పాడు :

పూర్వం అంగదేశానికి, విదేహ దేశానికి మధ్య ప్రబలమైన శత్రుత్వం ఉండేది. రెండు దేశాల మధ్యా ఎడతెగక యుద్ధాలు సాగుతూ ఉండేవి. ఇలా జరిగిన ఒక భయంకరమైన యుద్ధంలో విదేహ పూర్తిగా ఓడిపోయి అంగరాజుకు వశమైపోయింది. విదేహ రాజకుటుంబం దేశాంతరాలు పట్టి

బేతాళ కథలు

పోయింది. అంగరాజు కింద సేనాపతిగా ఉండిన మణిమంతుడు విదేహకు రాజుగానూ, అంగరాజుకు సామంతుడుగానూ పట్టం కట్టుకున్నాడు.

యుద్ధంలో విదేహదేశపు సేనాపతి వీరమరణం పొందాడు. ఆయన కుమారుడు ప్రదీపుడనేవాడు సమీపంలో ఉండిన ఎడారిలోగల కొండలలో తలదాచుకున్నాడు. ప్రదీపుడితోబాటు మరి కొందరు క్షత్రియులు వకులు కూడా కొండలలో తమ నివాసం ఏర్పాటు చేసుకుని, తమదేశాన్ని విముక్తం చెయ్యటానికి ప్రాణాలను ధారపోస్తామని ప్రతిజ్ఞచేశారు. వారు ప్రదీపుణ్ణి తమ నాయకుడుగా ఎన్నుకున్నారు.

కాని మణిమంతుణ్ణి యుద్ధంలో జయించే అవకాశాలు వారికి లేవు. వారివద్ద కత్తులు తప్ప వేరే ఆయుధాలు లేవు. యువకులందరూ కలిసి పది పదిహేను మందికి మించరు. అటువంటి సందర్భంలో మణిమంతుణ్ణి జయించటం మాటలా? మణిమంతుడికి చతురంగ బలాలున్నాయి, అంతులేని ఆయుధాలున్నాయి.

"మనకు సైన్యం లేదనీ, ఆయుధాలు లేవనీ చేతులు కట్టుకు కూచుంటే మన ప్రతిజ్ఞ నెరవేరదు. ధర్మయుద్ధం చెయ్య

లేకపోతే అధర్మయుద్ధమైనా చేసి, మనం శత్రువును నాశనం చెయ్యాలి!" అని ప్రదీపుడు తన మిత్రులను హెచ్చరించాడు.

అతని నాయకత్వం కింద యువకులు అధర్మయుద్ధం ప్రారంభించారు. అంగకూ విదేహకూ మధ్య బిడారులు వస్తూ పోతూ ఉండేవి. ప్రదీపుడి ముఠావాళ్లు వాటిని కొల్లగొట్టే వారు. ఎడారిమధ్య కొండలలో వుండే ఆ యువకులు ఆహారం సంపాదించటాని కింతకన్న మరొక మార్గంలేదుకూడా.

వాళ్ళు చీకటి రాత్రులప్పుడు విదేహ నగరం ప్రవేశించి మణిమంతుడి తాలూకు మనుషు లెవరైనా చిక్కితే హత్యచేస్తూండే

వారు. ఒక రాత్రి ఈ విధంగా వారు మణి
మంతుడి కుమారు లిద్దరిని చంపేశారు.

ప్రదీపుడి ముఠావాళ్ళు చేసే దారుణ
కృత్యాలను మణిమంతుడు ఇంతవరకూ
చూసి చూడనట్టు ఊరుకున్నాడు. తాము
చేసే పని అతినిచమైనదని వారికే తెలిసి
పస్తుందని ఆయన నమ్మాడు. కాని వారు
తన కుమారులను అధర్మంగా, పిరికి పంద
లల్లే చంపేసే సరికి ఆయనకు పట్టరాని
ఆగ్రహం వచ్చింది.

మణిమంతుడు తన కింద ఉండే
సరదార్లలో సమర్థుడైన వాణ్ణి పిలిచి,
“ఏమోయి, నీవు కొంత బలాన్ని వెంట

పెట్టుకువెళ్ళి కొండలలో ఉండే ముఠాను
హతమార్చి తిరిగిరా! ఒక్క ప్రదీపుణ్ణి
మటుకు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ చంపవద్దు.
జననష్టం జరిగినాసరే అతన్ని ప్రాణాలతో
పట్టి తీసుకురా?” అని హెచ్చరించాడు.

సరదారు ఆప్రకారమే ఒక వందమంది
సైనికులను వెంటబెట్టుకుని ప్రదీపుడి
ముఠా ఉండే కొండలకేసి బయలుదేరాడు.
అతి కష్టంమీద ఈ సైనికులు ప్రదీపుడి
ముఠా ఉండే రహస్య ప్రాంతం కనిపెట్టి
చుట్టు ముట్టేశారు.

“ఇది ఆఖరి పోరాటం! ప్రాణాలకు
తెగించి పోరాడండి! శత్రువులకు మాత్రం

లోంగకండి!” అని ప్రదీపుడు తన అనుచరులను హెచ్చరించాడు. వారుకూడా, ఒక్కొక్కడూ పదిమంది పెట్టుగా పోరాడి, మణిమంతుడు వంపిన సైనికులలో సగానికి పైగా హతమార్చి చివరకు తామూ చనిపోయారు. ప్రదీపుడు ఒక్కడే మిగిలాడు.

కాని అతన్ని ప్రాణాలతో పట్టుకోవటం సరదారుకు చాలా శ్రమ అయింది. అతను అసలే గొప్ప వీరుడు, అపైన ప్రాణాలకు తెగించి ఉన్నాడు.

చివరకు సరదారు వెనుకపాటున ప్రదీపుడి తలపై బలంగా కొట్టి, స్పృహతప్పి పడిపోయేలాగా చేశాడు. ఆ రాత్రే ప్రదీపుణ్ణి

మణిమంతుడివద్దకు చేర్చారు. అతను చావలేదన్న మాటేగాని చాలా అపాయస్థితిలో ఉన్నాడు. రాజవైద్యుడు అతన్ని పరీక్షించేసి, బతకటం కష్టమని చెప్పాడు.

“అలా కాదు! ఈ కుర్రవాడు బతికి తీరాలి! నీశక్తి యావత్తూ వినియోగపరచి ఇతని ప్రాణాన్ని కాపాడు!” అన్నాడు మణిమంతుడు.

వైద్యుడు అహోరాత్రాలు రోగి వక్కనే ఉండి చికిత్సచేశాడు. వారం రోజులపాటు ప్రదీపుడికి స్పృహలేదు. ఆ తరువాత మరి మూడు వారాలపాటు స్పృహ వచ్చినట్టే వచ్చి మళ్ళీ పోతుండేది.

ఒక నెల గడిచాక, “ఇక భయంలేదు. ఈ కుర్రవాడు మళ్ళీ బతుకుతాడు!” అని రాజవైద్యుడు మణిమంతుడికి ధైర్యం చెప్పాడు. ఈ నెల రోజులూ వైద్యుడికిగాని, మణిమంతుడికిగాని నిద్రాహారాలు లేవు.

ప్రదీపుడు బతుకుతాడనగానే మణిమంతుడి ఆనందానికి మేరలేదు. స్పృహ తెలిసి, మణిమంతుణ్ణి గుర్తుపట్టగానే ప్రదీపుడు ఆశ్చర్యపోయి, “మీరా?” అన్నాడు.

“అవును, నాయనా! నేనే! నీకేమీ భయంలేదు. నువ్వు తిరిగి కోలుకోవటానికి నేను ఎంత త్యాగమైనా చేస్తాను!” అన్నాడు మణిమంతుడు.

అందులో అతిశయోక్తి ఏమీ లేదు. ఎందుచేతనంటే మణిమంతుడు ఎప్పుడూ ప్రదీపుడి పక్కవద్దనే ఉండి, అతనికి కావలసిన పరివర్యాలన్నీ చేసేవాడు. తన చేత్రనే అతనికి ఆహారం పెట్టేవాడు. ప్రదీపుడికి స్వస్థత చేకూరటానికి వైద్యంకన్న కూడా, మణిమంతుడి ఉపచారాలే ఎక్కువగా తోడ్పడ్డాయి.

ప్రదీపుడు నడక దగ్గిరనుంచి మళ్ళీ నేర్చుకోవాలిని వచ్చింది. మణిమంతుడు అతన్ని పట్టుకుని ప్రతిరోజూ తోటలో నడిపించేవాడు. పట్టుకోకుండా నడిచేస్తే వచ్చినాక, ఒకనాడు మణిమంతుడు, “గెంత గలవా, నాయనా?” అన్నాడు. ప్రదీపుడు ప్రయత్నించాడుగాని గెంతలేక పోయాడు.

మూడు నెలలు గడిచాయి. రోజూ అడుగుతున్నట్టే మణిమంతుడు ప్రదీపుణ్ణి, “గెంతగలవా, నాయనా?” అని అడిగాడు.

“ఓ!” అంటూ ప్రదీపుడు కొంతదూరం పరిగెత్తి, చాలాదూరం గెంతాడు.

“భేష్! నువ్విక్కడే ఉండు. నే నివ్వడే వస్తాను!” అంటూ మణిమంతుడు భవనం లోకి వెళ్లిపోయాడు. అయిన ఉద్దేశమేమిటో తెలియక, ప్రదీపుడు ఆశ్చర్యపడుతూ అక్కడే నిలబడ్డాడు.

కొద్దిసేపట్లోనే మణిమంతుడు తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన చేతిలో రెండు కత్తులున్నాయి.

“ఇవి దేనికి?” అన్నాడు ప్రదీపుడు.

“మనిద్దరమూ ద్వంద్వ యుద్ధం చెయ్యటానికి!” అన్నాడు మణిమంతుడు. ఆయన కళ్ళు చింతనివ్వట్లాగా ఉన్నాయి.

“ద్వంద్వ యుద్ధమా? దేనికి?” అన్నాడు ప్రదీపుడు.

“నువు నా గర్భ శత్రువువు! నా కొడుకు లిద్దరినీ చాటుగా చంపావు! నేను నిన్ను ధర్మయుద్ధంలో చంపుతాను! ఈ అవకాశం కోసమే నిన్ను మృత్యువునేటినుంచి కాపాడాను! ఇప్పుడు నా పగ తీర్చుకునే అవకాశం వచ్చింది!” అన్నాడు మణిమంతుడు.

ఆయన అందించిన కత్తిని ప్రదీపుడు నిరాకరించి, తలవంచుకు నిలబడ్డాడు.

“కత్తి తినుకో! ఇదివరకల్లా పిరికిపందలాగా యుద్ధం చేశావు! కనీసం పిరుడులాగా చచ్చిపో! నాతో యుద్ధం చెయ్యక నువు తప్పించుకోలేవు!” అంటూ మణిమంతుడు అతని చేతిలో కత్తిపెట్టాడు.

ప్రదీపుడికి మతి మతిలో లేదు. మణిమంతుడు కత్తివెత్తి తనపైకి వచ్చినప్పుడు అతను అప్రయత్నంగా తన కత్తి ఎత్తి

అత్మరక్షణ చేసుకున్నాడు. అతను అత్మరక్షణకోసం పోరాడాడుగాని, మణిమంతుణ్ణి గాయపరచటం అతని కెంతమాత్రమూ ఇష్టం లేదు.

అయినప్పటికీ కొద్ది సేపట్లోనే ప్రదీపుడి కత్తి మణిమంతుడి గుండెను చీల్చేసింది. వెంటనే ప్రదీపుడు తన కత్తిని అవతల పారేసి, తండ్రిని కోల్పోయిన పిల్లవాడిలాగా ఏడ్చాడు.

మణిమంతుడు చావగానే విదేహ ప్రజలకు చైతన్యం వచ్చినట్టయింది. వారు ప్రదీపుణ్ణి తమ రాజుగా ఎన్నుకుని అంగదేశపు బలాలను తన్ని తరిమారు. ప్రదీ

41

పుడు మణిమంతుడి కుటుంబానికి గొప్ప జాగీర్లు ఇచ్చి తన రుణం తీర్చుకున్నాడు.

బేతాళుడి కథ చెప్పి, "రాజా, నాకొకటే సందేహం. ధైర్యంలోనూ, ఔదార్యంలోనూ ఎవరు గొప్పవాడు? తన గర్భశత్రువు ప్రాణాలను కాపాడి ధర్మయుద్ధంలో జయించటానికి ప్రయత్నించిన మణిమంతుడా? అధర్మ యుద్ధంలో మణిమంతుడి కొడుకులను హత్యచేసి, ధర్మయుద్ధంలో మణిమంతుడితో పోరాడటానికి వెనకాడిన ప్రదీపుడా? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది!" అన్నాడు.

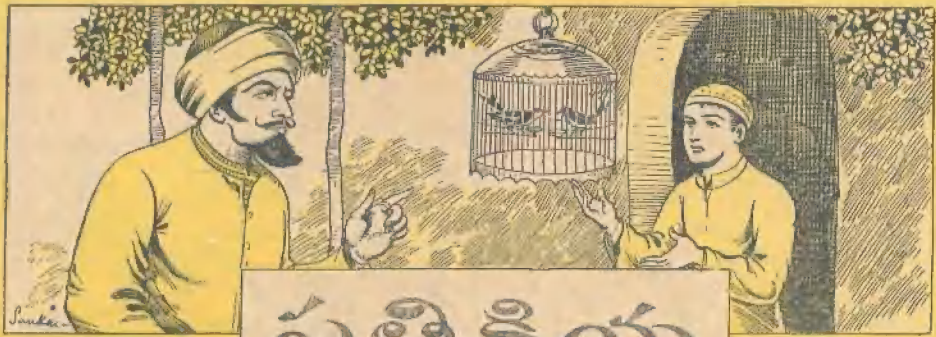
"సందేహానికి ఎటువంటి తావులేదు! ధైర్య పరాక్రమాలలోనూ, ఔదార్యంలోనూ కూడా మణిమంతుడికన్న ప్రదీపుడే గొప్పవాడు. అతను అధర్మయుద్ధం చేశాడంటే అది దేశభక్తితో మాత్రమే చేశాడు. ధర్మ యుద్ధానికి అవకాశంలేని పరిస్థితిలోనే అ

పని చేశాడు. మణిమంతుడికన్నా అతను గొప్పయోధుడని అఖరు పోరాటంలో రుజువు కానే అయింది. మణిమంతుడి ఔదార్యం చాలా కపటమైనది. ప్రదీపుణ్ణి ద్వంద్వ యుద్ధంలో సులువుగా చంపగలసని అనుకోవటంవల్లా, విదేహదేశ ప్రజలకు తాను ధర్మబుద్ధిగలవాడుగా కనబడాలనే ఉద్దేశంతోను అయిన ప్రదీపుడికి సేవచేశాడు. అతను తనకన్న గొప్ప యోధుడై ఉండవచ్చునని మణిమంతుడికి తట్టలేదు. ప్రదీపుడుకూడా మణిమంతుడి ఔదార్యం నిజమైనదనే నమ్మాడు. అది నిజమైన ఔదార్యం కాదని తెలియగానే అతనికి మతి పోయినట్టయింది. అందుచేత మణిమంతుడి కన్న ప్రదీపుడే అన్నివిధాలా గొప్పవాడు," అని విక్రమార్కుడు చెప్పాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కాగానే బేతాళుడు శవంతోసహా మాయమై మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

పదికైయ

కైరోనగరంలో మన్సూర్ అనే యువకుడుండేవాడు. అతను ఒకసారి రెండు బుల్ బుల్ పిట్టలను పట్టుకుని, వాటిని ఒక పంజరంలో పెట్టి తన ఇంటిబయట వేలాడగట్టాడు. ఆ పిట్టలు తమ పాటతో దారే పోయేవారికి ఆనందం కలిగించసాగాయి. చాలామంది అక్కడ ఆగి, కొంచెంసేపు పాట విని సాగిపోయేవారు.

ఇంతలో ఆ దారిన ఒక అధికారి వచ్చాడు. ఈయన ఖలిఫాగారి అంగరక్షకులకు పెద్ద. ఈయన పేరు అబూ సేఫి. కాని ఆయన పరమ దుర్మార్గుడూ, కఠిన హృదయుడూ కావటంవల్ల ఆయనను కైరోనగర వాసులందరూ "సైతాను కొడుకు" అంటూండేవారు.

అబూ ఆగి బుల్ బుల్ పిట్టల పాట విన్నాడు. తరవాత మన్సూర్ ఉండే ఇంట్లో ప్రవేశించి, "రెండు దిరాములిస్తాను,

బయట ఉండే పిట్టలను అమ్ముతావా?" అని అడిగాడు.

"అవి అమ్మేవి కావు!" అని మన్సూర్ జవాబు చెప్పాడు.

అబూ క్రమంగా బేరం పెంచి, చిట్టచివరకు రెండు బంగారు దీనారా లిస్తానన్నాడు. అప్పుడు మన్సూర్ పిట్టలను అమ్ముటానికి ఒప్పుకున్నాడు.

"నేను నేరుగా ఇంటికే పోతున్నాను. పంజరం తీసుకుని నావెంట పచ్చి, డబ్బు పుచ్చుకుపో!" అన్నాడు అబూ.

ఇద్దరూ కలిసి అబూ ఇల్లు చేరారు. అబూ మన్సూర్ వద్దనుంచి పంజరం తీసుకుని ఇంటిలోపలికి పోతూ, "నువ్వు, ఇక్కడే ఉండు, నీకు రావలసిన డబ్బు ఇప్పుడే పంపిస్తాను," అన్నాడు.

మన్సూర్ చాలాసేపు వేచివుండి వాకిలి తలుపు తట్టాడు. సిపాయి ఒకడు తలుపు

తెరిచి, "ఏం కావాలి? ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

"ఈ ఇంటి యజమాని పేరు నాకు తెలియదు. ఆయన నాకు రెండు దీనారాలు బాకి ఉన్నారు," అన్నాడు మన్సూర్.

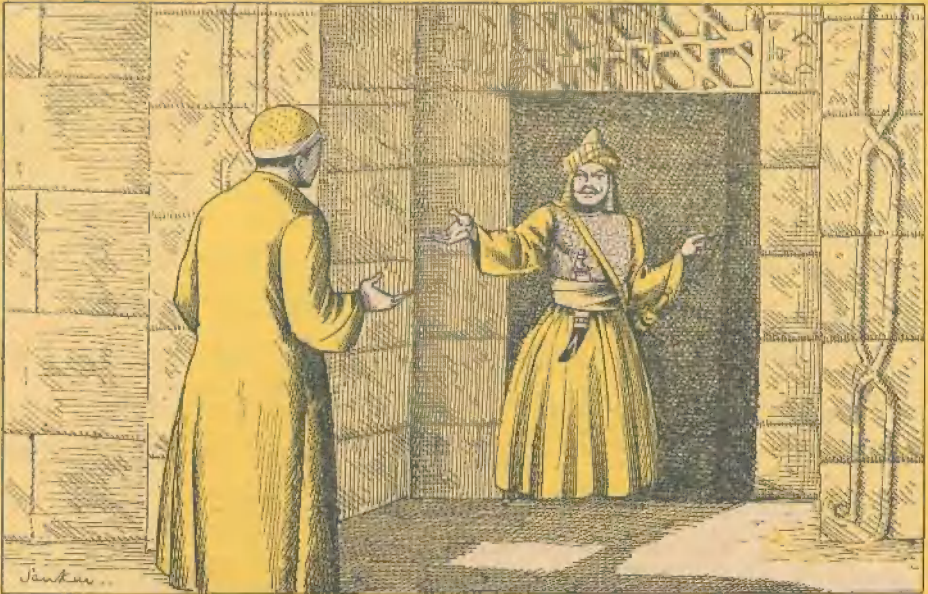
"ఆయన పేరు అబూ. అందరూ ఆయనను సైతాను కొడుకని పిలుస్తారు. ఆయన ఎవరికీ బాకి ఉండరు! అలా జరగటానికి వీలేదు!" అన్నాడు సిపాయి.

మన్సూర్ కుచిరాకు వచ్చింది. "సైతాను కొడుకైతే నాకేం? సైతాను తండ్రి అయితే నాకేం? నా బుల్ బుల్ పిట్టలను రెండు దీనారాలకు బేరంచేసి కొన్నాడు. నా డబ్బు

నాకు పారెయ్యమను. లేదా, నా పిట్టలను నాకిచ్చేయ్యమను!" అన్నాడు.

"అబ్బాయి, పాముతో చెలగాటాలాడకు! మా యజమానికి అగ్రహం తెప్పించావంటే నీ ప్రాణాలు దక్కవు. ఆయనను చూసి హడలిపోనివారు ఈ కైరో నగరంలో లేరు. కనక, అయిందేదో అయిపోయింది, నీ దారిన నువ్వు వెళ్ళు! లేకపోతే చిక్కున పడిపోగలవు!" అన్నాడు సిపాయి.

"నాకు లేని భయం నీకేమిటి? మీ యజమానిని ఒకసారి బయటికి రమ్మను. ఆయనతో నేనే తేల్చుకుంటాను!" అన్నాడు మన్సూర్ నిర్లక్ష్యంగా.

సిపాయి క్షణంసేపు నివ్వెరపోయి, మన్నూర్ సంగతి తన యజమానితో చెప్పటానికి లోపలికి వెళ్ళాడు. మన్నూర్ కూడా అతని వెనకే బయలుదేరాడు.

సిపాయి చెప్పినదంతా విని అబూ కోపంగా, “వాడికెంత కావరం! లోపలికి పంపించు, వాడి అంతు ఇప్పుడే తేలుస్తాను!” అన్నాడు.

“నేనిక్కడ ఉన్నాను, హుజూర్!” అంటూ మన్నూర్ చాటునుంచి ముందుకు వచ్చి అబూకు ఎదురుగా నిలబడ్డాడు.

“నీకిక్కడ ఏం పని?” అని అబూ గద్దించాడు.

“చిత్రం, తమరు ఒక గంట క్రితం నాదగ్గిర రెండు బుల్ బుల్ పట్టలు కొన్నారు. నా రెండు దీనారాలు నాకిప్పించండి. లేదా, నా పట్టలను నాకిస్తే వెళ్ళిపోతాను,” అన్నాడు మన్నూర్.

“నీకు డబ్బివ్వాలిరా, గాడిదా? వెంటనే బయటికి పోకపోతే చిల్చెస్తాను. పో బయటికి!” అని అబూ గద్దించాడు.

మన్నూర్ చెయ్యగలిగినదేమీ లేదు. ఈ అన్యాయానికి తప్పక ప్రతిక్రియ జరపాలని నిశ్చయించుకుని అతను మారుమాట్లాడకుండా తన ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

అబూ ఇంటికి కొద్ది దూరంలో పెద్ద బావి ఒకటున్నది. చుట్టుపక్కల ఉండే ఆడవాళ్ళు అందులో నీళ్ళు చేదుకుంటారు. మన్నూర్ అడవిల్లవేషం వేసుకుని, మేలి ముసుగుతో ముఖం కప్పకుని కొయ్య చేద తీసుకుని ఆ బావివద్దకు వెళ్ళి, అబూ అటుగా వచ్చేదాకా అక్కడే తొరట్లాడాడు. తన శత్రువు కనుచూపుమేరలోకి రాగానే మన్నూర్ చేదను దబాలున బావిలో పడవేసి, “అయ్యో, కొత్త చేద! బావిలో పడి పోయింది! నన్ను చంపేస్తారు! ఏం చేసేది?” అంటూ ఆడగొంతుతో శోకాలు పెట్టటం సాగించాడు.

ఒంటరిగా ఎవతో బావివద్ద ఏడుస్తూ ఉండటం చూసి, అబూ దగ్గిరికి వచ్చి, “ఏమిటి? ఏం జరిగింది?” అన్నాడు.

మన్సూర్ బావిలోకి వంగిచూస్తూ, “అదుగో! నా చేద!” అన్నాడు.

అబూకూడా బావిలోకి వంగి చూడ సాగాడు. మరుక్షణం మన్సూర్ అబూ కాళ్లు రెండూ ఎత్తి, ఆ దుర్మార్గుణ్ణి బావిలోకి తోసేసి తనదారిన తాను ఇంటికివెళ్లి, అప్పటి కప్పుడే తన మకాం నగరంలోని ఇంకొక పేటకు మార్చాడు.

అబూ బావిలో పడి చావలేదు, ఎందు కంటే బావి అటే లోతు లేదు. బావిలో పడ్డప్పుడు శరీరం అక్కడక్కడా కొట్టుకు పోయి గాయాలుమాత్రం అయ్యాయి. కాని అతను బావిలోనుంచి పైకి రాలేక, “నన్ను పైకి లాగండి!” అని పెద్దపెట్టున కేకలు వెయ్యి సాగాడు.

నీళ్లు తోడుకోవటానికి బావిదగ్గిరికి వచ్చిన అడవాళ్లు ఈ కేకలు విని కంగారుపడ్డారు. కాని తొంగిచూస్తే ఆ లోతుబావిలో ఎవ రున్నదీ తెలియరాలేదు.

వాళ్లు బావిలోకి వంగి, “ఎవరు నువ్వు? సైతానువా? వాడి కొడుకువా?” అని భయ పడుతూ అడిగారు.

తనను ఆ స్త్రీలు గుర్తించారని ధైర్యం కలిగి అబూ, “నేను సైతాను కొడుకును!” అని జవాబు చెప్పాడు.

అడవాళ్లకు ఎంతో కంగారు కలిగింది. వాళ్లు ఒక లావుపాటి రాయిఎత్తి బావిలో వేస్తూ, “నువ్వు అందులోనే పడి చావు!” అని కేకలుపెట్టి, నీళ్లు తీసుకోకుండానే వచ్చినదారిన తిరిగి వెళ్లిపోయారు.

అదృష్టవశాత్తూ ఆ రాయి అబూ నెత్తిన పడ లేదు.

ఆ బావిలో సైతాను చేరిందనీ, అందులో ఎవరూ నీళ్లు తోడుకోరాదనీ ప్రచారం జరి గింది. అడవాళ్ల మధ్య జరిగిన ఈ ప్రచారం

మగవాళ్లదాకా వెళ్లింది. ఈ వింత ఏమిటో చూద్దామని వాళ్లు బావిదగ్గరికి వెళ్లారు.

ఆ మగవాళ్ల సహాయంతో అబూ, చావు తప్పి కన్నులొట్టబోయి, బావినుంచి బయట పడ్డాడు. ఆయనను నలుగురూ చేరి, డోలీలో వేసుకుని ఇంటికి చేర్చారు.

అబూ శరీరంనిండా గాయాలతో చాలా బాధపడసాగాడు. తెల్లవార్లూ నిద్రలేదు. వైద్యులు వచ్చి మందు లిచ్చారుగాని ఫలితం లేకపోయింది.

మస్సూర్ ప్రయత్నం కొనసాగలేదు; అబూ బతికి బయట పడ్డాడు. అతని పగ తాచుపాము పగేనని మస్సూర్ ఎరుగును.

అటువంటివాణ్ణి చంపలేకపోయినట్లయితే వాడిచేత చావు తప్పదు ! అందుచేత తాను ఏదో ఒకటి చేసేతీరాలి !

మస్సూర్ ఒక ముసలిహాకిమ్ వేషం వేసుకుని, గూసీ తెల్లగడ్డమూ పెట్టుకుని, ఏవేవో మందులు మూటగట్టుకుని, అబూ ఇల్లుండే వీధికిని వెళ్లాడు.

అబూ నొకర్లు అతన్ని ఆపి. "హాకిమ్ గారూ, మా యజమాని తీవ్రంగా బాధపడు తున్నారు, తమరు చికిత్సచేయగలరా?" అని అడిగారు.

"ఎటువంటి వ్యాధులకైనా చికిత్స చేస్తాను !" అన్నాడు మస్సూర్.

నేకర్లు అబూపద్దకు వెళ్లి హాకిమ్ సంగతి చెప్పారు. అతనికి గూని ఉన్నదని తెలియ రాగానే అబూకు ఈ హాకిమ్మీద గురి కుదిరింది. ఏవో అవలక్షణా లున్నవాళ్ళకి తెలివితేటలు చాలా హెచ్చుగా ఉంటాయని అతని నమ్మకం.

మన్సూర్ లోపలికి వచ్చి రోగిని పరీక్షించి నట్టు నటించి ఏదో కషాయం కావించి అబూను తాగమన్నాడు.

ఆ కషాయం తాగగానే అబూకు వాంతులుకూడా ఆరంభమయాయి.

“ఇదేమిటి, హాకిమ్గారూ?” అన్నాడు అబూ లబలబలాడుతూ.

“నేను చాలా మంచి మందిచ్చాను. నీ బుద్ధిలో ఏదో జాడ్యం ఉన్నది. లేక పోతే మందు వికటించదు. చెప్ప, నువు ఎవరిమీదనైనా పగపట్టావా?” అన్నాడు మన్సూర్.

వెంటనే అబూకు తన శత్రువు మన్సూర్ జ్ఞాపకం వచ్చాడు.

“పగ పట్టటమేమిటి? వాణ్ణి చిత్రవధ చేస్తేగాని నేను నిద్రపాను!” అన్నాడు అబూ పళ్లు కొరుకుతూ.

“అటువంటి ఆలోచనలు మానితేగాని ఈ వ్యాధి నయం కాదు!” అన్నాడు మన్సూర్ చిరాకు కనబరుస్తూ.

“నయ మైనప్పుడే నయమవుతుంది. నేనుమాత్రం ఆ మన్సూర్‌ను ప్రాణాలతో వదిలేది కల్గి! వాడు నాకు ఎంత అవమానం చేశాడు! ఇంతవాణ్ణి, నన్నే ధిక్కరిస్తాడా?” అన్నాడు అబూ.

“ముందు నీ మనస్సు శాంతించటానికి ముందు తయారుచెయ్యాలి!” అంటూ మన్సూర్ నొకర్థనందరినీ తలా ఒక వస్తువు తెమ్మని పంపేశాడు.

తరవాత అతను తన గడ్డమూ, గూనీ తీసేసి, “నేనే మన్సూర్‌ను. పిచ్చివేపాలు వెయ్యక నా డబ్బు నాకిచ్చేయ్యి! నా జోలికి వస్తే మర్యాద దక్కదు. నువ్వంటే నా కేమీ భయంలేదు!” అన్నాడు.

అబూ వెళ్ళుతెలియని అవేకంతో లేచి ఆ నీరస స్థితిలోనే, పెద్దగా అరుస్తూ మన్సూర్‌మీద కలియబడ్డాడు.

మన్సూర్ నవ్వుతూ, “నన్ను నువ్వు చంపేదేమిటి? నేను నీకు ఇదివరకే విషం

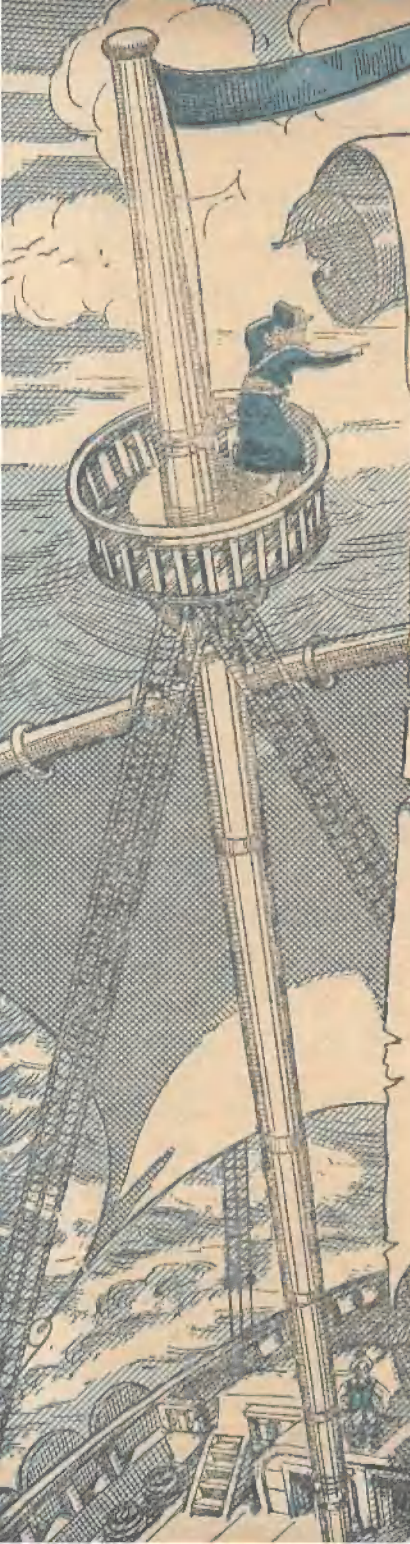
ఇచ్చేశాను. ఇదుగో నాదగ్గిర విరుగుడు కూడా ఉన్నది. రెండువందల దీనారాలిస్తే నీకా విరుగుడు ఇస్తాను. లేకపోతే నీకు సూకలు చెల్లినట్టే! నువ్వు ఇంకొక గంట కన్న బతకవు!” అన్నాడు.

అబూకు కంగారెత్తింది. అతను బాధ పడుతూ వెళ్ళి రెండువందల దీనారాలూ తెచ్చి మన్సూర్ చేతిలో పెడుతూ, “విరుగుడు త్వరగా ఇయ్యి! లేకపోతే చచ్చి పోతాను!” అంటూ ఆయాసపడ్డాడు.

అబూ విరికితనమూ, ప్రాణభయమూ చూసి మన్సూర్ తనలో తాను నవ్వుకున్నాడు. అతను తన జేబులోనుంచి ఒక సిసా తీసి అందులో ఉన్న మందును అబూ గొంతులో పోశాడు. అది తియ్యగా ఉండటం వల్ల అబూకు ధైర్యం వచ్చింది.

“ఇక నీకు ప్రాణభయం లేదు!” అంటూ మన్సూర్ రెండువందల దీనారాలూ పట్టుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

నాచేతుడు సిరిడ్ బాద్

ఇక నేను సముద్రయానాలు చేయ దలచలేదు. నాకు వయసు పైసబడుతున్నది. ఇంటి పట్టున ఉండా లనిపిస్తున్నది తప్ప, విల్ల తరబడి దేశంకాని దేశాలలో ఉండటానికి మనసు ఇష్టపడటం లేదు. ఒక జన్మకి పడదగినన్ని కష్టాలు పడ్డాను, ఇక చాలు. బాగ్గాద్ నగరంలో నాకంటే ధనికుడు లేడు. ఖలీఫా నన్ను అప్పుడప్పుడూ పిలిపించి నా అనుభవాలు వింటూండే వాడు.

ఒకనాడు ఇలాగే హారున్ అల్ రషీద్ నన్ను పిలి పించాడు. నేను నా సముద్రయానాల కథలు చెప్ప తానికి సిద్ధ మవుతుండగా, ఆయన నాతో, "సిండ్ బాద్, ఆ ఇథియోపియా రాజుకు నేను సమాధానం రాశాను. ఆయనకు కొన్ని కానుకలుకూడా సిద్ధం చేశాను. వీటిని నీవే ఆయనకు చేర్చాలి. అక్కడికి దారి నీకు తెలిసినట్టు మరొకరికి తెలీదు. అదీగాక, నిన్ను మళ్ళీ చూసి ఆయన చాలా సంతోషిస్తాడుకూడా. నువ్వు ఇవాళే ప్రయాణం కావలసి ఉంటుంది. మన జవాబుకొసం ఆ రాజును వేచిఉంచటం భవ్యం కాదు," అన్నాడు.

51
ఏడవ సముద్రయానం

CHITRA

నాకు కళ్లు మసకలైనట్టయింది. కంకారులో పడిపోయాను. కాని ఖలీఫాకు కోపం వచ్చిపోతుందని నా భావాలను అణిచిపెట్టుకుని, ప్రయాణానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని చెప్పాను. ఆయన నాకు దారిబత్తెంకింద పదివేల దీనారాలిచ్చాడు. తాను స్వయంగా ఇథియోపియా రాజుకు రాసిన జాబూ, ఆయనకు అందజేయవలసిన బహుమానాలూ నా పరం చేశాడు. వీటిలో ఒక ఎర్ర మఖ్మల్ పరుషూ, మరి రెండు వేరే రంగుల మెత్తలూ, సూరు తానుల నిల్కూ, తెల్ల కురువింద రత్నాలతో మలిచిన ఒక కూజా, మేలైన అరబ్బీగుర్రాలూ వున్నాయి.

ఏమాత్రమూ ఇష్టం లేకుండానే నేను బగ్గాదునుంచి బయలుదేరి బస్రా వెళ్లి అక్కడ ఒక నౌక పట్టుకున్నాను. రెండు మాసాలపాటు సముద్రయానంచేసి ఇథియోపియా రాజుండే దీవి చేరాను. ఖలీఫా ఇచ్చిన జాబూ, బహుమతులూ ఆయనకు అందజేశాను. ఆ రాజు ఖలీఫా బెదార్యాన్ని ఎంతగానో మెచ్చుకుని, నన్ను చాలాకాలం అక్కడే ఉండిపామ్మని నిర్బంధించాడు. నేను కొద్దిరోజులుమాత్రమే ఉండి, తరవాత ఆయనవద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, ఆయన మళ్ళీ ఇచ్చిన బహుమానాలతో మళ్ళీ నౌకలో ఎక్కి బస్రాకు బయలుదేరాను.

గాలి అనుకూలంగా ఉండటంచేత తిరుగుప్రయాణం సుఖంగా సాగింది. దారిలో సీన్ దీవిలో వర్తకులు క్రయ విక్రయాలు చేశారు. ఆ దీవిని వదిలిన వారం రోజుల అనంతరం ఒకనాడు పెద్దవాస సాగింది. మా సరకుల బేళ్లు తడిసిపోతాయని వాటిపై కాన్వాసు కప్పి ప్రయాణికులం అందరం అల్లాసు స్మరించాం.

ఈలోపల సరంగు తెరచావ స్రంభం ఎక్కి చాలాసేపు అన్నివేపులా పరీక్షించి చూశాడు. ఆయన కిందికి దిగి వచ్చే సరికి ఆయన ముఖం పాలిపోయి ఉంది.

చందమామ

ఆయన మాకేసి నిర్భీవంగా చూసి, నిశ్శబ్దంగా గడ్డం పీక్కొసాగాడు. మేమంతా ఆయన దగ్గరికి పరిగెత్తి, “ఏమిటేమిటి?” అని అడిగాం.

“అల్లాను ప్రార్థించండి. మనని ఉద్ధరిస్తే ఆయనే ఉద్ధరించాలి. లేదా ఒక్క శోకంపెట్టి అప్పగింతలు చెప్పుకోండి. ఎందుకంటే, మనం దోష తప్పి, ఇంతవరకు ఎవరూరాని, మారుమూల సముద్రంలో వచ్చిపడ్డాం,” అన్నాడు సరంగు.

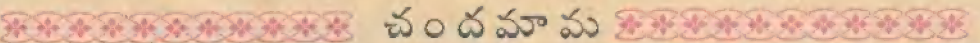
తరవాత ఆయన తన సంచిలోనుంచి డబ్బీతీసి పొడుము పీల్చి, ఒక పుస్తకం తీసి అందులో చూసి, “అహ! నేను అనుకున్నంతా అయింది. ఆ కనిపించే తీరం చాలా ప్రమాదకరమైనది. ఆ తీరాన భయంకరమైన జంతువులూ, ఘోరసర్పాలూ ఉంటాయి. సముద్రంలో నౌకలను మింగజాలినంత పెద్ద తిమింగలాలంటాయి. మీ అందరికీ ఉన్న విషయం చెప్పేశాను. ఇక సెలవు!” అన్నాడు.

ఆయన ముగించాడో లేదో మా నౌక ఇంత ఎత్తు ఎగిరి మళ్ళీ నీటిమీద పడింది. మా గుండెలు అగిపోయినట్టయింది. సముద్రమంతా తెల్లుతున్నట్టు కనిపించింది. దీనికి కారణం మూడు తిమింగలాలు! అవి

కొండల్లాగా ఉన్నాయి. మా నౌకను తరుముతూ వస్తున్నాయి. వాటిలోకల్లా పెద్దది తన నోటిని కొండలోయలాగా తెరిచి మా నౌకను అందుకున్నది. నౌక దాని నోట పడేలోపుగా నేను సముద్రంలోకి గెంతేశాను. నేను నీటిలోపడిన మరుక్షణం ఆ తిమింగలం నౌకను మింగేసింది. ఆ తరవాత మూడు తిమింగలాలూ నీటిలో ముణిగి తమదారిన తాము వెళ్లిపోయాయి.

ఆ తిమింగలం నౌకను కొరికినప్పుడు బయటపడిన ఒక చెక్కమీదికి ఎగబాకి, సముద్రంలో చాలాసేపు అటూ ఇటూ కొట్టుకుని చివరకు ఒకలంకమీదికి వచ్చిపడ్డాను.

ఆ లంకలో ఫలవృక్షాలున్నాయి. వేగంగా ప్రవహించే ఒక నదికూడా కనిపించింది. ప్రయాణానికి ఈ నదిని ఉపయోగించు కుందామనుకున్నాను. ఎందుచేతనంటే రత్నాలదీవినుంచి నన్ను రక్షించినది నదే. ఈ నది నన్ను రక్షిస్తే సరేసరి, లేకపోతే ఇంతటితో నా కష్టాలన్నీ ఈడేరుతాయి, ఇదే అఖరు ప్రయాణమవుతుంది. ఇలా అనుకుని కొన్ని పళ్లు కోసుకు తిని ఒక చెట్టు కొమ్మలు పోగుచేసి తెప్ప తయారు చేసుకున్నాను. అది అసలైన అగరుచందనం చెట్టు అని నా కప్పట్లో తెలియదు. కొమ్మలను కలిపి కట్టటానికి తాళ్లయినా లేవు. బలమైన

లతలు తెంపుకొచ్చి వాటితో తెప్ప తయారు చేశాను. దానిమీద పళ్లు పోగుచేసుకున్నాను. నేను తెప్పమీద ఎక్కి ఒడ్డునుంచి తోకానో లేదో అది బాణంలాగా ప్రవాహన పడి పరిగెత్తసాగింది. ఆ వేగానికి నేను తల తిరిగి పళ్లకుప్పమీద పడిపోయాను.

కొంతదూరం వెళ్లేసరికి నాకు ఎడతెగని పెద్ద హెరు వినిపించసాగింది. నది నురుగులు గక్కుతూ ప్రవహిస్తున్నది. దానివేగం చెప్పతరంకాదు. ముందుకు చూస్తే కొంత దూరాన నది అకస్మాత్తుగా అయిపోయినట్టు కనబడింది. అక్కడ ఒక పెద్ద జలపాతం ఉన్నట్టూ, నాకు వినపడే హెరు దానిదే

అయినట్టూ, నా తెప్ప శరవేగంతో అజల పాతాన్ని సమీపిస్తున్నట్టూ వెంటనే నేను గ్రహించ గలిగాను.

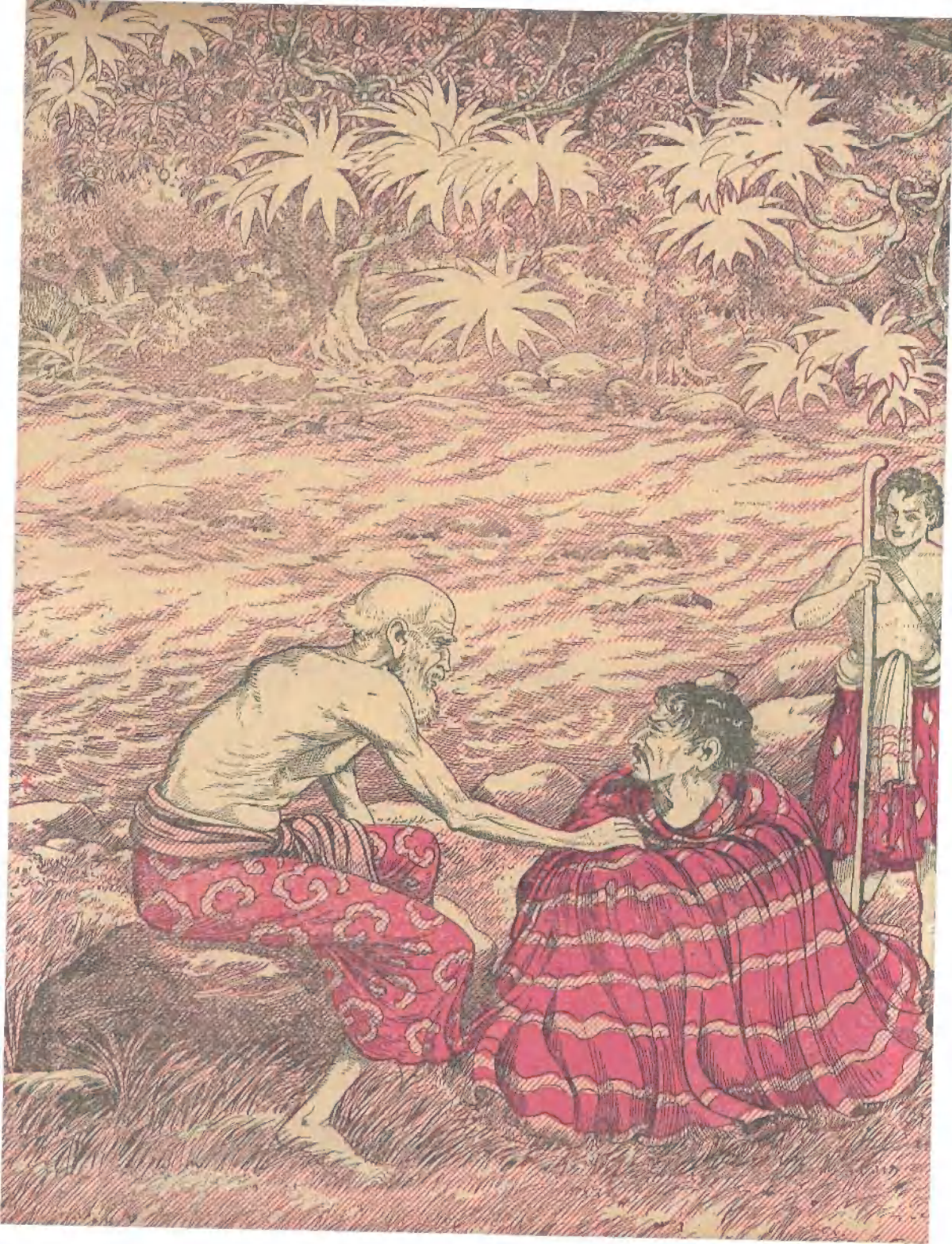
నాకు అయువు మూడింది. జలపాతం వెంట పడేటప్పుడు నా శరీరం చితికి పోవటం కళ్లారా చూడటానికి మనసాపుక, తెప్పను గట్టిగా వాటేసుకుని, కళ్లు మూసు కుని పడుకున్నాను. అఖరు క్షణంలో నా మనసు భగవంతుడిమీద లగ్నమై ఉంది.

నా తెప్ప జలపాతం అంచుకు వచ్చి ఒరిగిందికూడానూ. ఆ సమయంలో ఆక స్మికంగా అది కదలటం మానేసి అలాగే ఉండి పోయింది. నేను విస్మయంతో కళ్లు

తెరిచిచూద్దును కదా, ఒక పెద్ద వలలో నేనూ, నా తెప్పా చిక్కి ఉన్నాం. దాన్ని మా మీదికి విసిరినవాళ్లు ఒడ్డున ఉన్నారు. వాళ్లు వలను లాక్కుని నన్నూ, నా తెప్పనూ ఒడ్డుకు చేర్చారు.

నేను కొసప్రాణంతో, చలికి పణుకుతూ ఒడ్డున పడుకుని ఉన్నాను. తెల్లటి గడ్డం గల ఒక వృద్ధుడు నన్ను దయగా పలక రించి, నా మీద వెచ్చని బట్టలు కప్పాడు. ఆయన నా శరీరమంతా మర్దన చేశాడు. ఆయన చేసిన ఉపచర్యాలతో నాకు మళ్లీ కాస్త బలం వచ్చింది. నేను లేచి కూర్చు న్నాను. కాని నా నోట మాట రాకుండా

ఉంది. ముసలాడు నన్ను పట్టుకుని స్నానశాలకు నడిపించుకుపోయి, అక్కడ చక్కగా స్నానం చేయించాడు, నా వంటికి సుగంధ తైలాలు మర్దన చేయించాడు, తరవాత నన్ను తన ఇంటికి తీసుకుపోయాడు. ఇంటివాళ్ళంతా నన్ను ఎంతో స్నేహభావంతో చూశారు. కూర్చోవటానికి మంచి ఆసనం ఇచ్చి, తృప్తిగా భోజనం పెట్టారు. తరవాత ఆ గృహస్తు నా కొక గది చూపి, నాకేమైనా కావల్సిన చూడటానికి కొందరు బానిసలను ఉంచి, తన పనిమీద తాను వెళ్ళాడు. ఈ విధంగా మూడురోజులు గడిచాయి. నన్ను ముసలివాడు గాని ఇతరులుగాని ఒక్క ప్రశ్నకూడా అడగలేదు. ఈ మూడు రోజులలోనూ నేను మళ్ళీ ఎప్పటి మనిషి నయ్యాను.

నాలుగోరోజున వృద్ధుడు నాదగ్గిరికివచ్చి, “మీకు ఏలోపమూ కలగటం లేదుగదా. అట్లా అనుగ్రహంవల్ల నే నా సమయానికి అక్కడ ఉండి మిమ్మల్ని ఆపదనుంచి కాపాడగలిగాను... ఇంతకూ మీ రెవరు? ఎక్కడినుండి వస్తున్నారు?” అన్నాడు.

నేనాయనకు కృతజ్ఞతాభివందనాలు తెలుపుకుని నా కథ యావత్తు చెప్పాను. నేను వర్తకుణ్ణి, చాలాసార్లు సముద్ర

యానాలు చేశాననీ చెప్పాను. ఆయన ఒక గంటసేపు నే చెప్పినదంతా విని, “అయితే నా మాట విని, మీ సరుకు వెంటనే అమ్మేయ్యండి. ఎందుకంటే అది చాలా మేలు రకమైనది. ఇక్కడ దానికి మంచి గిరాకీ కూడా ఉంటుంది!” అన్నాడు.

ఈ మాటలు విని నేను నిర్భాంత పోయాను. ఆయన ఏ విషయం మాట్లాడుతున్నదీ నాకు తెలియలేదు. ఎందుకంటే నేను కట్టుబట్టలతో వచ్చిపడ్డాను. నా వెంట సరుకేమీ లేదు. అయినా నే నా మాట వెంటనే పైకి అనెయ్యక, “అలాగే చూదాం లేండి!” అన్నాను.

చందమామ

“మళ్ళీ అలస్య మెందుకు? మనం ఇప్పుడే బజారుకు వెళ్లి సరుకు అమ్మేద్దాం. మంచి ధరవస్తే సరేసరి, లేకపోతే సరుకును నా గిడ్డంగినుంచి కదిలించనే వద్దు,” అన్నాడాయన.

“మీ యిష్టం, బాబుగారూ. నేను మీ చేతిలోవాణ్ణి. మీ రెలాచేస్తే బాగుంటుందని తోస్తే అలాగే చేసేయ్యండి. నాతో చెప్ప వలసిన అవసరంకూడా లేదు,” అన్నాను, లోపల ఆశ్చర్యపడుతూనే.

తరవాత ఇద్దరమూ కలిసి బజారుకు వెళ్లారు. మేమక్కడికి వెళ్లక, నా ఆశ్చర్యం చూసి తీరాలి. అక్కడ నా తెప్ప ఉన్నది. దాన్ని దళాద్దూ, వర్తకులూ పరీక్షిస్తున్నారు. “యా అల్లా! అద్భుతమైన చందనం! నే నెన్నడూ ఇంత మంచిది చూసి ఉండ లేదు!” అనే మాటలు వినిపడుతున్నాయి. నా సరుకు ఏమిటో నాకు తెలిసి వచ్చింది. నేను పైకి గుంభనగా ఉండిపోయాను.

వృద్ధుడి అనుమతితో వేలంపాట ప్రారంభమయింది. మొదటి పిలుపు వెయ్యి దీనారాలు. వృద్ధుడు రెండు వేలన్నాడు. ఇంకెవరో మూడు వేలన్నారు. పాట పది వేలదాకా పెరిగాక వేలం వేసేవాడు నాకేసి తిరిగి, “పదివేలకు కొట్టెయ్యమంటారా?” అని అడిగాడు. నేను వల్లకాదన్నాను.

అప్పుడు వృద్ధుడు నాకేసి తిరిగి, “బాబూ, ఇంతకంటే ధర పెగలదు. అసలే వ్యాపారం ఇప్పుడు అంతంతమాత్రంగా ఉంది. కావా లంటే మరొక వందచేసి నేనే సరుకు తీసు కుంటాను,” అన్నాడు.

“బాబుగారూ, మీరే తీసుకునేట్టుంటే తప్పక తీసుకోండి. నేకాదంటానా?” అన్నాను. వృద్ధుడు నా తెప్పను తన బాని సలచేత గిడ్డంగికి పంపేశాడు. మే మిద్ద రమూ ఇంటికి వచ్చేశాం. ఆయన నాకు పదివేల ఒక వంద దీనారాలూ ఒక ఇనప పెట్టెలో పెట్టి ఇచ్చాడు. (ఇంకా వుంది)

మిత్రభేదం

అక్కడ దమనకుం - డరిగిన యంత
చిక్కున పడి గిత్త - చింతింప సాగె :
“పచ్చిక దిను నేను - వచ్చి, మాంసమ్ము
వచ్చిదే తినువారి - పంచ జేరితిని
ఎటు కేగువాడ నా - కెవ రింక దిక్కు
ఇటు సింహమునె ఆశ్ర-యించి చూచెదను”
అనుకొని మెల్లగా - అధిపతి జేరె.
అనినట్లై దొర కోప-మున జూచుచుండె
పింగళికమ్మును - బెడిసిన దంచు
కంగారుపడి ఒక్క - గంతులో దూకె
అయినది కానిమ్మ-టంచును గిత్త
భయరహితమ్మయి - పడగొట్ట జూచె
అవి రెండు పొట్లాట - కటు దిగినంత
దవు దప్పులను నక్క - లవి మాటలాడె.

కరటకుడు :

ఏమి చేసితివోయి - యిటు వీరు చాప
ఏమి వచ్చును లాభ - మేమున్న దిందు ?
మంచిగా నగు పని - మాని పొట్లాట

పెంచుట తగదన్న - మంచివారలకు
ఇరువురు మడిసిన - నింకేమి కలదు
నరి జేయుటే గొప్ప - నచివోత్తములకు
దొర తప్పు నికా విని - త్వరపడినాడు
ఇరవుగాదిట నుండ - నిక పెద్దలకును
చెడువాని వినివింప - చెట్టయే గల్లు
విడమర్చి చెప్పెద - విను మొక్క కథను.

అనర్థోపదేశం - కథ

ఒక కాన జమ్మిచె - ట్టొక్కటి కలదు
ఒక పిట్టజంట అం-దుండె కాపురము
చలికాల మది వాన - జలజల కురిసె
వలి కాగలేదయ్యె - వానర మొండు
వడవడ వడకుచు - వచ్చి ఆ చెట్టు
తడిక్రింద కూర్చున్న - తడయక చూచి
ఆ పిట్ట లనె : “మను-ష్యాకారముండి
ఈ పాటు పడనేల-నే విచ్చి కోతి ?
గూడు కట్టుకొనంగ - కూడదా యిట్లు
అడిడ తిరిగిన - అణగునే సీతు”

కొతికి ఆ మాట - కోపము దెచ్చె
 "నీతి పెప్పెదరేల - నే నెఱుంగుదును
 నేతు మునుకొనుండు - నెక్కివేసెదను.
 నోరు చేసుకొనంగ - మీరెవ్వ రిచట"
 అను కొతి మాటల-కా అడుపక్షి
 కినిసె : "మూర్ఖమౌల-కిలుండి కూడ
 ఇల్లు కట్టుకొనంగ - నెటులైన మేలు
 చల్లగాలికి నిట్టు - చావంగ నేల?"
 అనుచుండు నంతలో - నా కొతి లేచి
 కినుకతో నా గూడు - కెరలంగ దన్నె.
 కావున నే నంట - కాదు నీచులకు
 నేవిధి నీతుల - నేర్పుట; తప్పు.
 తెలివైనవారికి - తెలియు బోధింప

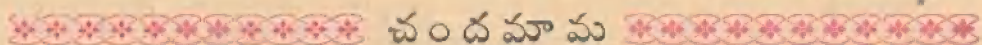
తెలివిమాలినవారు - తెలియ రేనాడు.
 తను చచ్చినను సరే - తవిలి యింకొకరు
 మునుకొని కీడున - మునిగిన చాలు
 అల్పబుద్ధులు తృప్తి - నందుదు రెపుడు
 స్వల్పుని కథ నీవు - సరి వినలేదె?

దమనకుడు :

వినివింపు మా కథ - విశదంబుగాను
 వినలేదు నే నెప్పు - వినయ సంపన్న !

ధర్మబుద్ధి కథ

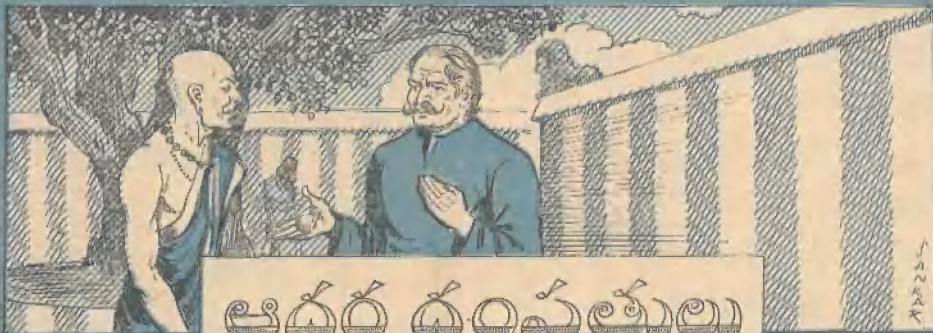
కల రొక ఊర మి-త్రులు ధర్మబుద్ధి
 అల పాపబుద్ధి నా - అలరెడువారు.
 ధర్మబుద్ధిని తోడు - తరలంగ దీసి
 మర్మముగా ధన - మార్జింప నెంచి
 పాపబుద్ధి యొకింత - పట్టు నెఱింగి
 ఈ పద్ధతిని చెప్పె - నెంతో స్నేహమున
 దేశాలు తిరుగక - తెలివి రాదన్న
 దేశాటన మృన్న-దే గొప్ప విద్య
 అది నిజమేనని - ఆ ధర్మబుద్ధి
 పదమన్న యిరువురు - పయనమైనారు
 దూరదేశముల - నూరూర తిరిగి
 ధారాళముగ చేతు-లార నార్జించి
 తిరిగి వచ్చుచునుండ - తరిచూచి చెప్పె
 మఱి పాపబుద్ధి ఆ - మాన్యుతో నిట్లు :
 "ఇంత ధనమ్మిట్లు - లిల్లు జేర్చితిమ

ఎంతో ఉన్నదటంచు - నెల్లరు తలచి
 మాకిమ్ము మాకని - పికి పెట్టెదరు
 ఈ కాన నొకచోట - నెట్టులో దాచి
 కొంత ధనమ్ముతో - కూడి యేగుదము
 చింత లేకుండగా - జీవించవచ్చు”
 బైననిపించి ఆ - హతకుడు ధనము
 కానలో నొక గుంత - కావించి పూడ్చె
 ఇరువు రంతట యింటి - కేగి కొన్నాళ్ళు
 పరులకు చెప్పక - వర్తిల్లినారు.
 పాపబుద్ధికి నిద్ర - పట్టుట లేదు.
 ఏ పాప మెఱుగ డా - హిత ధర్మబుద్ధి
 ఒక రాత్రి చీకటి - యోలగమ్ముండ
 ఒక పిట్ట పలుకని - యొక సమయాన
 పాపబుద్ధి రహస్య-గోపనమ్ముగను
 మాపున అడవికి - మఱుగున వెళ్లి
 గుంతను తీసి ఒక్క-ంత పోకుండ
 అంత ధనమొల్ల - అపహరియించి
 గుంతను మట్టితో - గొబ్బున మూసి
 చింతింపకే యిల్లు - చేర్చి కూర్చుండె.
 ఉన్న దైపోయి యీ-లో ధర్మబుద్ధి
 తిన్నగ పాపబు-ద్ధిని చీరీ పలికె
 “చేతిలోనున్నది - చెల్లిపోయినది.
 ఓ తమ్ముడా వెళ్ళి - యొక్కంత ధనము
 త్రవ్వి తీసుకవత్త - మవ్వని కేగి

ఇవ్వేళ్ళ”నన్న స-రే అనె వాడు.
 ఇరువురు నేగి అ-య్యెడ త్రవ్విచూడ
 సరసర మట్టియే - దరిసెనమిచ్చె
 “కొంపకూల్చితివిరా - క్రూరుడా అంచు
 దుంపత్రెంచితివిరా - ద్రోహి నీ వంచు”
 ఆ పాపబుద్ధియే - అతివగా సాగె
 ఈ పాప కృత్యమ్ము - నీవె చేసెతివి
 అంచు నా నగమిమ్ము-టంచు దూషించి
 వంచకుడాతడు - వాదించసాగె.
 ఎఱుగనే నిదియన్న - నేమాత్ర వినక
 చరచర అధికార - సంస్థకుపోయి
 తనకు వానికి తప్ప - ధనమున్నదంచు
 మనిషికి తెలియదు - మఱిపోయె నంచు

అదర్శ దంపతులు

పూర్వం ప్రయాగలో ఒక వర్తకడుండే వాడు. ఆయన సంపన్నుడేగాక సజ్జనుడు కూడా. ఆయన భార్య అన్నివిధాలా భర్త వంటిదే. ఆ భార్య భర్తలు అదర్శదంపతులలాగా ఉండేవారు. వారి జీవితాలకు ఒకటే కళంకం; అదేమిటంటే, వారి కుమారుడు శశికేతుడనే వాడు.

శశికేతుడు పరమ పాపిష్టి. వాడు పని తనంనుంచి చెడు సావాసాలు చేసి దుర్మార్గంలో పడిపోయాడు. తండ్రి ఎంత మందలించినా, తల్లి ఎంత బతిమాలినా వాడి పద్ధతి కొంచెంకూడా మారలేదు. వాడి మూలాన వాడి తలిదండ్రులు నలుగురిలోనూ తల ఎత్తుకు తిరగబానికకూడా వీలు లేకుండా పోయింది.

వర్తకుడికి ఊరి పూజారి ఆప్తమిత్రుడు. అందుచేత వర్తకుడు తన కొడుకు విషయం పూజారితో చెప్పుకున్నాడు.

"మా శశి దుర్మార్గం అనాటికానాడు హెచ్చిపోతున్నదిగాని కొంచెంకూడా తగ్గేటట్టు లేదు. ఏళ్లు పైన పడితే వాడే సరి అయిన మార్గంలోకి వస్తాడని ఆశపడ్డాను గాని, ఆ ఆశ కాస్తా పోయింది. ఏంచేస్తే వాడు బాగుపడతాడో మీరైనా చెప్పండి. నా భార్య సగం వాడిమూలానే మనోవ్యాధితో తీసుకుంటున్నది. వాడు బాగుపడకపోతే అది జీవించదు!" అన్నాడు వర్తకుడు.

"నిజం చెప్పాలంటే, మీ ఇద్దరి మంచి తనమే వాణ్ణి ఇంతకు తెచ్చింది. మీ అండ చూసుకునేవాడు అచ్చుపోసిన ఆబోతులాగా తిరుగుతున్నాడు. నా మాట విని వాణ్ణి దూరదేశం పంపెయ్యండి. అక్కడ వాడికి పరపతి ఉండదు, దుర్వ్యయం చెయ్యటానికి డబ్బుండదు. తప్పనిసరిగా వాడు తన బతుకుతెరువు తానే చూసుకోవలసి వస్తుంది. బాధ్యత పైన పడుతుంది. ఆ తర

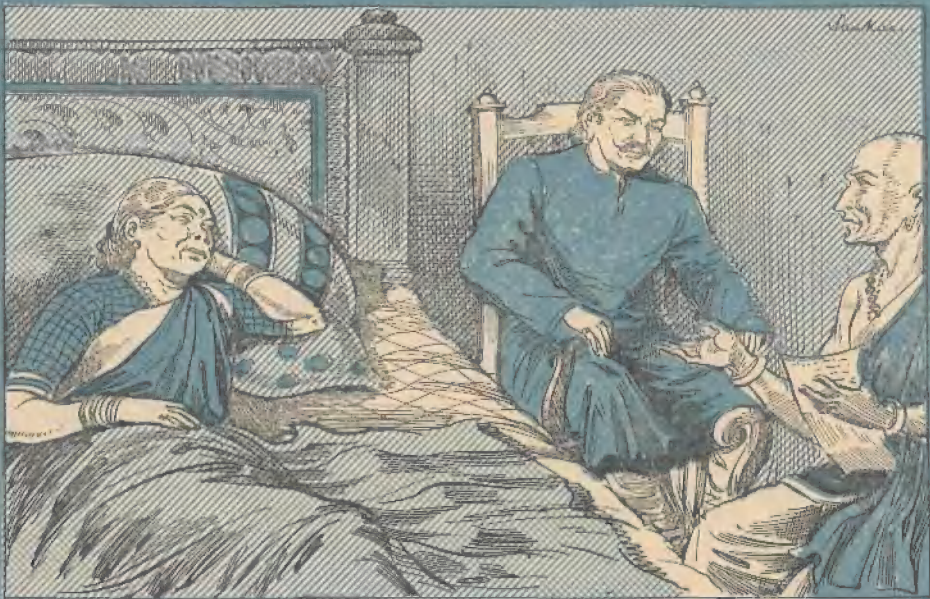
వాత వాడే మారిపోతాడు, ప్రయోజకుడౌ తాడుకూడా!" అన్నాడు పూజారి.

ఈ సలహా వర్తకుడికి సరిగానే తోచింది. ఆయన తన కుమారుణ్ణి పిలిచి, "నాయనా నువ్వు దూరదేశం వెళ్లి ప్రయోజకుడవై కీర్తి తెస్తే నేను చాలా సంతోషిస్తాను. నీకు ఏ దేశం వెళ్ళాలని ఉన్నది?" అని అడిగాడు.

"నన్ను కాశీకి పంపించండి!" అన్నాడు శశికేతుడు. ఆ పుణ్యక్షేత్రంలో మహా పాపులు విచ్చలవిడిగా సంచరిస్తూ ఉంటారని వాడు తన స్నేహితులు చెప్పగా విని వున్నాడు. కాశీనగరంలో పూజారికి దూరపు

బంధు బెకాయన ఉన్నాడు. ఆయన పేర ఒక ఉత్తరం రాసి పూజారి వర్తకుడికొడుకు కిచ్చాడు. దాన్ని తీసుకుని శశికేతుడు కాశీకి బయలుదేరాడు.

పూజారి చేసిన ఆలోచన ఫలించినట్టే కనబడింది. ఎందుకంటే, కాశీలో ఉండే ఆయన బంధువు శశినిగురించి అప్పుడప్పుడూ మంచిగానే ఉత్తరాలు రాస్తూ వచ్చాడు. ఈ ఉత్తరాలను పూజారి పట్టుకు పోయి వర్తకుడికి చదివి వినిపించేవాడు. వర్తకుడూ, ఆయన భార్యకూడా తమ కొడుకుకు ప్రయోజకుడవుతున్నాడని ఎంతో ముచ్చట పడ్డారు.

ఇంతలో విడుగుపడ్డట్టయింది. కాశీ నుంచి శశికేతుణ్ణిగురించి పూజారికి ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. శశికేతుడికి మరి కొందరు తాగుబోతు జూదరులకూ ఏదో తగాదా వచ్చింది. దాని ఫలితంగా మిగిలిన వాళ్లు శశికేతుణ్ణి పొడిచి చంపారు.

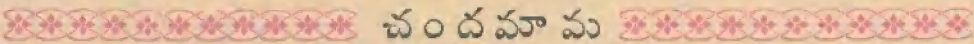
దూరదేశం వెళ్లినా శశికేతుడు మార లేదన్నది పూజారికి స్పష్టమయింది. ఈ దుర్వార్తను తన స్నేహితుడైన వర్తకుడి చెవిని వెయ్యటం ఎట్లాగో పూజారికి అర్థం కాలేదు. కానీ నిజం దాచి లాభంలేదు. వర్తకుడి భార్య అసలే రోగిష్టి మనిషి. ఒంటరిగా పిలిచి వర్తకుడితోనే ఈ మాట

చెప్పటానికి నిర్ణయించాడు పూజారి. తన కొడుకు దుర్మరణం గురించి విని వర్తకుడు దిమ్మరపోయాడు. కాని ఆయన కన్నీరు కార్చి ఏడవలేదు. “ఇటువంటిదేదో జరుగు తుందని నేను చాలా కాలంగా అను కుంటూనే ఉన్నాను. భయపడ్డంతా జరి గింది. దూరదేశం పంపితే వాడు మారతా డనుకున్నాం, కాని వాడు మారలేదు. మారే రకంకూడా కాదు!” అన్నా డాయన విచారంగా.

తరవాత ఆయన పూజారికేసి తిరిగి, “బాబూ! మీరీ సంగతి నా భార్యకుమటుకు తెలియనివ్వకండి. అసలే దాని ఆరోగ్యం ఏమీ బాగాలేదు. ఈ మాట వింటే గుండె పగిలి చచ్చిపోతుంది. అది ఇంక ఎంతో కాలం బతకదు. తన కొడుకు దూరదేశంలో ఉన్నా సుఖంగా ఉన్నాడనుకుంటూ చావ నివ్వండి. మీరు ఎప్పటిలాగే మీ బంధువు రాసినట్టుగా ఉత్తరాలు తెచ్చి దానికి నాకూ వినిపిస్తూ ఉండండి!” అన్నాడు.

“అలాగే చేస్తాను! మీరేమీ విచారించ కండి. ఆ ఇల్లానికి బాధ ఏమాత్రమూ కలగకుండా నేను చూస్తాను!” అన్నాడు పూజారి. ఆయన నెల కొకసారి ఒక ఉత్తరం సృష్టించి వర్తకుడి ఇంటికి వెళ్ళేవాడు.

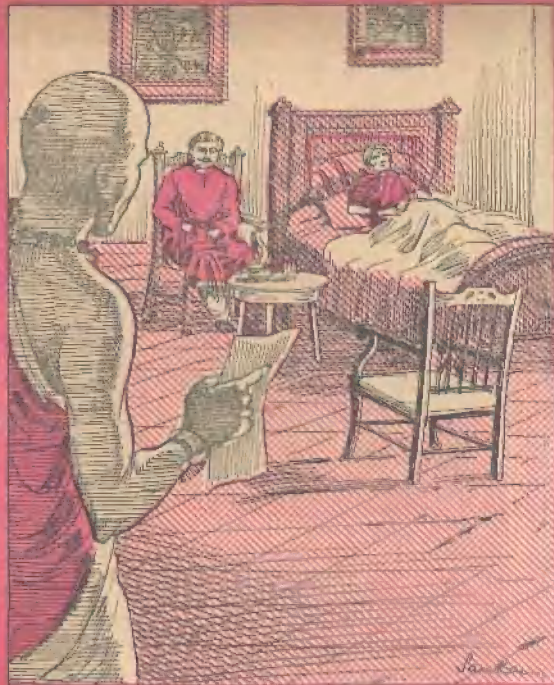
“ ఏమండోయ్, కాశీనుంచి ఇంకో ఉత్తరం వచ్చింది. మీవాడు సుఖంగా ఉన్నానని మీతో మరీ మరీ చెప్పమన్నాడట. అన్నట్టు మీవాడికి త్వరలోనే రాజుగారిదగ్గర కొలు వవుతుందని మా బంధువు గట్టిగా అంటున్నాడు!” అనేవాడు.

ఇంకోసారి, “వచ్చే వైశాఖ పాడ్యమి నుంచీ మీవాడు కొలువులో ప్రవేశిస్తున్నాడట!” అనేవాడు.

మరొకసారి, “మీవాడికి రాజుగారు గొప్ప బహుమతి ఇచ్చారట. వాడి పెళ్లి విషయం తానే చూస్తాననికూడా అంటున్నాడట!” అనేవాడు.

వేరొకసారి, “మీవాడికి మీ ఇద్దరినీ చూడాలని ఎంతగానో ఉందట! కలవు దొరకటమే వ్యవధిగా తిరిగి వచ్చేస్తానంటున్నాడు!” అనేవాడు.

పూజారి వచ్చినప్పుడల్లా వర్తకుడూ, ఆయన భార్య ఎంతో ఆనందంతో స్వాగతం చెప్పేవారు. ఆయన చెప్పే విషయాలను అతిశ్రద్ధగా వినేవారు. వర్తకుడి భార్య బాధతో మంచంపట్టి ఉన్నాకూడా, పూజారిని చూడగానే తన మొహంలో బాధ ఏ మాత్రమూ తెలియనివ్వక ఎంతో ఆనందం కనబరిచేది.

“ఇంత మంచి ఇల్లాలిని మోసం చేస్తున్నాను గదా!” అని పూజారి లోలోపల చాలా నొచ్చుకునేవాడు. కాని తాను తెచ్చిన అబద్ధపువార్తలు విని ఆవిడపొందే ఆనందం చూడగానే ఆయనకు, “నేను చేసేది మంచి పనే! ఆ యిల్లాలు ఆనందంపొందటంకన్న కావలసిందేమిటి?” అనిపించేది.

ఈ విధంగా నాలుగేళ్లు గడిచాయి. వర్తకుడి భార్య జబ్బు క్రమంగా ముదురుతూ వచ్చింది. ఆవిడ క్షయతో పూర్తిగా మంచం పట్టిపోయింది.

ఆమె ఇక ఎంతోకాలం బతకదని వైద్యులు చెప్పేవారు. ఒకనాడు పూజారికి

65

వార్త వచ్చింది. వర్తకుడి భార్య ఇప్పుడే, ఇంకా స్నేహటికో అన్నట్టున్నదని చెప్పారు. పూజారి వెంటనే బయలుదేరి వెళ్లాడు. వర్తకుడు ఇంటో లేడు.

“నేను పోతున్నాను, బాబూ! ఆ ముసలాయన భారం నీదే!” అన్నది వర్తకుడి భార్య పూజారిని చూడగానే.

“అదేమిటమ్మా? అలా అధైర్య పడతారా? మీవాడు బయలుదేరి వస్తున్నాడట! ఇప్పుడే నాకు వార్తవచ్చింది. ఈ పూట కాశీనుంచి కొందరు యాత్రికులు వచ్చారు. వారిద్వారా మా బంధువు కబురుచేశాడు. మీరుత్వరలోనే మీ శశిని కలుసుకుంటారు!” అన్నాడు పూజారి.

రోగి విచారంగా నవ్వి, “ఆ మాట నిజమే, నాయనా! ఆ లోకంలో ఇద్దరమూ కలుసుకుంటాం!... అశ్వర్యపడకు, బాబూ! నాకు చాలాకాలంగా తెలుసు, మా శశి చనిపోయాడు. కాని కాశీలో ఉన్న మీ బంధువు

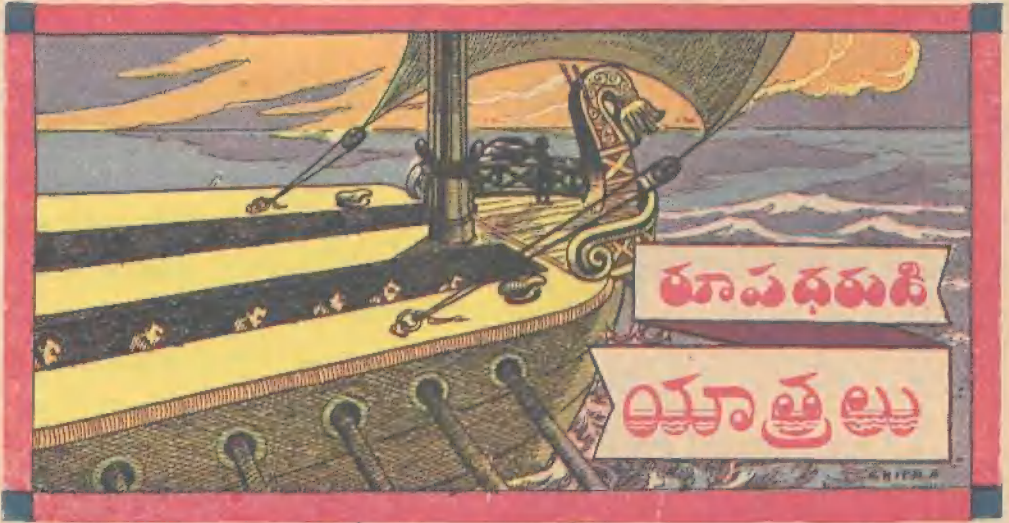
ఎంత ఉత్తముడు! ఆయన ఋణం తీర్చుకోలేం! శశి పోయిన సంగతి తెలిస్తే ముసలాయన వినాడో కుంగిపోయి ఉండును! ఇన్నాళ్లూ ఈ సంగతి ఆయనకు తెలియకుండా నేను చూసుకున్నాను! ఇకమీదట ఆయనకు తెలియకుండా చూస్తానని నువు ప్రమాణించెయ్యి, నాయనా! లేకపోతే నేను శాంతంగా చచ్చిపోలేను. మావాడు పోయినట్టు ఆయనకు బతికుండగా తెలియకూడదు! ఇదే నాకోరిక!” అంటూ వర్తకుడి భార్య కన్నుమూసింది.

పూజారికి విచారం కలగలేదు, పట్టరాని ఆనందం కలిగింది.

ఎంత అదర్శదంపతులు! ఒకరికి బాధ కలగకుండా ఉండాలని ఒకరు కార్పిచ్చు లాంటి వార్తను తమ హృదయాలలో దాచుకున్నారు.

ఆ వర్తకుణ్ణి, ఆయన భార్యనూ మెచ్చుకుంటూ పూజారి తన ఇంటిదారి పట్టాడు.

[ట్రోయన్‌గరపు రాజైన వర్తనుడి కుమారుడు మోహనుడు, ప్రతాపుడనే గ్రీకురాజు భార్యను భువనసుందరిని ఎత్తుకుపోవటమూ; భువనసుందరిని తిరిగి తెచ్చుకునే నిమిత్తం గ్రీకులు నౌకలలో బయలుదేరి, ట్రోయన్‌గరాన్ని ముట్టడించి, పదేళ్ళ యుద్ధం అనంతరం కొయ్యగుర్రం నహాయంతో ట్రోయన్‌గరంలో ప్రవేశించి, నగరాన్ని తగల బెట్టటమూ, “భువనసుందరి” అనే గ్రీకు పురాణగాథలో చదివాం.

ట్రోయ్‌పైకి దండెత్తివెళ్ళిన గ్రీకువీరులలో ఒకడైన రూపధరుడు, యుద్ధానికి బయలుదేరబోయే సమయంలోనే, మరి ఇరవై సంవత్సరాలవాకా ఇంటికి తిరిగిరాదని జ్యోస్యం చెప్పారు. ఈ ఇరవై సంవత్సరాలలో పది సంవత్సరాలు ట్రోయ్ ముట్టడిలోనే గడిచాయి. మరి పది సంవత్సరాలపాటు రూపధరుడు అతి విచిత్రమైన అనుభవాలకు గురి అయ్యాడు. ఈ అనుభవాలను చిత్రించే కథ ఈ నాచికనుండి ప్రారంభమవుతున్నది.]

రూపధరుడి నౌకలు ట్రోయ్‌తీరాన్ని వదల గానే ఎదురుగాలి సాగింది. నౌకలు దక్షిణ దిక్కుగా ప్రయాణించటానికి మారుగా ఉత్తరంగా వెళ్లి ఇస్మిరేస్ తీరాన్ని తాకాయి. ఇది కికినియను లాండే నగరం.

రూపధరుడి బలాలు నగరంమీద పడి దోచి, నగరాన్ని ధ్వంసం చేసేశాయి. సైని

కులు నగరంలోని స్త్రీలనూ, పశువులనూ, సంపదలనూ పంచుకున్నారు. “మనం ఎంత త్వరగా బయలుదేరి వెళ్ళిపోతే అంత మంచిది!” అని రూపధరుడు చెప్పాడు. కాని సైనికులు అతని మాటలు వినే స్థితిలో లేరు. ఎందుచేతనంటే వారికి నగరంలో అంతులేని సారాయి దొరికింది.

అందరూ తప్పతాగి, సముద్రతీరాన పశు
పులను చంపి, కాల్చి, విందుచేసే ప్రయ
త్నంలో ఉండిపోయారు.

ఈలోపుగా నగరంనుంచి తప్పించుకుని
పారిపోయిన కికోనియనులు ఇతర గ్రామా
లకు వెళ్లి ఆసంఖ్యాకులైన యోధులను
వెంటబెట్టుకు వచ్చారు. ఇలా వచ్చిన
వారిలో రథాలమీద నిలబడి, అవసరమైతే
కింద దిగి యుద్ధం చెయ్యగలవారు అనేక
మంది ఉన్నారు.

తెల్లవారుజామున ఈ కికోనియను
యోధులు మిడతలదండులాగా వచ్చి
రూపధరుడి సైనికులపై పడ్డారు. ఘోర

మైన యుద్ధం జరిగింది. కికోనియనుల
సంఖ్య హెచ్చు. పొద్దెక్కుతున్నకొద్దీ రూప
ధరుడి బలాలు తగ్గసాగాయి. చచ్చిపోయిన
గ్రీకుల సంఖ్య నౌకకు అరుగురు చొప్పున
ఉన్నది. మిగిలినవారు తమ నౌకలలో
దూకి ప్రాణాలు రక్షించుకున్నారు.

వారు సముద్రంమీద కొద్దిదూరం వెళ్ళే
సరికల్లా వాయువ్యదిశనుంచి ఝుంఝూ
మారుతం సాగింది. భూమివైపునుంచి,
సముద్రంవైపునుంచి కూడా నీలిమేఘాలు
వచ్చి ఆకాశాన్ని ఆవరించాయి. రాత్రి
ముంచుకు వచ్చింది. ఆ హెరుగాలికి తెర
చాపలు ఉబ్బి పడవలు వాయువేగాన
కొట్టుకు పోసాగాయి.

త్వరలోనే తెరచాపలు గాలి తాకిడికి
తట్టుకోలేక విసిగి చీలికలైపోయాయి.

ఎవరి ప్రాణాలూ దక్కవని రూపధరుడికి
భయం పట్టుకున్నది. అన్ని నౌకల తెర
చాపలూ దించేసి, తెడ్లువేస్తూ తీరాన్ని చేర్చు
మని అతను తన సైనికులకు చెప్పాడు.
నౌకలు తీరాన్ని చేరాక రెండు రోజులపాటు
గ్రీకులు తమ ప్రాణాలను అరిచేతబట్టి
తుఫాను నిలుపుదలకోసం ఎదురుచూశారు.
ఆ రెండు రోజులూ వారు సూర్యకాంతి
చూసి ఎరగరు.

చందమామ

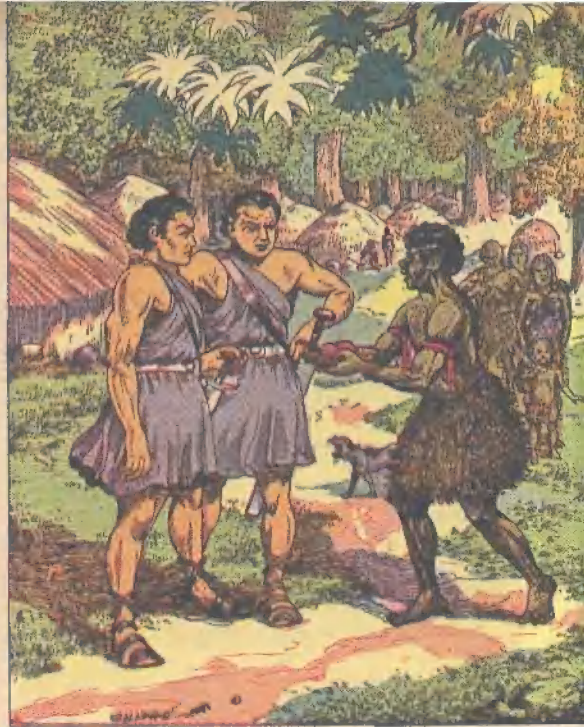

చివరకు మూడోనాటి ఉదయం తూర్పున అరుణోదయం కనిపించేసరికి వారికి మళ్ళీ ప్రాణాలు తిరిగి వచ్చినట్టయింది. వారు మళ్ళీ తెరచాప స్తంభాలు ఎత్తి, కొత్త తెర చాపలు ఏర్పాటుచేశారు. వారి ప్రమేయం ఏమీ లేకుండానే నౌకలు గాలివాలున వేగంగా పోసాగాయి.

నాలుగురోజు లీవిధంగా ప్రయాణంచేసి రూపధరుడి నౌకలు మలియా అగ్రాన్ని చేరు కున్నాయి. ఈ అగ్రాన్ని చుట్టి ఉత్తరంగా వెళితే రూపధరుడు తన స్వదేశమైన ఇథా కాను చేరవచ్చు. గాలి ఉధృతం కొంచెం తగ్గినట్టు కనబడింది. నౌకలు అగ్రాన్ని చుట్టి ముందుకు సాగవలసిందిగా రూప ధరుడు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. కాని అంతలోనే మళ్ళీ ఝంఝమామారుతం సాగి, నౌకలను కితిరా వైపుకు తీసుకుపోయింది.

తొమ్మిది రాత్రులూ, తొమ్మిది పగళ్ళూ రూపధరుడి నౌకలను వాయుదేవుడు బంతి ఆడాడు. పదవ రోజున వారు ఒక తీరాన్ని తాకారు. కాని రూపధరుడు ఈ తీరాన ఎక్కువ కాలం తన నౌకలతో నిలిచే అవకాశం లేక పోయింది.

ఎందుచేతనంటే, ఈ తీరాన ఉండే ప్రజలు ఒక రకం పళ్లు తింటారు. అవి

తేనె రుచిగా ఉంటాయి, వాటిలో గింజలు గాని, పెంకలుగాని వుండవు. అవి తింటే మనుషులకు పాతవిషయా లేవీ జ్ఞాపకం వుండవు; నల్లమందు తిన్నవాళ్లలాగా తన్మయత్వంలో నిమగ్నులవుతారు.

కాని ఈ సంగతి రూపధరుడికి తెలియదు. అతనూ, అతని అనుచరులూ తీరాన పంటచేసుకు తిన్నారు. తరవాత రూపధరుడు తనవాళ్ళను ముగ్గురిని పిలిచి, "ఈ తీరాన ఎలాటి మనుషులుంటారో చూసి రండి!" అని పంపాడు.

ఈ ముగ్గురు గ్రీకులకూ అక్కడి ప్రజలు అపకారమేమీ చేయకపోగా తాము తినే

ఫలాలను వారికికూడా ఇచ్చారు. అవి తిన గానే రూపధరుడి మనుషులు తాము వచ్చిన పని పూర్తిగా మరిచిపోయి పరమానందలో ముణిగిపోయారు.

ఎంతసేపటికీ తన మనుషులు తిరిగి రాకపోయేసరికి వారిని వెతుక్కుంటూ రూపధరుడు, మరికొందరిని వెంటబెట్టుకుని వచ్చి జరిగిన సంగతి తెలుసుకున్నాడు. అక్కడి ప్రజలు అతనికికూడా పళ్ళు తిన మని ఇచ్చారుకాని, రూపధరుడు వాటిని శంకించి తినలేదు. వాటిని తినన తన మనుషులను అతను బలాత్కారంగా నౌకల వద్దకు తీసుకురావలసి వచ్చింది. అప్పటికి

వారు, "మేము నీతో రాము. ఇక్కడే ఉంటాము! మమ్మల్ని వదిలెయ్యి! ఇక్కడే మాకు బాగున్నది!" అన్నారు.

రూపధరుడు వారిని తాళ్ళతో కట్టి నౌక లలో వడవేయించి, తాను ఇక ఆ తీరాన ఒక్కక్షణం ఉన్నా ప్రమాదమేనని గ్రహించి నౌకలను ముందుకు నడిపించాడు. ఈ నౌకలు కొన్ని రోజులు సముద్రంమీద ప్రయాణించి, తలవనితలంపుగా ఒక రాత్రి తీరాన్ని చేరాయి.

తాము ఎటువంటి ప్రదేశం చేరినదీ గ్రీకులు ఎరగరు. ఎందుచేతనంటే, ఆకా శాన చంద్రుడున్నప్పటికీ మేఘాలు దట్టంగా

ఉన్నాయి. అదీగాక సముద్రంమీద పాగ మంచు దట్టంగా వుండటంమూలాన అంత దూరంలో విమున్నదీ తెలియరాలేదు. మిగిలిన విషయాలు తెల్లవారి చూచుకోవచ్చునని, గ్రీకులు తెరచాపలు దించి, తమ నౌకలలోనుంచి తీరానికి వచ్చి, ఇసకలో పడుకుని మైమరిచి నిద్రపోయారు.

వారు తెల్లవారుతూనే లేచి, దీవిలాగా కనపడే ఆ ప్రదేశమంతా తిరిగి, అక్కడి ప్రకృతిసౌందర్యం చూసి అనేకరకాలుగా ముచ్చటపడసాగారు.

ఆ దీవిలో అన్ని రకాల ఫలవృక్షాలూ సమృద్ధిగా ఉన్నాయి, అంతులేని వ్రాక

తీగలున్నాయి. నేల చాలా సారవంతమైనది, కాని ఎక్కడా వ్యవసాయం లేదు. అయితే జలసమృద్ధికి ఏమాత్రమూ లోటులేదు. అందుచేత వ్యవసాయం అవసరం లేకుండానే ఆ భూమిమీద అన్ని రకాల ధాన్యాలూ పండించవచ్చు.

గ్రీకులు తమ నౌకలను వదిలి ఎంతో దూరం వెళ్ళకమునుపే వారికి అడవి మేకలు కనబడ్డాయి. వారు వెంటనే తమ నౌకలవద్దకు పరిగెత్తి విల్లులూ, అంబులూ, ఈటెలూ తెచ్చుకున్నారు. వాటితో కొన్ని మేకలను చంపి పండుకుని రోజల్లా తింటూనే వున్నారు. ఎందుకంటే రూప

ధరుడి వెంటవున్న పన్నెండు నౌకలలో ఒక్కొక్క నౌక వంతూ తొమ్మిదేసి మేకలు చొప్పున వచ్చాయి.

ఆ రోజు వారు నౌకలను విడిచి వెళ్లక పోయినా, దూరాన మనుషుల నివాసాలున్న లక్షణాలు వారికి కనిపించాయి. సాయం కాలంపూట వారికి అక్కడక్కడా వంట ఇళ్ల తాలుకు పాగ కనిపించింది; దూరాన మేకలూ, గొర్రెలూ అరుస్తూవున్న చప్పుడు స్పష్టంగా వినిపించింది.

రూపధరుడు తూర్పు తెల్లవారుతూనే తన మనుషులను పిలిచి, వారితో ఇలా చెప్పాడు: "నేను నా పడవను నడుపు

కుని ఈ తీరంవెంబడి వెళ్లి ఈ దీవిలో ఉండే మనుషులు నాగరికులో, అడవిజాతివాళ్లో, వాళ్లకు ఒక సమాజం ఉందో లేదో చూసి వస్తాను. నేను తిరిగివచ్చేదాకా మిగిలిన పడవలూ, మిగిలిన మనుషులూ ఇక్కడే కదలకుండా ఉండండి!"

రూపధరుడి నౌక కొంతదూరం తీరం వెంబడే వెళ్లేసరికి ఒకచోట తీరానికి కొంత ఎడంలో ఒక ఎత్తయిన దిబ్బమీద ఒక గుహ కనిపించింది. దానిమీదుగా లతలు పెనవేసుకుని ఉన్నాయి. దానిచుట్టూ పెద్ద ప్రహరీగోడలాటిది ఉన్నది. ఇందులో పెద్ద పెద్ద కొండరాళ్లూ, బ్రహ్మాండమైన చెట్ల బోదెలూ ఉన్నాయి.

రూపధరుడు తన నౌకను గుహకు ఎదురుగా నిలిపి, తన నావికులలో పన్నెండు మందిని, ధైర్యసాహసాలుగలవారిని, ఏరు కుని, ఒక మేకతోలు తిత్తిలో సారా తీసు కుని గుహకేసి బయలుదేరాడు.

ఈ సారా అపురూపమైనది. రూపధరుడు ఇస్మరోస్పై దాడిచేసినప్పుడు అక్కడ ఉండే ఒక అర్చకుణ్ణి, అతని భార్య బిడ్డలనూ చంపక వదిలివేశాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా ఆ అర్చకుడు రూపధరుడికి అనేక తిత్తులలో అద్భుతమైన సారాయినీ,

వెండి బంగారాలనూ బహుకరించాడు. ఆ అర్చకుడు ఈ సారాను ఇరవై రెట్లు నీటిలో కలిపి తాగేవాడట. అప్పటికీ దాని మాధుర్యమూ, సువాసనా చెప్పనలవి కాకుండా ఉండేదట.

రూపధరుడూ, అతని అనుచరులూ త్వరలోనే గుహను చేరుకున్నారు. కాని గుహలో ఎవరూ లేరు. అది చాలా పెద్ద గుహ. అందులో అనేక అలవలు కట్టి ఉన్నాయి. వాటి నిండా గొర్రెపిల్లలూ, మేకపిల్లలూ, వయసువారీగా ఉన్నాయి. ఒకపక్క పాల మీగడ అచ్చులు పేర్చి ఉన్నాయి. అనేక భగోణీల నిండా పాలు ఉన్నాయి.

“ఈ మీగడ అచ్చులు పట్టుకుని మన దారిన మనం పోదాం!” అన్నారు రూపధరుడి అనుచరులు.

“మనని అడ్డేవారు లేరు; ఈ గొర్రె పిల్లల్నీ, మేకపిల్లల్నీ తోలుకు పోదాం!” అన్నారు మరికొందరు.

కాని రూపధరుడు సమ్మతించలేదు. అందరూ తినగలిగినంత జున్ను మీగడ తిన్నారు. తరవాత ఆ గుహలో ఉండే మనిషికోసం ఎదురుచూడసాగారు.

చివరకు ఆ మనిషి రానేవచ్చాడు. మొదట అతన్ని గ్రీకులు చూడలేదు, పెళ

పెళారావంతో ఏదో వచ్చి గుహలో పడింది. అది ఒక ఎండుమానుల కట్ట! తరవాత అసలు మనిషి వంగి గుహలోకి వచ్చాడు. పిల్లిని చూసిన ఎలుకల్లాగా గ్రీకులు చెల్లాచెదురుగా పారిపోయి దాక్కున్నారు.

ఆ వచ్చిన మనిషి తాటిచెట్టు ఎత్తున్నాడు. అతని నుదుట ఒకే ఒక కన్ను నిప్పుకణికలా మెరుస్తున్నది.

ఈ మనిషి ఒక పెద్ద గొర్రెలమందను గుహలోకి తోలాడు. ఆ గొర్రెలు బాగా కొవ్వి ఉన్నాయి. తరవాత ఒక బ్రహ్మాండమైన బండరాయిని ఎత్తి గుహకు అడ్డంగా వేశాడు. ఇరవై జతల ఎద్దులు తోసినా కదలనంత

73

పెద్ద రాయి అది. ఆ తరవాత వాడు అడ గొర్రెలన్నిటికీ పాలు తీశాడు.

ఈ మనిషి ఫాలలోచను డనే జాతివాడు. ఈ జాతికి చెందినవాళ్లు అనేకమంది ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నారు. వీరికి సామాజిక జీవితం లేదు. ఎవరి కష్టసుఖాలు వారివి. విసిరిపారేసినట్టు ఒక్కొక్కరూ ఒక్కొక్క గుహలో ఉంటారు. ఒకరిని గురించి ఒకరు పట్టించుకోరు.

ఈ ఫాలలోచనులు వ్యవసాయం చెయ్యరు. అక్కడి నేల చాలా సారవంత మైనది కావటంచేత వ్యవసాయం లేకుండానే బొద్ది మొదలైన అహార ధాన్యాలు సమృద్ధిగా పండుతాయి.

ఈ రాక్షసులు ఏడాది కొకసారి ధాన్యం కోసుకువస్తారు. మిగతా సమయాలలో బీళ్ల మీదికి గొర్రెలనూ మేకలనూ తోలుకు పోయి రోజల్లా మేపుతారు. బలమైన పచ్చిక తిని ఆ జంతువులు బాగా కొవ్వతాయి.

వాటిని కాయటం తప్ప ఈ ఫాలలోచనుల కింకేమీ చేతకాదు.

ఈ రాక్షసులు అనేక తరాలుగా సముద్ర తీరాన ఉంటున్నప్పటికీ వారికి పడవలు నిర్మించటంగాని, సముద్రయానాలు చెయ్యటంగాని చాతకాదు. అందుచేత వారు నాగరికత కొంచెమైనా తెలియక కేవలం బర్బరజీవితం గడుపుతున్నారు.

గ్రీకులు ప్రవేశించిన గుహలో ఉండే ఫాలలోచనుడు తాను పితికిన పాలలో సగభాగం విరిచి జున్నుచేసి, బుట్టలో పెట్టుకున్నాడు. మిగిలిన పాలను తాగటానికి కాబోలు భగోబీలలో పోశాడు. తరవాత వాడు పొయిలో నివ్వ రాజేశాడు. ఆ మంటలలో వాడి ఒంటికంటికి గ్రీకులు కనిపించారు.

ఆ రాక్షసుడు తన కంటిని అటూ ఇటూ తిప్పతూ, "ఎవరు మీరు?" అని గుహ దద్దరిల్లేలాగా అరిచాడు. [ఇంకా ఉంది]

గుడ్డి వ్యాయం

బ్రాహ్మదునగరంలో ముగ్గురు గుడ్డిబిచ్చు గాళ్లు కలిసి జీవిస్తుండేవారు. వారు రోజల్లా నగరపు వీధులలో తిరిగి ముప్పివెత్తి తిండికి ఖర్చుకాగా మిగిలిన సంపాదనను తాముండే ఇంట్లో ఒకచోట భద్రంగా దాచేవారు. ఈ విధంగా వారు పన్నెండువందల వెండి దీరాములు పోగుచేశారు.

ఒకనాడు వారిలో ఒకడు ఒకపీఠి ప్రవేశించి ఒక ఇంటి తలవాకిలి తలుపుతట్టాడు.

లోపలినుంచి ఇంటియజమాని, “ఎవరు వారు?” అని అడిగాడు. కాని గుడ్డివాడు జవాబుచెప్పక, మళ్లీ తలుపుతట్టాడు. తాను బిచ్చగాడని చెబితే ఇంటివాళ్లు తలుపు తెరవకుండానే, “ఇప్పుడేం లేదు, పో!” అంటారు. ఈ సంగతి గుడ్డిబిచ్చు గా డెరుగును.

ఇంటియజమాని, “ఎవరు వారు?” అని రెండోసారి కేకపెట్టినా జవాబు రాక

పోయేసరికి, తలుపుతెరిచి గుడ్డివాణ్ణి చూసి, “ఎవరు నువ్వు?” అని అడిగాడు.

“గుడ్డివాణ్ణి బాబయ్యా, కరుణించండి!” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

వెంటనే ఇంటియజమాని బిచ్చగాడికి చెయ్యి అందిస్తూ, “నా చెయ్యి పట్టుకుని లోపలికి రా!” అన్నాడు. తన పంట పడిందిగదా అనుకుని బిచ్చగాడు ఇంటి యజమాని వెంబడి మేడమీద మూడో అంతస్తుదాకా ఎక్కివెళ్లాడు.

“ఇక్కడ కూచుని, నీకేం కావాలో చెప్పు!” అన్నాడు ఇంటియజమాని.

“అకలి మండిపోతోంది. ఇంత తిండి పెట్టించినా సరే, ఏమైనా డబ్బులు దయ చేయించినా సరే!” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“అదా సంగతి? ఇక్కడ ఏమీలేదు. మరో ఇల్లు చూసుకో!” అన్నాడు ఇంటి యజమాని.

“ఈ భాగ్యానికి ఇన్నిమెట్లు ఎక్కిం చాలా, బాబూ? ఈ సంగతి కిందనే చెబితే పోయేదిగా?” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“ఎవరు వారని అడిగితే జవాబు చెప్పక పోవటమే?” అన్నాడు ఇంటియజమాని.

“ఇంతకూ ఏమిటి సెలవు?” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“నీ కివ్వటానికి నా దగ్గిర చిల్లిగవ్వ లేదు,” అన్నాడు ఇంటియజమాని.

“అయితే నన్ను మళ్ళీ కిందికి చేర్చండి!” అన్నాడు బిచ్చగాడు.

“నాకిదే పనా? నీదారి నువే చూసుకో!” అన్నాడు ఇంటివాడు.

బిచ్చగాడు నిట్టూర్చిలేచి, తడువుకుంటూ మెట్లవద్దకు వెళ్లాడు. మెట్లు దిగేటప్పుడు సగందారిలో కాలుజారింది. బిచ్చగాడు ముక్కుతూ మూలుగుతూ లేచి ఎలాగో వీధిలోకి చేరుకున్నాడు.

సరిగా ఆ సమయానికే మిగిలిన ఇద్దరు గుడ్డిబిచ్చగాళ్లూ ఆ వీధికి వచ్చారు. మూడో వాణ్ణి మూలుగునుబట్టి పోల్చుకుని దగ్గిరికి వచ్చి, “ఏం జరిగింది?” అని అడిగారు.

గాయాలతగిలినవాడు తన మిత్రులతో జరిగినదంతా చెప్పి, “ఇవాళకు నేను తిరగ లేను. మీదగ్గిర ఒక దిరాముంటే ఇవ్వండి, దుకాణంలో భోంచేస్తాను!” అన్నాడు.

“మాకూ దుర్దినమే! ఏమీ దొరకలేదు. ఇంటికి పోదాం!” అని మిగిలిన ఇద్దరు గుడ్డివాళ్ళూ అన్నారు.

ఈ బిచ్చగాళ్ళ సంభాషణ యావత్తూ ఇంటి యజమాని విన్నాడు. వాడెక పచ్చి దొంగ. తన ఇంటికి వచ్చిన గుడ్డివాడి వెనకడితే వాడుకూడా పచ్చి, ముగ్గురు బిచ్చగాళ్ళూ అనుకున్న మాటలన్నీ విని, వాళ్ళండే యింటికి బయలుదేరాడు.

త్వరలోనే ముగ్గురు బిచ్చగాళ్ళూ తమ ఇల్లు చేరుకుని, తాళం తెరిచి లోపలికి వెళ్లి వెంటనే తలుపు వేసుకున్నారు. కాని ఈ లోపునే దొంగకూడా లోపల చేరాడు.

గుడ్డివాళ్ళు పెట్టె తెరిచి తమ సొత్తంతా లెక్కపెట్టుకున్నారు. పన్నెండు వందల వెండి దిరాములున్నాయి. అందులో ఒకటి తీసి ఒక గుడ్డివాడు రొట్టెలూ కూరలూ కొనుక్కొచ్చాడు. ముగ్గురూ కూచుని తిండి తినసాగారు. వారి పక్కనే చేరి దొంగ కూడా తినసాగాడు.

“నలుగురు నములుతున్న చప్పుడు విని విస్తున్నది. నాలుగోవాడెవడు? దొంగ!” అన్నాడు ఒక గుడ్డివాడు. మరుక్షణం వాళ్ళు “దొంగ! దొంగ!” అని కేకలుపెట్టసాగారు.

ఈ కేకలు విని నలుగురూ వచ్చేసరికి దొంగ, తానుకూడా గుడ్డివారిలో ఒకడైనట్టు

కళ్లుమూసుకు కూచుని, “అయ్యా, బాబూ ! మమ్మల్ని కొత్తాలుగారి దగ్గరికి తీసుకు పొండి. ఆయనకు ఒక రహస్యం విన్నవించాలి!” అన్నాడు.

వెంటనే, అక్కడ చేరిన జనం నలుగురు గుడ్డివాళ్లనూ కొత్తాలుపద్దకు పట్టుకు పోయారు.

“ఎవరు విళ్లు? ఎందుకు పచ్చారిక్కడికి?” అని కొత్తాలు అడిగాడు.

“బాబూ, మేము ముగ్గురమూ గుడ్డి బిచ్చగాళ్లం. ఎవడో దొంగ మా ఇంట ప్రవేశించి మేము కష్టపడి సంపాదించిన సొత్తు కాజేయ యత్నిస్తున్నాడు,” అన్నాడు గుడ్డి వారిలో ఒకడు.

“అ దొంగ ఏడి? నిజం చెప్పండి,” అన్నాడు కొత్తాలు.

“కమ్మిదెబ్బ తగలందే నిజం చెబుతామా, బాబూ?” అన్నాడు కళ్లు మూసుకుని ఉన్న దొంగ.

“అయితే నిజం చెప్పినదాకా పిట్టి కొరడాతో కొట్టండి!” అన్నాడు కొత్తాలు.

రెండు దెబ్బలు పడ్డాయో లేదో, దొంగ కళ్లు తెరిచి, “క్షమించాలి బాబూ!” నిజం చెప్పేస్తాను, నన్ను వదిలెయ్యండి. మేము నలుగురమూ గుడ్డివాళ్లలే నటస్తూ నగరంలో ముప్పైతి పన్నెండువందలు వెండి దిరాములు సంపాదించుకున్నాం. నిజం చెప్పాను గనక నా వంతు నాకిప్పించండి! నాలుగు తగిలించారంటే వాళ్లుకూడా నిజం ఒప్పుకుంటారు!” అన్నాడు.

కొత్తాలు వాడి మాటలు నమ్మి వాడికి మూడువందల దిరాములు ఇచ్చి పంపేశాడు. తరవాత ఆయన మిగిలిన ముగ్గురు గుడ్డివాళ్లను ఎంత కొట్టించినా వాళ్లు కళ్లు తెరవనేలేదు. చివరకు స్పృహతప్పి పడి పోయినాక కొత్తాలు వాళ్లను వదిలేసి, వాళ్లు ఎంతో కాలంగా కూడబెట్టిన సొమ్ము తాను తీసుకున్నాడు.

వైశ్యుడి యుక్తి

ఒక వైశ్యుడూ, క్షత్రియుడూ తమ గుర్రాలమీద ప్రయాణించేస్తూ దారిలో కలిశారు. వారు కొంతదూరం వెళ్ళాక పొద్దూకింది. ఒకచోట రాత్రికి పడుకున్నారు. “ఇద్దరమూ నిద్రపోతే మన గుర్రాలనెవరన్నా ఎత్తుకుపోతారేమో?” అన్నాడు క్షత్రియుడు.

“నాగుర్రం తెల్లనిది, చీకట్లో ఎంతదూరాన ఉన్నా కనిపిస్తుంది. నీది నల్లనిది. నీ గుర్రానికే కావలా అవసరం. నువ్వు మేలుకుని ఉండు!” అన్నాడు వైశ్యుడు.

“నాది బలమైన గుర్రం, నీది ముసలితట్టు. అయినప్పటికీ నాకు నిద్ర ముంచు కొస్తున్నది గనుక, నా గుర్రాన్ని నీకిచ్చి నీ గుర్రాన్ని తీసుకుంటాను,” అన్నాడు క్షత్రియుడు.

“అప్పుడు దొంగలు చీకట్లో నా నల్లగుర్రాన్ని చూడలేరు. నీ తెల్లగుర్రాన్నే చూస్తారు. కనుక నువ్వే మేలుకుని ఉండాలి!” అన్నాడు వైశ్యుడు.

“అయితే నేను గుర్రాలను మార్చుకోవటానికి ఒప్పను!” అన్నాడు క్షత్రియుడు. “నీయిష్టం!” అంటూ వైశ్యుడు పడుకుని గుర్రుపెట్టసాగాడు. క్షత్రియుడు నింపాదిగా లేచి, వైశ్యుడి గుర్రాన్ని విప్పేసి ఏమీ ఎరగనట్టు వచ్చి పడుకుని నిద్ర పోయాడు.

దొంగ నిద్ర పోతూన్న వైశ్యుడు లేచి వెళ్లి అంతదూరం వెళ్లిన తన తెల్లగుర్రాన్ని సులువుగా వెతికి తెచ్చుకుని, క్షత్రియుడి గుర్రాన్ని విప్పేశాడు. తెల్లారి లేచిచూసుకుంటే క్షత్రియుడి గుర్రం లేదు. “నా గుర్రం ఏమయింది?” అని అతను వైశ్యుణ్ణి అడిగాడు.

“దొంగలు ఎత్తుకుపోయి ఉంటారు. నేను ముందే చెప్పలేదా? నువ్వు మేలుకుని ఉండవలసింది!” అన్నాడు వైశ్యుడు తన గుర్రం ఎక్కుతూ,

పాప విమోచనం

కుమారనగరంలో విష్ణుభూతి అనే బ్రాహ్మ డుండేవాడు. ఆయనకు దేవభూతి అని కొడుకుండే వాడు. అతను చిన్నతనంలోనే ఎంతో సూక్ష్మబుద్ధి కలవాడై నాలుగు వేదాలూ, అరు శాస్త్రాలూ చదివాడు, కాని ఆయన అనేక పాపాలు చేసిన కారణంగా బ్రహ్మరాక్షసి అయిపోయాడు.

బ్రహ్మరాక్షసి అయిపోయాక దేవభూతికి జ్ఞానోదయం కలిగింది. పాపవిమోచనం కోసం ఒక మంచువాడికి విద్యాదానం చేద్దామని నిశ్చయించుకుని, అడవిలో ఉండే ఒక రావిచెట్టుపైన నివాసం ఏర్పరచుకుని, రోజూ వేదపారాయణ చేయసాగాడు.

స్వతహాగా ఎంత పండితుడైనా ప్రస్తుతం బ్రహ్మరాక్షసి కావటంచేత ఆయనలో బ్రహ్మరాక్షసి లక్షణాలుంటూ ఉండేవి. తానుండే రావిచెట్టుకిందికి వచ్చిన జంతువులను విరుచుకు తింటూ ఉండేవాడు. మనుషు లెవ

రైనా వస్తే వారి విద్యలను పరీక్షచేస్తూండే వాడు. వాళ్లు బెదిరి పారిపోయేవారు. ఆ రావిచెట్టుమీద బ్రహ్మరాక్షసి ఉంటున్నదని చుట్టుపక్కలవారందరికీ తెలిసిపోయింది.

దేవభూతి బ్రహ్మరాక్షసి అయిన కొద్ది కాలానికే కుమారనగరానికి ఒక యువకుడు వచ్చాడు. అతని పేరు గోనర్దీయుడు. ఇతను కాశీనివాసి. కాశీలో సకల శాస్త్రాలూ చదివి, కొత్తవిద్యలు నేర్చుకునే ఉద్దేశంతో బయలుదేరి వచ్చాడు. కుమారనగరంలో గల పండితులు అతనిని పరీక్షించి, “నాయనా, మేము నీకన్న పండితులము కాము. నీకు కొత్తవిద్యలు ఏవైనా నేర్పగలవాడు ఇప్పుడి నగరంలో లేడు. ఆయన బ్రహ్మరాక్షసి రూపంలో అడవిలో రావి చెట్టుమీద ఉన్నాడు!” అని చెప్పారు.

“అయితే నేను అక్కడికే పోతాను!” అన్నాడు గోనర్దీయుడు.

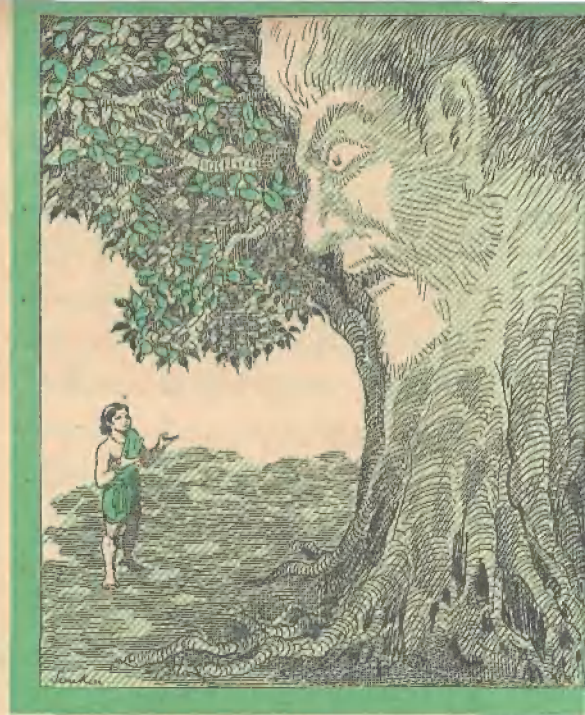
"నిష్కారణంగా చచ్చిపోతావు. అలాటి అఘాయిత్యం చెయ్యకు. నీకు ఇప్పుడున్న పాండిత్యం తక్కువా?" అన్నారు వండితులు.

కాని గోనర్దీయుడు వారి మాట వినక అరణ్యమార్గం పట్టి బయలుదేరి వెళ్లాడు. అంతులేని అడవిలో అతను కొన్నిరోజులు ప్రయాణం సాగించిన మీదట అతనికి దూరాన వేదపఠనం వినిపించింది. గోనర్దీయుడు సమీపానికి వెళ్లి రావించెట్టును చూసి పరమానందం చెంది, దానికింద కూచుని బ్రహ్మరాక్షసితో సమంగా తాను కూడా పఠన చదవసాగాడు.

బ్రహ్మరాక్షసి గుభాల్ను గోనర్దీయుడి ముందు దూకి, "ఎవడవురా నీవు? నాతో సమంగా వేదం చదువుతున్నావా?" అని హుంకరించాడు.

"క్షమించండి, స్వామీ. నేను తమతో పోటీకి రాలేదు. తమవద్ద కొత్తశాస్త్రాలు నేర్చుకుందామని వచ్చాను. నాపేరు గోనర్దీయుడు. మాది కాశీ," అన్నాడు గోనర్దీయుడు వినయంగా.

బ్రహ్మరాక్షసికి పరమానందమయింది. "అలాగా నాయనా? ఎవరికైనా విద్యాదానం చేసి పాపవిమోచనం చేసుకుందామని ఎంతోకాలంగా ఎదురుచూస్తున్నాను! నీ

కేమేమి విద్యలు వచ్చునో చెప్పు!" అన్నది బ్రహ్మరాక్షసి.

గోనర్దీయుడు తాను నేర్చిన విద్యలన్నీ చెప్పాడు. "నీకు రాని విద్యలు నాకేమి రావే? విం చెయ్యాలి?" అన్నది బ్రహ్మరాక్షసి.

గోనర్దీయుడికికూడా నిరాశ కలిగింది. కాని అంతలోనే బ్రహ్మరాక్షసి, "చూడు, నాయనా! నీకు కన్యాదానం చేస్తాను! నీకన్న యోగ్యుడైన బ్రహ్మచారి దొరకడు. నేను చెప్పినట్టు చేస్తావా?" అన్నది. గోనర్దీయుడు సరేనన్నాడు.

"ఇక్కడికి దక్షిణంగా పోతే జయపురం అనే నగరం వస్తుంది. ఆ నగరాన్ని ఏలే

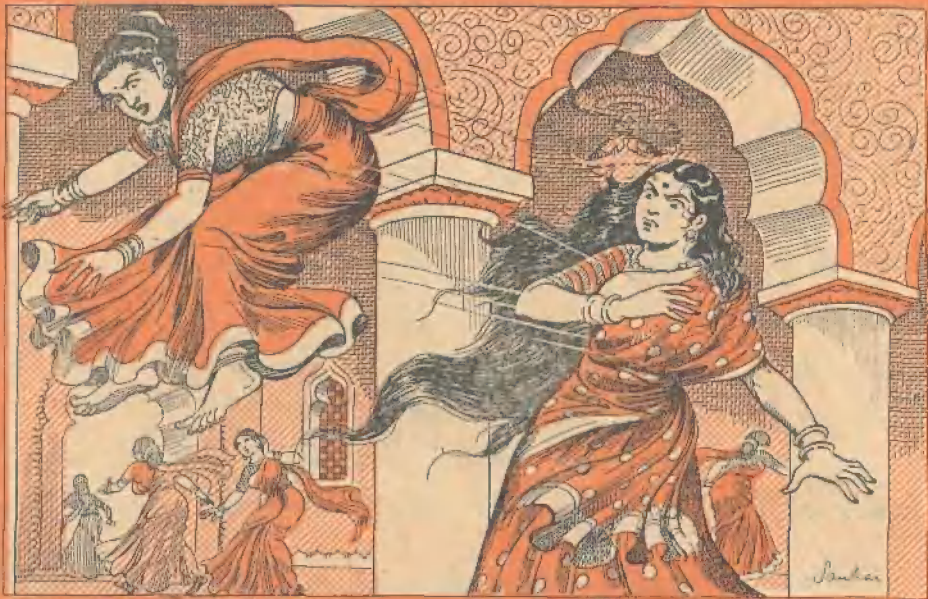
రాజుకు మదయంతి అనే కుమార్తె వున్నది. ఆమె సౌందర్యవతి, విద్యావతి. ఆ పిల్లకు తండ్రి వివాహ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు. నేను వెళ్లి ఆమెను ఆవేశించుతాను. నీవు బయలుదేరి రాగానే ఆమెను విడుస్తాను. అప్పుడు రాజుగారు నీకు మదయంతి నిచ్చి పెళ్లి చేస్తారు. నాకు పాపవిమోచనం అవుతుంది!” అన్నది బ్రహ్మరాక్షసి.

అక్కడ జయపురంలో మదయంతి తన భర్తను ఎన్నుకునేటందుకుగాను నానా రాజుల చిత్రపటాలు తెప్పించి, రాజుగారు తన కుమార్తెకోసం దాసీలను పంపాడు. సరిగా ఆ క్షణంలోనే రాజకుమార్తెకు బ్రహ్మ

రాక్షసి పూనింది. తనకోసం వచ్చిన దాసీలను ఆమె సునాయనంగా ఎత్తి దూరంగా విసిరి పారవేయటమూ, వికటాట్టహాసాలు చెయ్యటమూ సాగించింది.

కొద్దిసేపట్లోనే రాజభవనంలో అల్లకల్లోలం బయలుదేరింది. తనను పట్టుకోవటానికి వచ్చిన భటులను మదయంతి ఒక్కొక్క గుడ్డుతో చంపేసింది. ఆహారం పంపితే విసిరికొట్టింది.

రాజుగారు నగరంలో ఉన్న భూతవైద్యులందరినీ పిలిపించాడు. వాళ్లు మంత్రాలు చదివారు, ముగ్గులువేశారు, ఎన్నో తంత్రాలు చేశారుగాని రాజకుమార్తెను సమీపించలేక

పోయారు. సాహసించి సమీపించినవారికి కపాల మోక్షిమూ, కాళ్ళు విరగటమూ మొదలైన ప్రమాదాలు జరిగాయి.

పాపం, రాజుగారికి మతిపోయింది. ఆయనకు ఒక్కతే కూతురు. తీరా పెళ్ళిచేద్దామనుకుంటుండగా, శాపంలాగా ఈ భూతం ఆవేశించింది! ఈ వార్త దేశదేశాలకూ వ్యాపిస్తే, అమె నెవ్వరూ పెళ్ళాడరు.

“రాజకుమార్తె మదయంతిని ఆవేశించిన భూతాన్ని పారదోలిన వారికి అమె నిచ్చి వివాహం చెయ్యటమేగాక రాజ్యాభిషేకం కూడా చేస్తాను!” అని రాజుగారు చాటింపు వేయించారు.

ఈ చాటింపు విని దూరదేశాలనుంచి కూడా భూతవైద్యులు వచ్చి రాజకుమార్తె చేతిలో చావుదెబ్బలు తిన్నారు. అంతకంటే వేరే ప్రయోజనం ఏమీ లేకపోయింది.

ఇంతలో గోనర్దీయుడు జయపురానికి చేరాడు. రాజకుమార్తె స్థితినిగురించి విని రాజుగారివద్దకు వెళ్ళి, “మహారాజా, తమ కుమార్తెను పీడించే భూతాన్ని నేను వదిలిస్తాను!” అన్నాడు.

ఆయువకుణ్ణి చూసి రాజుగారు జాలి వడి, “వద్దు, నాయనా! ఈ పని కొమ్ములు తిరిగిన మాంత్రికులే చెయ్యలేకపోయారు. పనివాడవు, ఈ పని నీవల్ల కాదు!” అన్నాడు.

గోనర్దీయుడు నవ్వి, "నేను వస్తేగాని వెళ్ళని భూతాన్ని ఇంకొకరు వెళ్ళగొట్ట గలరా, మహారాజా?" అన్నాడు.

రాజుకు ఆ యువకుడిలో గురి కుదిరింది. అతడికి భటులను వెంట ఇచ్చి రాజ కుమార్తె ఉండే ప్రాంతానికి పంపాడు.

ఒక గదిలో రాజకుమార్తె జుట్టు విర బోసుకుని భయంకరాకారంతో నిలబడి ఉన్నది. ఆమె గోనర్దీయుణ్ణి చూస్తూ నే గొడలు కంపించేలాగా హుంకరించింది.

వెంటనే గోనర్దీయుడు చేతులు జోడించి ఈ విధంగా చదివాడు :

"భూతేంద్ర, తవ శిష్యాహం ; గోనర్దీ
యాభిధానకః ;

పూర్వోదిత వరం దేహి, దేవభూతే
నమోనమః !"

[భూతరాజా, నేను నీ శిష్యుణ్ణి. నా పేరు గోనర్దీయుడు. ముందు చెప్పిన వరం ప్రసాదించు. దేవభూతికి నా నమస్కారం.]

గోనర్దీయుడు ఈ విధంగా చదివిన మరుక్షణం మదయంతి ముఖంలో వుండిన భీకరత్వమంతా తుడిచివేసినట్టు పోయింది. ఆమె స్పృహతప్పి అక్కడే కుప్పగా కూలి పోయింది.

గోనర్దీయుడి ఆజ్ఞచొప్పున రాజభటులూ, దాసీలూ ఆమెను ఒక తల్పంమీదికి చేర్చి సకలోపచారాలూ చేశారు. ఆమె ఇన్ని దినాలకు మళ్ళీ కొద్దిగా ఆహారం తీసుకొనారం భించి రెండు వారాలలో మామూలు మనిషి అయింది.

రాజుగారు చాటింపు వేసిన ప్రకారమే మదయంతిని గోనర్దీయుడి కిచ్చి వివాహం చేసి, ఆ తరువాత అతనికి రాజ్యాభిషేకం కూడా చేశారు.

తరువాత అడవిలో రావిచెట్టుమీద వేద పఠనం విన్నవారెవరూ లేరు. దేవభూతి పాపవిమోచనం పొంది బ్రహ్మరాక్షసి అవ తారం చాలించాడు.

ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ

::

బహుమానం రు. 10 లు

1957 సెప్టెంబర్ సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు సమూహాలు

- ★ పై ఫోటోలకు సరిబస వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)
- ★ జూలై నెల 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.

- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ ఆడ్రసుకు పంపాలి:— చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

జూలై నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : సాగితే ప్రయాణం

రెండవ ఫోటో : జారితే ప్రమాదం

పంపినవారు :

వి. కామాచార్యులు, రేమల్లి, వీరపల్లి పోస్టు, నూజివీడు తాలూకా, (కృష్ణాజిల్లా)

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

వింత సస్తన జంతువులు

సస్తన (పిల్లలకు పాలిచ్చే) జంతువులలో అతి పురాతనమైనవి కొన్ని అస్థిలియాలో వున్నాయి. ఇతర ప్రాంతాలకూడా ఒకప్పడిలాటి వింత జంతువులు ఉండి ఉండవచ్చు, కాని ఇతర సస్తన జంతువులతో “పొటి” చెయ్యలేక అవి ఏనాడో అంతరించాయి. అస్థిలియా చుట్టూ నముద్రం పెట్టని కోటగా ఉండటంచేత అక్కడ ఇవి దక్కాయని శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నారు. ఈ వింత జంతువులలో నాలుగింటిని గురించి తెలుసుకుందాం.

వీటిలో “బాతుముక్కు” అనేది ఒకటి. సస్తన జంతువులలాగా దాని శరీరం మీద రోమాలంటాయి ; కాని దాని ముక్కుమాత్రం బాతు ముక్కులాగా ఉంటుంది. బాతులాగే ఇది గుడ్డు పెడుతుంది, దీని పాదాలుకూడా జాలపాదాలు. ఇది నీటిలో ముణిగి అడుగున బురదలో ఉండే జలచరాలను తన ముక్కుతో పైకి లాగి తింటుంది. ఇది ప్రవాహాల గట్ట మీద బొరియలలో నివసిస్తుంది. ఈ బొరియలు 30 అడుగుల పొడుగుకూడా ఉండవచ్చు. అద “బాతుముక్కు” ఒకటి మొదలు మూడు గుడ్లదాకా పెడుతుంది. గుడ్డు పొదిగి పిల్లలయ్యాక అవి తల్లివద్ద పాలు తాగుతూ, కొంతకాలంపాటు అనహయ స్థితిలో ఉంటాయి. మగ “బాతుముక్కు”ల వెనకకాళ్ళకు ఆరెలుంటాయి. వీటిలో విపం వుంటుంది. సృష్టిలో విడపూరితమైన సస్తన జంతువు “బాతుముక్కు” ఒకటి.

“ఎకిడ్నా” అనే మరొక వింతమృగంకూడా గుడ్డు పెడుతుంది. అయితే పెట్టిన గుడ్లను అది వెంటనే తన పొట్టకుండే తీత్తిలో వేసినుకుంటుంది. ఈ తీత్తిలోనే అవి పిల్లలై కొద్ది వారాలపాటు ఉంటాయి. దీని తీత్తిలో ఒకేసారి రెండు పిల్లలకు చోటున్నది. ఈ జంతువు

శరీరంమీద బొచ్చుకు బదులుగా ముళ్ళుంటాయి. దీని కాలి గోళ్లు బలంగా ఉండి చిమల పుట్టలను నిర్మూలించడానికి అనుకూలంగా ఉంటాయి. దీని ముక్కా, నాలుక చాలా పొడుగుండి చిమలను తినడానికి అనువుగా ఉంటాయి.

కొ ఆలా, కంగరూ జంతువులకుకూడా తిత్తులుంటాయిగాని అవి గుడ్లు పెట్టవు, పిల్లలనే పెడతాయి. అవి పుట్టినప్పుడు చాలా చిన్నవిగా, అసహాయంగా ఉండి, తల్లి తిత్తిలో పెరిగి తమ సహజస్వరూపం పొందుతాయి. అవి తిత్తినుంచి బయటికి వచ్చినాకకూడా అపత్తమయాలలో తిరిగి ఆ తిత్తిలో దాక్కుంటాయి.

కొ ఆలా అన్నది ఒక రకమైన ఎలుగుబంటి జాతి. అది చెల్లమీద నివసిస్తుంది. యూకలిప్టస్ చెట్ల ఆకులు దీని ముఖ్య ఆహారం. దీని పిల్లలు మూడు మాసాలపాటు తల్లి తిత్తిలో ఉండి, తరువాత చాలా మాసాలపాటు తల్లి వీపుమీద నవారీ చేస్తాయి. పిల్లలను వీపున పెట్టుకునే తల్లి చెట్టు ఎక్కుతుంది, దూకుతుంది. ఇవి వగలు నిద్రపోతాయి.

కంగరూ పిల్లలు తల్లి తిత్తిలోనే నవారీ అవుతాయి. కాని కంగరూ ఒక్క ఊపున 25 అడుగులు నయితం దూకగలదు గనక, దాని తిత్తిలో ఉండే పిల్లకు ఈ నవారీ సరదాగానే ఉండవచ్చు!

పైన చెప్పిన మృగాలు ఆస్ట్రేలియాకు చెందినవి. ఉత్తర అమెరికాలో కూడా ఒక వింత మృగం ఉన్నది. దాని పేరు ఒ పానం. ఇదికూడా తిత్తిలో పిల్లల్ని పెడుతుంది. ఐతే ఇది తడవకు 15 పిల్లలనుకూడా పెట్టవచ్చు. దీని పిల్లలుకూడా తల్లివీపుమీదనే నవారీ అవుతాయి. ఉత్తర అమెరికాలో ఈ పురాతన జంతువు ఎలా దక్కిందో ఊహించటం కష్టం.

వార్తలు-విశేషాలు

విశాఖపట్టణం రేవులో, నరుకుల ఎగుమతి, దిగుమతికి అవసరమైన అన్ని సౌకర్యాలు ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళిక (1960-61) ముగిసేలోగా లభించగలవు. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో విశాఖపట్టణం రేవులో మొత్తం ఏడు 'బెర్తులు' నిర్మించబడగలవు.

* * * *

దేశంలో పండ్లను నిలవచేసే పరిశ్రాభివృద్ధికిగాను, ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళిక కాలంలో 55 లక్షల రూపాయల మొత్తం కేటాయించబడింది.

* * * *

హైదరాబాదు నగరంలో మురికిపేటలు తొలగించటానికి, రోడ్ల అభివృద్ధికిగాను 1957-58 సంవత్సరానికి 10 లక్షల 29 వేల రూపాయలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మంజూరుచేసింది.

* * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారు ఆయుర్వేద వైద్యానికి సంబంధించిన విషయాలపై నలహా లివ్వటానికి 17 మంది సభ్యులు గల ఒక బోర్డును ఏర్పాటుచేశారు. దీనికి డాక్టర్ ఎ. లక్ష్మి సతిగారు అధ్యక్షులు.

* * * *

దేశంలో మరి మూడు పంచదార శుద్ధి కర్మాగారాలను స్థాపించేందుకు, జెకోస్టోవాకియా అంగీకరించింది. ఏటిలో ఒకటి మద్రాసులో నెలకొల్పబడుతుంది.

న్యూ ఢిల్లీలోని కేంద్ర రోడ్ల పరిశోధన సంస్థ కనిపెట్టిన కొత్త విధానంవల్ల, దేశంలోని రోడ్లపై రాకపోకలను ఆటోమాటిక్ నిగ్గుల్నద్వారా అదుపులో పెట్టటానికి తలపెట్టబడింది. ఆటోమాటిక్ పద్ధతి ప్రవేశపెడితే ఆకుపచ్చ, పసుపుపచ్చ, ఎరుపు నిగ్గుల్ను ద్వారా రాకపోకలు అదుపులోకి తీసుకురాబడతాయి.

* * * *

దేశంలో పట్టు పరిశ్రయాభివృద్ధికిగాను కేంద్రప్రభుత్వం నాలుగురాష్ట్రాలకు, ఆరు లక్షల రూపాయల గ్రాంటులు మంజూరుచేసింది. ఆ రాష్ట్రాలు ఇవి : ఒరిస్సా, ఉత్తరప్రదేశ్, అస్సాం, మైసూరు.

* * * *

నౌగాడ్డున కొండ త్రవ్వకాలలో బుద్ధుని కాంస్య విగ్రహం ఒకటి బయటపడింది. ఇందులో బుద్ధుడు కుడిచేత బాణాన్ని, ఎడమచేత విల్లును పట్టుకుని ఉన్నట్టు చెక్కబడింది. ఇంకా ఈ త్రవ్వకాలలో అశ్వమేధ యాగం జరిగిన ఒక వేదిక, తటాకం, గుర్రం ఎముకలు కూడా కనిపించినవి.

* * * *

కేంద్రప్రభుత్వం నాలుగేళ్ళక్రితం కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించిన తరువాత, 1956 ఆఖరుకు నూరుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టింది. ఈ మొత్తంలో ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టిన మొత్తం 60.04 కోట్ల రూపాయలు. దేశంలోని గ్రామాలలో సుమారు నగానికి పైగా, ఈ ప్రాజెక్టులవల్ల లాభం పొందాయి.

* * * *

ప్రధాని నెహ్రూ రెండు వారాలపాటు డెన్మార్కు, ఫిన్లాండు, నార్వే, స్వీడన్ దేశాలలో పర్యటించి, జూన్ 25వ తేదీన లండన్ చేరారు. ఆయన అక్కడ జరుగుతున్న కామన్వెల్త్ ప్రధానమంత్రుల సమావేశంలో పాల్గొంటున్నారు.

చిత్రకథ

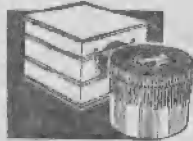
ఒకరోజున ఒక గారడీవాడు, నాలుగుదార్లు కలిసేచోట ప్రదర్శనం ఏర్పాటు చేసి, అది ముగిసే సమయాన జంతువులా, పక్షులా అరుపులు అరప సాగాడు. దానూ, వాసులుకూడా ఆ ప్రదర్శనానికి వెళ్లి, సంచిలోవున్న 'టైగర్'ను గిల్లి అది బాధతో అరచినప్పుడల్లా, తామే అలా అరుస్తున్నట్టు నాటకమాడసాగారు. కాని, యింతలో అక్కడికి కొన్ని కుక్కలు వచ్చి మొరగటం ప్రారంభించినై. 'టైగర్' సంచిలోంచి ఒక్కదూకున బయటపడి, వాటికేసి పరిగెత్తించి. అక్కడచేరిన వాళ్లందరూ దానూ, వానూల మోసం కనిపెట్టి, విరగబడి నవ్వారు.

“నువ్వు కూడా నీ బట్టలకు టినోపాల్
ఉపయోగిస్తున్నట్టు కన్పిస్తావుండే!”

“టినోపాల్” వెల్ల బట్టలకు అరిక
కాంతినిస్తుందనడం నిజం. కొద్దిగా
టినోపాల్ ఒక్కసారి ఉపయోగించితే మూడు నాలుగు
ఉరుకుల వరకూ సరిపోతుంది.

టినోపాల్

“టినోపాల్” జె. ఆర్. గాయ్గి,
యస్. ఏ. బాల్ ఫెక్టర్యాండ్ వారి
రిజిస్టర్డ్ బ్రెడ్ మార్క్.

మరీవ్ గైగీ ప్రెడింగ్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్
పోస్ట్ బాక్స్ 965, బొంబాయి.

ఇది నిక్కము...

...పగలిన పాత్ర, నిలని మంచి
పాత్ర ఉందినట్లు నిలవుందరు,
శిరోజ రంగుతో నలుపుచేయబడిన
శిరోజముల నలుపు లోహతో
చేయబడినట్లుగా నిలవుందరు.

శిరోజరంగు శిరోజములను

తైలైని మూత్రమే నలుపుచేయును,

లోహ శిరోజములను సహజంగా నలుపుచేయును.

జగత్ప్రసిద్ధమైన డ్యూడు
కలను సహజంగా నలుపు
చేయునట్లు.

ఈ విజ్ఞాన : ఎమ్. ఎమ్. బుత్తర్ పాల ఆహారాలార 1

విజ్ఞానము :

సి. సరోత్తమ్ అండ్ కో.,

బొంబాయి - 2.

★

డిల్లీ మెడికల్ స్టోర్సు, డిల్లీ.

★

షాహ బవిషి అండ్ కో.,

రాధాబజార్ స్ట్రీట్, కలకత్తా.

★

జె. బలాబాయ్ అండ్ కో.,

నేతాజీ సుభాష్ రోడ్, మద్రాసు.

For

**PLEASANT READING &
PROFITABLE ADVERTISING**

**Chandamama
Group**

SERVING THE YOUNG
WITH A FINE
PICTORIAL STORY FARE
THROUGH

CHANDAMAMA
(TELUGU, HINDI, KANNADA,
GUJARATI, ENGLISH & SINDEHI)

AMBULIMAMA
(TAMIL)

AMBILI AMMAVAN
(MALAYALAM)

CHANDOBA
(MARATHI)

AND

JANHAMAMU
(ORIYA)

CHANDAMAMA PUBLICATIONS

VADAPALANI

::

MADRAS-26

ఇక యిప్పుడు, ప్రతిఒక్కరూ సంపాదించటానికి
వీలయిన టేప్ రికార్డర్! ఇక్కడ ఉన్నది!

GRUNDIG

MODEL
TK. 5

ఎంతకాలంనా చాలాని మీరు ఆత్రుతతో నిరీక్షించిన గ్రండిగ్
టేప్ రికార్డరు ఇప్పుడు మీకు అందుబాటులో ఉన్నది. ఇంతటి
తక్కువ ధరకు ఇవ్వగలటానికి కారణం యంత్రనిర్మాణాన్ని
సుకరం చేయటమే. అయితే ఉన్నతస్థాయిని అందుకోవ్వటం
వంటి గ్రండిగ్ పనితీరు, అనమానమైన నాణ్యత, డిజైను
శోభ—ఇవన్నీ ఎప్పటిలాగానే ఉంటున్నవి.

వెల రు. 1,050/-

ఒకటి కొని, యావత్జీవితమూ
మటుకానికి వినోదము చేకూర్చుండి.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

మహమ్మద్ ఇబ్రహీం అండ్ కో (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్.,

7/8 మౌంట్ రోడ్, మద్రాసు - 2

బ్రాంచి: 26/27 రత్నం బజార్, మద్రాసు - 3

113-H బ్రిగేడ్ రోడ్, బెంగళూరు - 1

మా పని తన మును
గురించి గొప్పగా
చెప్పటము కాదు

అత్యుత్తమంగా

చేసి చూపుతాము

★

పోస్టర్లు
క్యాటలాగ్లు
కార్టన్లు
లేబిల్స్
బుక్లెట్లు
ఫోల్డర్లు

ఆఫీసెక్ ప్రెంటింగులో ఏది కావలసినా సరే

మేల్తైన ముద్రణకు గుర్తు

ప్రసాద్ ప్రాసెస్ (ప్రైవేట్) లి. మదరాసు - 26

బొంబాయి ప్రతినిధి కార్యాలయం :

లోటస్ హౌస్, మెరీన్ లైన్స్, బొంబాయి - 1.

ఫోన్ : 241162

ఇదుగో నీ
అరోకా

అరోకా పెన్ వర్క్ తెనాలి ఆంధ్ర

Worth any price

"And yet priced low"

Nutrine
SWEETS

ది న్యూట్రైన్ కన్ఫెక్షనరీ కం. లి.,
చిత్తూరు - (ఆంధ్ర)

ఏ విధమయిన అచ్చపనులైనను

అతి చక్కగా...

అనుకొన్న గడువులో

మేము చేసి యివ్వగలము!

★

మా ముద్రణాళుకు తోడుగా చిత్రకళాళు,

జ్ఞాకు తయారీకాళు, లిథో-ఆర్ట్ సెల్

సంస్థలు సమకూడి వున్నవి.

★

డి బి. ఎన్. కె. ప్రెస్

(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

చందమామ బిల్డింగ్స్

వడపతని :: మదరాసు - 26

ఫోన్: 88474

చూడండి! సన్ లైట్ సగంబళ్ల
మాత్రమే ఈ బట్టలన్నిటినీ
ఉతికింది!

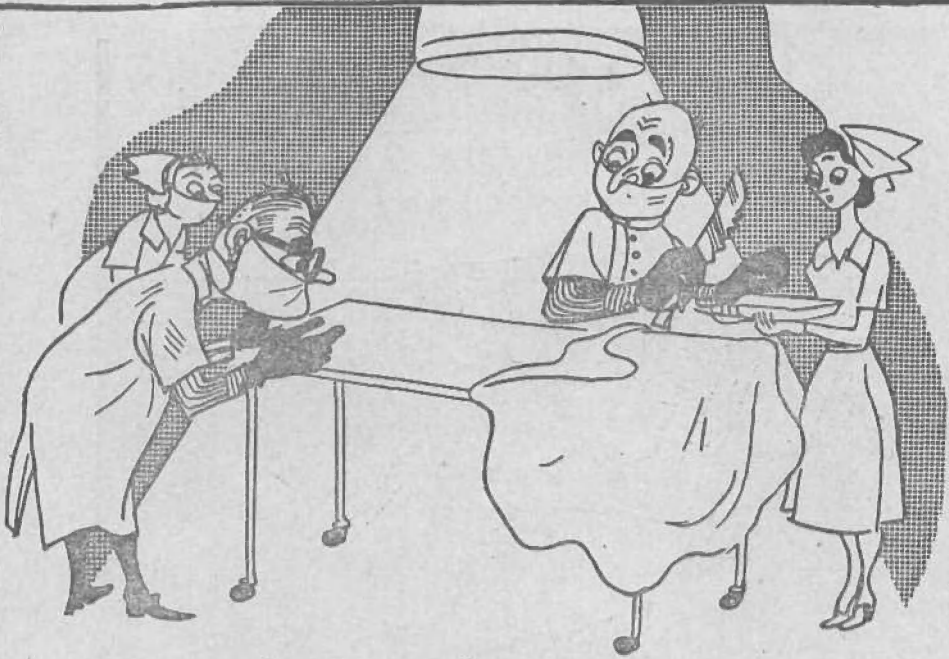

అట్లు చేసినట్టిది దాని
అధికమైన నురగ!

సన్ లైట్ సబ్బు బట్టలను
తెల్లగాను, కొంతివంతముగాను
ఉతికును

S. 248-50 TL

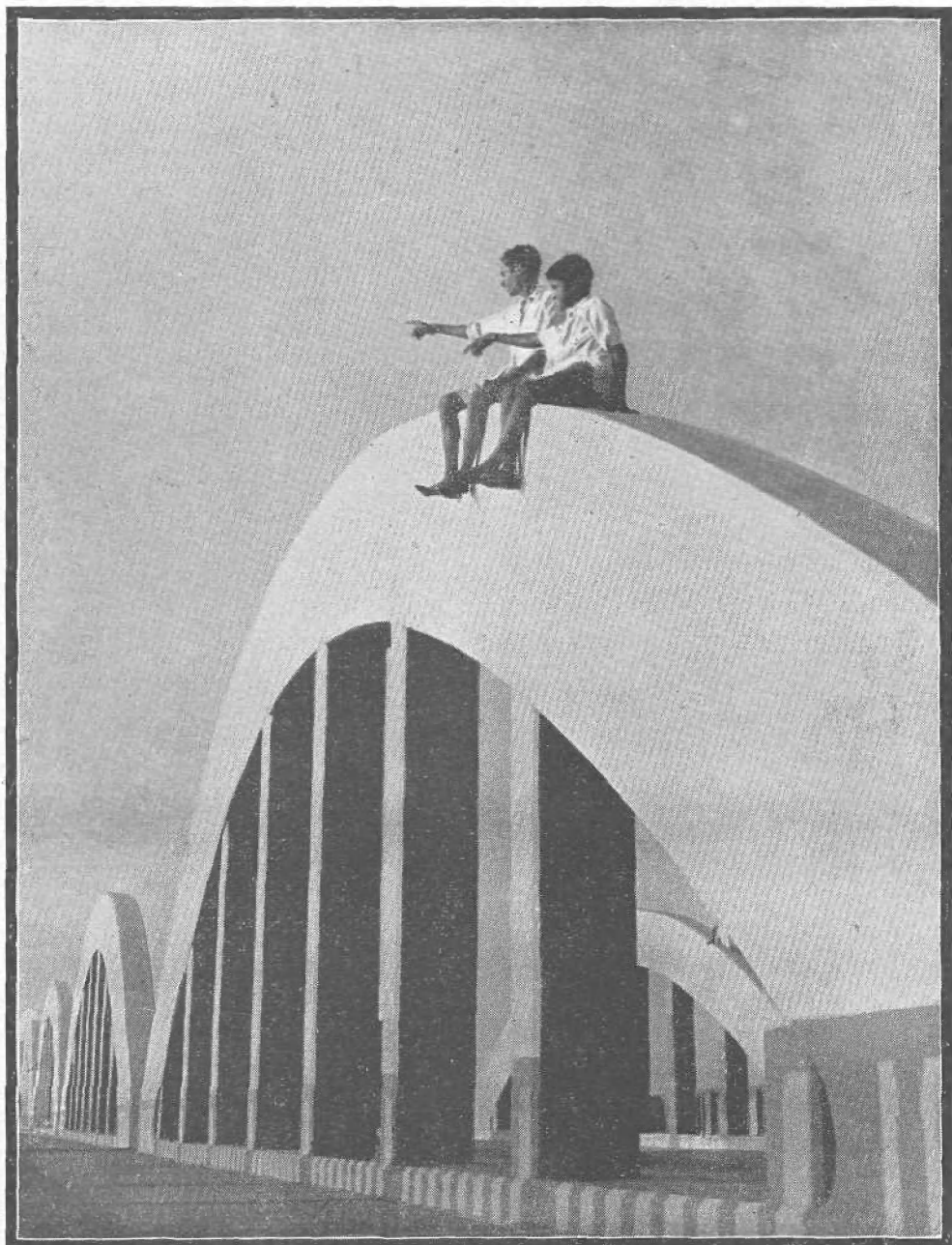
రోగి ఎక్కడ?

అతను **Parry's** పారీస్ మిఠాయికోసం వెళ్తాడు

అది ఆశ్చర్యం కాదు! పారీవారి మిఠాయి ఎంతో కమ్మగా, ఎంతో స్వచ్ఛంగా వుంటుంది కనుక దానిమీదికి మనస్సు పోకుండా నిగ్రహించుకోలేము.... నేడే పారీ మిఠాయి ఇంటికి తీసుకువెళ్ళండి. మీ కుటుంబీకులందరికీ పండుగగా ఉంటుంది.

PRS. 61

బహుమతి-
పొందిన వ్యాఖ్య

జా రి తే ప్ర మా దం

పంపినవారు :
పి. కామాచార్యులు - రేమల్లి

